

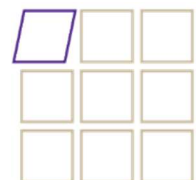

VILNIAUS REGIONO
ATLIEKŲ PREVENCIJOS
IR TVARKYMO 2021–
2027 METŲ PLANAS

VAATC

Vilniaus apskrities atliekų
tvarkymo centras

JOSTRA

TURINYS

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS _____	6
1. ĮVADAS _____	7
2. ATLIEKŲ TVARKYMO TEISINIS REGLAMENTAVIMAS _____	9
3. ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA __	11
3.1. Vilniaus regionas _____	11
3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė struktūra _____	14
3.3. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas _____	28
3.3.1 Investicinių projektų įgyvendinimas _____	28
3.3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos _____	31
3.4. Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra _____	34
3.5. Viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis _____	41
3.6. Komunalinių atliekų susidarymas _____	42
3.7. MKA surinkimas ir MBA _____	44
3.8. Komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne _____	47
3.9. Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymas _____	50
3.10. Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas _____	53
3.11. Statybos ir griovimo, elektros ir elektroninių atliekų tvarkymas _____	55
3.12. Bešeimininkų atliekų tvarkymas _____	56
4. Ankstesnių atliekų tvarkymo planų užduočių vykdymas _____	58
ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO STRATEGIJA _____	67
1. Vilniaus regiono Atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas	68
1.1. Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai _____	69
1.2. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai, uždaviniai ir priemonės _____	75
2. Komunalinių atliekų susidarymas ir infrastruktūros poreikis _____	101
2.1. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė _____	105
2.2. Infrastruktūros plėtra skirta VAPTP užduočių pasiekimui _____	107
3. PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS _____	115
4. PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI _____	118
Priedai	

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 Lentelė. Vilniaus regiono savivaldybių Atliekų tvarkymo planų bei atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimas.....	18
2 Lentelė. Atliekų tvarkytojai Vilniaus regione	22
3 Lentelė . Savivaldybių sprendimai dėl vietinės rinkliavos patvirtinimo	33
4 Lentelė. Konteinerinių aikštelių patvirtinimas	34
5 Lentelė . Individualių rūšiavimo konteinerių skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse, 2020 m.	37
6 Lentelė. Regioninės žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės	39
7 Lentelė. Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos plėtros užduočių vykdymas, 2020 m.	41
8 Lentelė. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis gyventojui Vilniaus apskrities savivaldybėse (tonos/metus)	43
9 Lentelė. Vilniaus regiono savivaldybių teritorijoje veikiančios MKA surinkėjai.....	44
10 Lentelė. Vilniaus apskrities regioniniame sąvartyne 2020 m. pašalintos atliekos pagal atliekų rūšis	47
11 Lentelė. Tvarkomų regioniniame sąvartyne atliekų kiekiai (t/metus).....	48
12 Lentelė. Tvarkomų MBA atliekų kiekiai 1 gyventojui kg/metus pagal atliekų rūšis.....	49
13 Lentelė. 2020 metais surinktų ir sutvarkytų Užstato administratoriaus pavedimo davėjų pakuočių atliekų kiekis pagal savivaldybes.....	52
14 Lentelė . Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas regione	53
15 Lentelė. Kompostavimo dėžių skaičius ir prognozinis sukompostuojamų atliekų kiekis Vilniaus regione.....	53
16 Lentelė. Žaliųjų atliekų surinkimas Vilniaus regiono kompostavimo aikštelėse	54
17 Lentelė. Vilniaus DGASA surenkami atliekų kiekiai (t/metus).....	55
18 Lentelė. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 plane iškeltų užduočių įgyvendinimo vertinimas	62
19 Lentelė. Vilniaus regioninio atliekų tvarkymo 2014–2020 plane nustatytų užduočių vertinimas	63
20 Lentelė. SSGG analizė	64
21 Lentelė . Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai.....	69
Lentelė 22.VAPTP tikslai ir uždaviniai	70
23 Lentelė. VAPTP užduotys ir siekiai.....	72

24 Lentelė. Kitos užduotys, keliamos VAPTP.....	73
25 Lentelė. VAPTP užduotys ir siekiai.....	101
26 Lentelė. Kitos užduotys, keliamos VAPTP.....	103
27 Lentelė. Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas regione	106
28 Lentelė. Vilniaus regiono komunalinių atliekų kiekio susidarymo prognozė 2021–2027 m., t.	106
29 Lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo išlaidos Vilniaus regiono savivaldybėse, kuriose įvesta rinkliava.....	116
30 Lentelė. Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną.....	118
31 Lentelė. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną.....	120

ILIUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

1 pav. Registruotų gyventojų skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse 2016–2021 m.....	12
2 pav. Registruotų gyventojų skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse 2020 m.....	13
3 pav. Gyventojų pasiskirstymas tarp miesto ir kaimo.....	13
4 pav. Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė.....	37
6 pav. Konteinerių skaičius, vnt.	39
7 pav. DGASA (mėlyna spalva) ir ŽAKA (žalia spalva) aikštelės.....	40
8 pav. DGASA aikštelės tenkančios vienam gyventojui.....	41
9 pav. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis Vilniaus apskrities savivaldybėse, tonos	42
10 pav. Komunalinių atliekų susidarymas 2016–2020 metais Vilniaus regiono savivaldybėse.....	44
11 pav. Vilniaus regiono MBA tvarkomos MKA, pagal savivaldybes, tonos (1).....	45
12 pav. Į MBA šalinamos MKA, pagal savivaldybes, tonos (2).....	46
13 pav. MBA įrenginiuose po apdorojimo susidarę atliekų srautai	46
15 pav. Šalinamų atliekų sudėtis 2016- 2020 metais	49
16 pav. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai, tonos (1).....	51
17 pav. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai, tonos/ metus (2). 51	
19 pav. Bešeimininkių atliekų susidarymas ir sutvarkymui skirtos lėšos.....	56
20 pav. Bešeimininkėms atliekos sutvarkyti skirtų lėšų pasiskirstymas tarp savivaldybių	57
21 pav. Atliekų tvarkymas Vilniaus regiono savivaldybėse.....	61

22 pav. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai iki 2027 m.	76
23 pav. 1 ir 2 tikslų uždaviniai.....	76
24 pav. 3 ir 4 tikslų uždaviniai.....	77
25 pav. 5 tikslo uždavinys.....	77
23 pav. Atliekų konteineriai.....	109
24 pav. DĖK'ui iniciatyva	110
25 pav. Stotelių DĖK'ui sistema	110
29 pav. Stotelės DĖK'ui.....	111
30 pav. DĖK'ui dirbtuvės	111
31 pav. Kompostavimas	112
32 pav. Kompostavimo aikštelė.....	112
30 pav. Komunalinių atliekų naudojimas / šalinimas.....	114

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
AM	Aplinkos ministerija
ATP	Atliekų tvarkymo planas
AŽ	Antrinės žaliavos
BSA	Biologiškai skaidžios atliekos
DGASA	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė
EEJA	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos
ENTP	Eksplloatuoti netinkamos transporto priemonės
ES	Europos Sąjunga
KA	Komunalinės atliekos
KAK	Kietasis atgautasis kuras
LAAIF	Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas
LR	Lietuvos Respublika
MBA	Mechaninis biologinis apdorojimas
MKA	Mišrios komunalinės atliekos
RAAD	Regiono aplinkos apsaugos departamentas
SA	Savivaldybių administracijos
SiGA	Statybos ir griovimo atliekos
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
TIPK	Taršos integruota prevencija ir kontrolė
VAATC	UAB „VAATC“ (Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras)
VATP	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planas
VAPTP	Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas 2021-2027 m.
VSATP	Valstybinis strateginis atliekų tvarkymo planas 2007-2013 m.
ŽA	Žaliosios atliekos

1. ĮVADAS

Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas (toliau – Planas) – tai Vilniaus regiono gyventojų lūkesčius atspindintis, regiono savivaldybių tarpusavio pasitikėjimo, bendradarbiavimo, partnerystės, įgyvendinant Žaliąjį kursą ir Valstybinės atliekų prevencijos ir tvarkymo strategiją, pagrindas.

Plano tikslas – išanalizavus esamą atliekų prevencijos ir tvarkymo būklę Vilniaus regione, nustatyti pagrindinius atliekų prevencijos ir tvarkymo sprendinius, suderinančius, tačiau neapribojančius, Vilniaus regiono savivaldybių veiksmus, organizuojant regiono savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemų veiklą. Planas pakeičia galiojančią Vilniaus regiono atliekų tvarkymo planą ir nustato naujus tikslus, uždavinius ir Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane numatytų užduočių įgyvendinimui reikalingas priemones, užtikrinant jau sukurtos atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą ir jos vystymo tęstinumą.

Vilniaus regioninio komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros vystymas, planuojamas laikantis atliekų tvarkymo prioritetų, kurių svarbiausias – atliekų prevencija (susidarymo vengimas), jeigu atliekų susidarymo neįmanoma išvengti, visų pirma siekiama jas paruošti naudoti pakartotinai arba jas perdirbti ir naudoti kitais būdais, ir tik atliekos, kurių negalima panaudoti ar perdirbti, gali būti šalinamos sąvartyne.

Plano rengimo metu buvo naudojami Aplinkos apsaugos agentūros teikiami oficialūs duomenys apie komunalinių atliekų tvarkymą Lietuvoje ir mišrių komunalinių atliekų sudėtį, taip pat UAB „VAATC“ ir savivaldybių pateikti duomenys.

Atkreiptinas dėmesys, kad iš skirtingų informacijos šaltinių gauti statistiniai duomenys ne visada sutapo, skirtingų metų informacija varijuoja dėl pakeistos pirminių duomenų rinkimo metodikos (2018 metų sausio 1d. buvo pakeista atliekų apskaitos tvarka), kas neleidžia daryti vienareikšmių statistiškai pagrįstų išvadų dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo tendencijų regione. Viena pagrindinių duomenų variavimo priežasčių – nesisteminis (nesivadovaujant vieninga metodika) skirtingų atliekų srautų priskyrimas komunalinių atliekų srautui. Siekiant išvengti klaidingų sprendimų dėl ateities prognozių, kurioms galėjo daryti įtaką duomenų variavimas, formuojant Plano pagrindines prielaidas bei išvadas, remtasi Aplinkos apsaugos agentūros pateiktais duomenimis.

Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas (toliau – Planas) parengtas remiantis Valstybiniu atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 573 ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. D1-274 patvirtintais Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše numatyta tvarka, parengtam Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planui, atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV). Visuomenės informavimo procedūros atliktos vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 27 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1 – 455, patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio

pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo aprašu.

2. ATLIEKŲ TVARKYMO TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Svarbiausios ES direktyvos, reglamentuojančios komunalinių atliekų tvarkymą:

- 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas;
- 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų;
- 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų su 2010 m. rugsėjo 27 d. pakeitimais;
- 2000 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2000/76/EB dėl atliekų deginimo;
- 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimu 413/2010 padarytais pakeitimais;
- 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų su 2009 m. kovo 11 d., 2008 m. spalio 22 d. ir 2013 m. vasario 7 d. pakeitimais;
- 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros irelektroninės įrangos atliekų;
- 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) su 2010 m. vasario 23 d. pakeitimais;
- 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir direktyvos 91/157/EEB panaikinimo su 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/103/EB pakeitimais;
- 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės;
- 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės).

Nacionaliniai teisės aktai ir kiti dokumentai, kuriais vadovaujantis plėtojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos ir rengiami bei atnaujinami komunalinių atliekų tvarkymo planai:

- Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 573 patvirtintas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas;
- Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 217;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija;
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
- Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija;
- Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymas;
- Reikalavimai regioniniams ir savivaldybių atliekų tvarkymo planams, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. D1-274;

- Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967;
- Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455;
- 2021–2030 metų Nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“;
- Vilniaus regiono plėtros planas 2014–2020 metams, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 51/1S-5 (pakeistas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2022 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. TS-11 „Dėl Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 16 d. sprendimo Nr. 51/1S-22 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano 2014–2020 m. dalies „Priemonių planas“ tvirtinimo“ pakeitimo“).

3. ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA

3.1. Vilniaus regionas

Vilniaus apskritis – valstybinio lygmens administracinis teritorinis vienetas pietryčių Lietuvoje, aplink Vilniaus miestą, tiek pagal teritoriją, tiek ir pagal gyventojų skaičių didžiausia iš dešimties Lietuvos apskričių. **Administracinis Vilniaus apskrities centras** – Vilniaus miestas. Vilniaus regiono plotas – 9 731 km² (14,9 % Lietuvos ploto), kuris ribojasi su Kauno, Alytaus ir Utenos apskritimis. Vilniaus regione 2020 metais gyveno 838 117 gyventojų (26,6 % Lietuvos gyventojų) gyventojų, gyventojų tankis – 82,8 gyv./km².¹

Vilniaus regioną, kuriam bus taikomos šiame Plane siūlomos atliekų prevencijos ir tvarkymo atliekų tvarkymo kryptys, sudaro Vilniaus ir Elektrėnų miestų savivaldybės bei Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Ukmergės ir Vilniaus rajonų savivaldybės.

Vilniaus miesto savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas Lietuvos pietryčiuose, apimanti du miestus (Vilnių ir Grigiškes) bei tris kaimus, esančius Grigiškių seniūnijoje. Vilniaus miesto savivaldybė buvo įkurta 1995 m., o 1999 m. Vilniaus miesto savivaldybei priskirta Trakų rajono savivaldybės Grigiškių seniūnija. Tai - mažiausia savivaldybė Vilniaus regione (plotas 401 km²), bet su didžiausiu gyventojų tankumu – 1 388 žm./km². 2020 metais savivaldybėje gyveno 598 680 gyventojai. Savivaldybę sudaro 21 seniūnija.

Elektrėnų savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas Rytų Lietuvoje. Savivaldybę sudaro – 2 miestai (Elektrėnai, Vievis), 1 miestelis (Semeliškės), 247 kaimai, 28 viensėdžiai. Tai viena iš mažiausių savivaldybių Vilniaus regione, savivaldybės plotas – 509 km², tačiau pagal gyventojų tankumą yra antroje vietoje po Vilniaus miesto – 46 žm./km². 34-iose savivaldybės seniūnaitijose 2020 metais gyveno 24 103 gyventojai. Elektrėnų savivaldybė įkurta 1999 m. gruodžio 21 d. per savivaldybių reformą. Savivaldybėje yra vienas didžiausių tvenkinių šalyje – Elektrėnų marios.

Šalčininkų rajono savivaldybė yra įsikūrusi Vilniaus apskrities pietrytinėje dalyje. Rajonas ribojasi su Vilniaus, Trakų ir Varėnos rajonais, pietuose ir rytuose rajono ribos sutampa su Lietuvos – Baltarusijos valstybine siena. Rajono plotas 1491,4 km², tai trečia pagal dydį regiono savivaldybė, gyventojų tankumas – 20 žm./km². 2020 metais savivaldybės teritorijoje gyveno 33 742 gyventojai. Administracinis centras – Šalčininkai, kiti rajono miestai – Eišiškės, Baltoji Vokė, miesteliai Jašiūnai, Turgeliai ir Dieveniškės. Miestai ir gyvenvietės užima 2,21% Šalčininkų rajono ploto, miškingumas - 43,77 % (miškingumas 1,5 karto didesnis negu vidutiniškai Lietuvoje).

Širvintų rajono savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas Lietuvos pietryčiuose, prie Vilniaus-Rygos automagistralės, 50 km nuo Vilniaus. Savivaldybė ribojasi su Vilniaus, Kaišiadorių, Jonavos, Ukmergės, Molėtų rajonų ir Elektrėnų savivaldybėmis. Administracinis centras – Širvintos. Tai šešta pagal dydį regiono savivaldybė su 906 km² plotu, bei viena iš rečiausiai apgyvendintų savivaldybių Vilniaus regione, gyventojų tankumas – 17 žm./km². 2020 metais 36-iose rajono seniūnaitijose gyveno 16 148 gyventojai. Širvintų rajono savivaldybė įsteigta 1995 m. 2009 m. rugpjūčio 24 d.

Švenčionių rajono savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas rytų Lietuvoje,

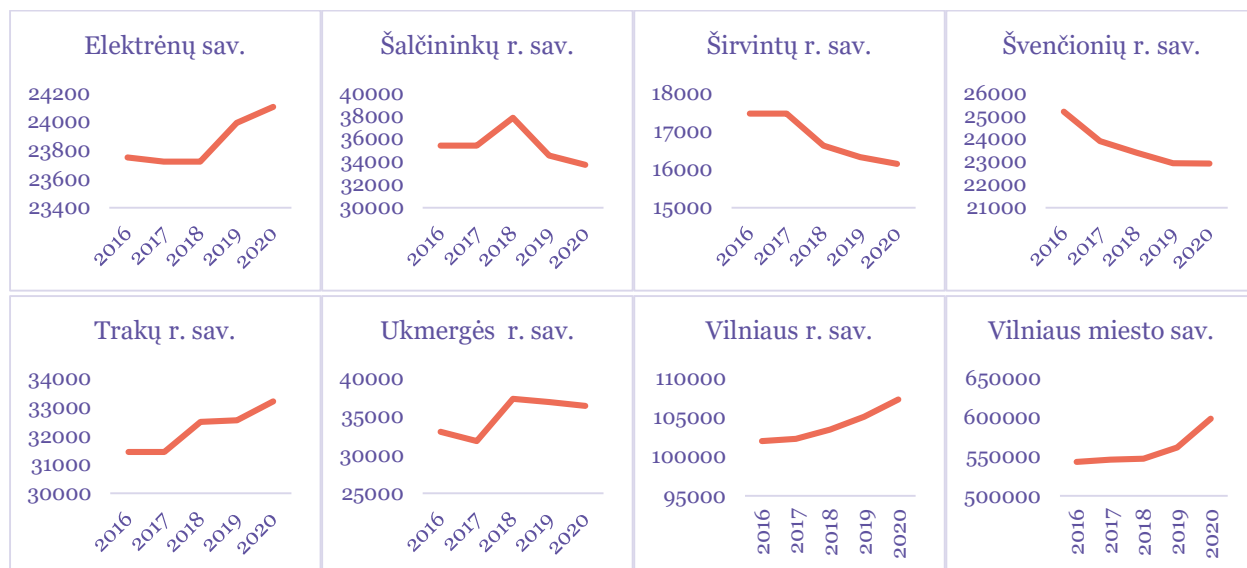
pasienyje su Baltarusija. Administracinis centras – Švenčionys. Tai antra pagal dydį Vilniaus regiono savivaldybė (plotas 1 692 km²), tačiau rečiausiai apgyvendinta, gyventojų tankumas – 14 žm./km²., 2020 savivaldybės teritorijoje gyveno 22 929 gyventojai. Savivaldybė įsteigta 1995 metais. 2009 m. vasario 26 d. savivaldybės tarybos nutarimu Nr. T-24 įsteigtos 85 seniūnaitijos. Rajono miškingumas 53 %, didžiausi miškai – Labanoro-Pabradės giria ir Adučiškio miškai.

Trakų rajono savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas Lietuvos pietrytinėje dalyje. Administracinis centras – Trakai. Tai penkta pagal dydį (plotas 1 208 km²) iš aštuonių Vilniaus regiono savivaldybių, gyventojų tankumas 27 žm./km²., 2020 savivaldybės teritorijoje gyveno 33 204 gyventojai. Savivaldybė įsteigta 1995 metais. 2009 m. kovo 26 d. savivaldybės tarybos nutarimu Nr. S1-98 įsteigtos 47 seniūnaitijos.

Ukmergės rajono savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas rytų Lietuvoje. Administracinis centras – Ukmergė. Savivaldybės plotas – 1 395 km² (ketvirta pagal dydį savivaldybė Vilniaus regione), gyventojų tankumas – 25 žm./km². 2020 metais savivaldybės teritorijoje gyveno 36 434 gyventojai. Savivaldybė įsteigta 1995 metais. 2009 m. kovo 5 d. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 7-50 įsteigtos 66 seniūnaitijos.

Vilniaus rajono savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas, viena didžiausių savivaldybių Lietuvos pietryčiuose, ir didžiausia pagal plotą (2 129,15 km²) savivaldybė Vilniaus regione. Administracinis centras – Vilnius. Rajonas iš šiaurės, pietų ir rytų supa Vilniaus miestą. Savivaldybės gyventojų tankumas 45 žm./km² (trečias pagal dydį Vilniaus regione), 2020 metais savivaldybėje gyveno 107 337 gyventojai. Vilniaus rajono savivaldybė įsteigta 1995 metais. Savivaldybę sudaro 228 seniūnaitijos.

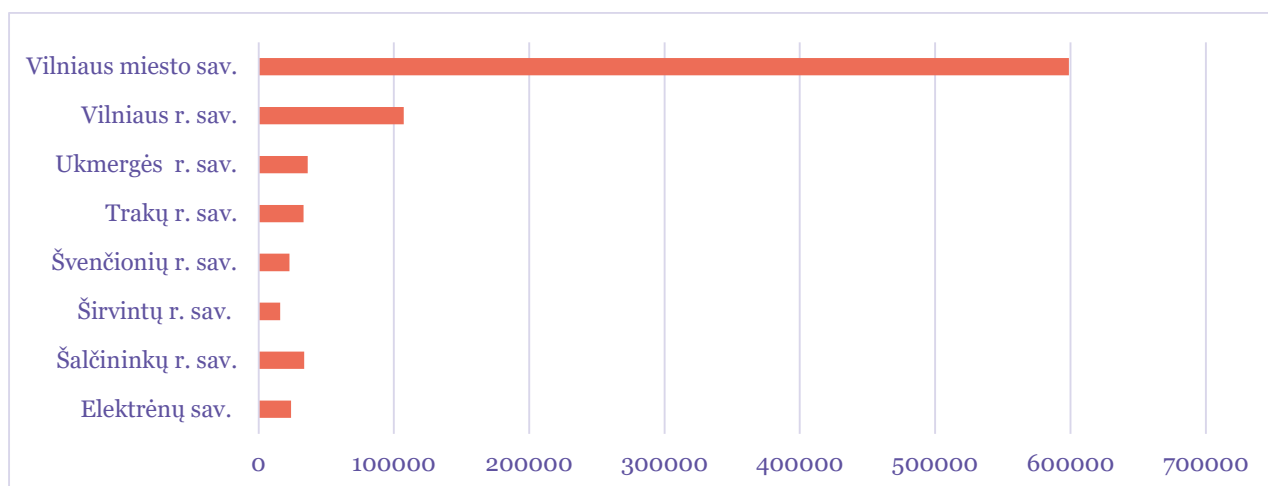
Vilniaus regiono gyventojų pasiskirstymas bei skaičiaus pokytis pagal savivaldybes pateiktas 1 paveiksle. Detalūs duomenys pateikti 1 priede.

1 pav. Registruotų gyventojų skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse 2016–2021 m.

Reikia atkreipti dėmesį, kad tik Širvintų, Šalčininkų ir Švenčionių rajonų savivaldybėse stebimas neženklus gyventojų mažėjimas, kitose savivaldybėse 2021 metais gyventojų skaičius yra didesnis nei 2016 metais, o ženklus gyventojų augimas pastebimas Vilniaus

rajo ir Elektrėnų savivaldybėse.

2 pav. Registruotų gyventojų skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse 2020 m.

Statistikos departamento duomenimis nuo 2014 m. iki 2020 m. Vilniaus regione gyventojų skaičius padidėjo 4 proc. t. y. vidutiniškai apie 0,6 proc. per metus.

3 pav. Gyventojų pasiskirstymas tarp miesto ir kaimo

Vilniaus regione apie 78 % visų gyventojų gyvena miestuose, labiausiai „kaimiškos“

savivaldybės yra Vilniaus rajono, Širvintų ir Šalčininkų. Detalūs duomenys pateikti 2 priede.

3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė struktūra

3.2.1 Savivaldybių funkcijos

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo numatyta tvarka savivaldybės atsako už savivaldybių teritorijose susidarančių mišrių komunalinių atliekų surinkimo bei pervežimo į MBA ar regioninį sąvartyną ir nuo jų atskirtų antrinių žaliavų, pakuotės atliekų, žaliųjų atliekų, pavojingų buities atliekų, didžiųjų ir kitų naudoti tinkančių atliekų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei kitų komunalinių, tinkančių panaudoti ar kitaip perdirbti atliekų surinkimo organizavimą, organizuoja šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba jis neegzistuoja, tvarkymo organizavimą ir administruoja komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą. Atliekų surinkimo paslaugas savivaldybių teritorijose teikia įmonės, turinčios, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, teisę teikti tokias paslaugas, kurios paprastai yra atrenkamos viešųjų paslaugų pirkimo konkurso būdu, arba tokios paslaugos teikiamas yra pavestas savivaldybių įmonėms savivaldybių tarybų sprendimais. Savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos turi užtikrinti kokybiškas atliekų tvarkymo paslaugas už mažiausią galimą kainą, viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą. Savivaldybės atsakingos už atliekų tvarkymo organizavimą įgyvendinant principą „teršėjas moka“, o visos lėšos, gautos už komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas, naudojamos tik regioninei ir savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemoms finansuoti.

Vilniaus regiono savivaldybės atliekų tvarkymo veikloje atlieka šias pagrindines organizavimo funkcijas:

- ✓ tvirtina savivaldybių atliekų tvarkymo planus bei taisykles;
- ✓ tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus ir nustato vietines rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą;
- ✓ viešųjų pirkimo būdu parenka atliekų tvarkytojus;
- ✓ organizuoja papildančių atliekų tvarkymo sistemų diegimą savivaldybėse;
- ✓ kontroliuoja VAATC veiklą;
- ✓ kontroliuoja, kaip gyventojai, įmonės ir organizacijos laikosi savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių;
- ✓ organizuoja šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba jis neegzistuoja, tvarkymo organizavimą;
- ✓ vykdo visuomenės informavimą ir švietimą.

Savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima šių atliekų tvarkymą:

mišrių (likusių po pirminio rūšiavimo) komunalinių atliekų;
buityje susidarančių antrinių žaliavų, pakuočių ir pakuočių atliekų;
buityje susidarančių biologiškai skaidžių atliekų (maisto, žaliųjų ir kt.);
buityje susidarančių didelių gabaritų atliekų ir naudotų padangų;
tekstilės atliekų;
buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų;
; statybos ir griovimo atliekų
komunalinių pavojingų buities atliekų;

gatvių, šaligatvių ir teritorijų valymo sąšlavų;
šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma;
kitų atliekų, kurios išskiriamos pagal poreikį teisės aktais, įskaitant savivaldybės priimtus teisės aktus.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimas kiekvienoje Regiono savivaldybėje yra reglamentuotas savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintose atliekų tvarkymo taisyklėse. Siekiant įgyvendinti Vilniaus regiono atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano tikslus **Elektrėnų savivaldybės administracija** parengė, o savivaldybės taryba 2015 m. gruodžio 16 d. sprendimu Nr. TS-206 „Dėl Elektrėnų savivaldybės 2014-2020 metų atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“ patvirtino savivaldybės atliekų tvarkymo planą. Plane nustatyti savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės, kurios suderintos su Vilniaus regiono atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas. Atliekų tvarkymo paslaugų teikimas Elektrėnų savivaldybėje yra reglamentuotas 2015 rugpjūčio 26 Savivaldybės tarybos sprendimu VTS-137 patvirtintomis atliekų tvarkymo taisyklėmis. Už komunalinių atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę atsako Savivaldybės administracija.

Teršėjas moka“ principas Elektrėnų savivaldybėje įgyvendintas pasirinkta savivaldybės teritorijoje apmokestinimo sistema - Įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, kuri buvo patvirtinta 2016 gruodžio 28 d Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. VTS-260. Pastoviąją įmokos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai ar įgalioti asmenys. Kintamąją įmokos dedamąją moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai ar įgalioti asmenys. Kintamosios įmokos dalis priklauso nuo nekilnojamojo turto paskirties ir ploto, viršijančio nustatytą pastoviosios dalies plotą arba priklausomai nuo turimo konteinerio ir jo ištuštinimo dažnumo. 2013 lapkričio 27 d savivaldybės tarybos sprendimu TS – 283 Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi paskirtas UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimą, esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama rajono savivaldybės bei sistemos administratoriaus UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ interneto puslapiuose.

Sėkmingam atliekų tvarkymo sistemos organizavimo užtikrinimui **Šalčininkų rajono savivaldybė** parengė ir patvirtino atliekų tvarkymo planą (Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 29 d. sprendimas Nr. T-287) bei atliekų tvarkymo taisykles (2016 m. birželio 28 d Savivaldybės Tarybos. sprendimu Nr. T-495). Savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės yra suderintos su Vilniaus regiono atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas. Rajono savivaldybės, kaip ir kitų regiono savivaldybių, atliekų tvarkymo sistemos plėtojimo prioritetiniai tikslai yra: atliekų surinkimo išplėtimas, apimant visą savivaldybės teritoriją ir visus fizinius bei juridinius asmenis; surenkamų antrinių žaliavų kiekio didinimas ir jų paruošimas perdirbimui į tinkamus naudoti produktus ir gaminius, biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo įdiegimas ir plėtojimas. Šalčininkų rajono savivaldybės Tarybos 2016 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-609 Šalčininkų rajono savivaldybėje įvesta Vietinė rinkliavą už komunalinių atliekų tvarkymą. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimą, esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama

rajo savivaldybės, komunalines paslaugas teikiančių įmonių interneto puslapiuose. Siekiant įgyvendinti Vilniaus regiono atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano tikslus **Vilniaus miesto savivaldybės administracija** parengė, o savivaldybės taryba 2015 m. rugpjūčio 26 Savivaldybės Tarybos d. sprendimu Nr. 1-152 patvirtino savivaldybės atliekų tvarkymo planą. Plane nustatyti savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės, kurios suderintos su regioniniu atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas. Atliekų tvarkymo paslaugų teikimas savivaldybėje yra reglamentuotas 2022 m. gegužės 18 d. Savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. 1-1458 patvirtintomis atliekų tvarkymo taisyklėmis. Už komunalinių atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę atsako Savivaldybės administracija. **Vilniaus miesto savivaldybės** taryba 2015 m. rugsėjo 23 d. sprendimu Nr. 1-191. įsteigė Savivaldybės įmonę „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ (VASA). Įmonė įsteigta įgyvendinant Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas ir siekiant užtikrinti efektyvų atliekų tvarkymo sistemos administravimą. Pagrindiniai įmonės tikslai:

- ❖ efektyvus atliekų tvarkymo sistemos administravimas;
- ❖ komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo kontrolė ir priežiūra;
- ❖ informacijos teikimas komunalinių atliekų turėtojams ir Vilniaus miesto savivaldybės institucijoms.

Įmonė pagal Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles ir patvirtintus įstatus vykdo įvairias funkcijas susijusias su komunalinių atliekų tvarkymu.

Širvintų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planas, patvirtintas Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. 1-118 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano patvirtinimo“, o Širvintų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės- 2016 m. birželio 30 d. Savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. 1-216. Širvintų rajono savivaldybės Tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. 1-91 administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą pavesta Širvintų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) valdomai įmonei UAB „Širvintų šilumai“ (toliau – Administratorius). Pagal 2018 m. kovo 29 d. Širvintų rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutartį (toliau – Sutartis) Nr. S-85, Administratorius registruoja komunalinių atliekų turėtojus, administruoja vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą iš atliekų turėtojų, skaičiuoja vietinės rinkliavos dydį, rengia ir teikia mokėjimo pranešimus komunalinių atliekų turėtojams, taip pat nagrinėja komunalinių atliekų turėtojų skundus dėl neteisingo vietinės rinkliavos apskaičiavimo. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimo, tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama rajono savivaldybės bei Administratoriaus interneto svetainėse.

Švenčionių rajono savivaldybės administracija rengia, o tarybos tvirtina savivaldybės atliekų tvarkymo planus bei taisykles. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T-226 buvo patvirtintas rajono atliekų tvarkymo 2014 – 2020 metams planas, o atliekų tvarkymo taisykles patvirtintos Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 20 d. sprendimu Nr. T-3. Savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės yra suderintos su regioniniu atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimą, esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo

infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama rajono savivaldybės, komunalines paslaugas teikiančių įmonių interneto puslapiuose. „Teršėjas moka“ principas Švenčionių rajono savivaldybėje įgyvendinamas remiantis pasirinkta apmokestinimo sistema – Vietinė Rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą, kuri buvo patvirtinta Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T-200 Rinkliavos dydžiai (pastovioji dalis) nustatoma pagal tikslią nekilnojamojo turto objektų naudojimo paskirtį, o kintamoji dalis pagal naudojamų komunalinių atliekų kontenerių skaičius ir tūrį. Vietinę rinkliavą administruoja Švenčionių rajono savivaldybės administracija.

Trakų rajono savivaldybės taryba 2015 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. S1-76 patvirtino Trakų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planą. Savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės yra suderintos su regioniniu atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas, o už plano įgyvendinimą atsakinga Savivaldybės administracija. Trakų rajono savivaldybės, kaip ir kitų regiono savivaldybių, atliekų tvarkymo sistemos plėtojimo prioritetiniai tikslai yra: atliekų surinkimo išplėtimas, apimant visą savivaldybės teritoriją ir visus fizinius bei juridinius asmenis; surenkamų antrinių žaliavų kiekio didinimas ir jų paruošimas perdirbimui į tinkamus naudoti produktus ir gaminius, biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo įdiegimas ir plėtojimas. Sėkmingam atliekų tvarkymo sistemos organizavimo užtikrinimui Trakų rajono savivaldybė parengė ir Trakų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. S1-112 2017 m. gegužės 4 d. patvirtino Trakų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles. Už komunalinių atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę atsako Savivaldybės administracija. Savivaldybės Tarybos Trakų rajono savivaldybė 2017 lapkričio 2 d. Tarybos sprendimu NR. S1-222 buvo patvirtinti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą nuostatai, priimant kintamą Rinkliavos dalį – kaip nekilnojamo turto paskirtį bei naudojamų komunalinių atliekų kontenerių skaičius ir tūrį. Vietinę rinkliavą administruoja rajono savivaldybės administracija. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimą, esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama rajono savivaldybės, komunalines paslaugas teikiančių įmonių interneto puslapiuose.

Ukmergės rajono savivaldybės administracija parengė, o 2015 m. kovo 26 d. Savivaldybės Tarybos savo sprendimu Nr. 7-99 patvirtino Ukmergės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014- 2020 metams planą. Savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės yra suderintos su regioniniu atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas, o už plano įgyvendinimą atsakinga Savivaldybės administracija. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimas savivaldybėje yra reglamentuotas savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintose atliekų tvarkymo taisyklėse, kurios buvo patvirtintos 2015 m. kovo 26 d. Savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. 7-100. Už komunalinių atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę atsako Savivaldybės administracija. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimą, esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama rajono savivaldybės, komunalines paslaugas teikiančių įmonių interneto puslapiuose. „Teršėjas moka“ principas Ukmergės rajone įgyvendinamas remiantis savivaldybės

pasirinkta apmokestinimo sistema- Ukmergės rajono savivaldybės Tarybos 2016 gruodžio 4 dienos sprendimu Nr. 1-281 Ukmergės rajone įvesta Vietinė Dvinarė Rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą. Vietinę rinkliavą administruoja Ukmergės rajono savivaldybės administracija.

Vilniaus rajono savivaldybė parengė ir rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T3-545 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano patvirtinimo“ patvirtino Vilniaus rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planą. Savivaldybės atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės yra suderintos su regioniniu atliekų tvarkymo planu bei atitinka Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatas. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimas savivaldybėje yra reglamentuotas savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintose atliekų tvarkymo taisyklėse, kurios buvo patvirtintos 2016 m. gruodžio 22 d. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-513. Už komunalinių atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę atsako Savivaldybės administracija. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės stebėseną ir kontrolę reglamentuoja Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta Vilniaus rajono komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės stebėsenos ir kontrolės vykdymo tvarka. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimo, tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama Vilniaus rajono savivaldybės interneto svetainėje, Vilniaus krašto savaitraštyje ir seniūnijų skelbimų lentose.

Vilniaus rajono savivaldybėje rajono savivaldybės Tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-514 buvo įvesta dvinarė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą. Vietinę rinkliavą administruoja Vilniaus rajono savivaldybės administracija.

1 Lentelė. Vilniaus regiono savivaldybių Atliekų tvarkymo planų bei atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimas

Savivaldybė	Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimas	Atliekų tvarkymo planų patvirtinimas
Ukmergės r. sav.	2015 m. kovo 26 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. 7-100	2015 m. kovo 26 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. 7-99
Vilniaus m. sav.	2022 m. gegužės 18 d. Savivaldybės Tarybos Nr. 1-1458	2015 m. rugpjūčio 26 Savivaldybės Tarybos d. sprendimas Nr. 1-152
Elektrėnų sav.	2015 rugpjūčio 26 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. V.TS-137	2015 m. gruodžio 16 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. TS-206
Trakų r. sav.	2017 m. gegužės 4 d. Savivaldybės Tarybos Nr. S1-112	2015 m. balandžio 2 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. S1-76
Širvintų r. sav.	2016 m. birželio 30 d. Savivaldybės Tarybos Nr. 1-216	2016 m. kovo 31 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. 1-118
Švenčionių r. sav.	2005 m. sausio 20 d. Savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T-3	2014 m. gruodžio 30 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-226

Savivaldybė	Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimas	Atliekų tvarkymo planų patvirtinimas
Šalčininkų r. sav.	2016 m. birželio 28 d. Savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T-495 ¹	2015 m. gruodžio 29 d. Savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-287 „
Vilniaus r. sav.	2016 m. gruodžio 22 d. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-513	2014 m. gruodžio 17 d. sprendimas Nr. T3-545

Šaltinis: Vilniaus regiono savivaldybės

3.2.2. UAB „VAATC“

Siekiant sukurti regioninę atliekų tvarkymo sistemą 2003 m. vasario 21 d. aštuonios Vilniaus apskrities savivaldybės (Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto bei Vilniaus rajono) pasirašė ribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens – UAB „VAATC“, steigimo sutartį. UAB „VAATC“ įregistruota 2003 m. balandžio 28 d. Bendrovės akcininkai – aštuonios Vilniaus regiono savivaldybės:

- Vilniaus miesto savivaldybė – 1 346 157 akcijos (74,92 % įstatinio kapitalo);
- Elektrėnų savivaldybė – 43 943 akcijos (2,44 % įstatinio kapitalo);
- Šalčininkų rajono savivaldybė – 54 931 akcijos (3,05 % įstatinio kapitalo);
- Širvintų rajono savivaldybė – 32 960 akcijos (1,83 % įstatinio kapitalo);
- Švenčionių rajono savivaldybė – 54 931 akcijos (3,05 % įstatinio kapitalo);
- Trakų rajono savivaldybė – 54 931 akcijos (3,05 % įstatinio kapitalo);
- Ukmergės rajono savivaldybė – 76 903 akcijos (4,28 % įstatinio kapitalo);
- Vilniaus rajono savivaldybė – 131 834 akcijos (7,33 % įstatinio kapitalo).

Pagrindiniai UAB „VAATC“ veiklos tikslai:

- eksploatuoti bei modernizuoti Vilniaus regioninę atliekų tvarkymo sistemą bei užtikrinti, kad ši sistema veiktų nuolat, ja galėtų naudotis akcininkų administruojamų teritorijų gyventojai;
- tenkinti viešuosius interesus atliekų tvarkymo srityje;
- siekti, kad atliekų tvarkymo paslaugų teikimas nevirstų pelno siekiančia veikla.

2015 m. birželio 12 d. Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 51/1S-16 patvirtintame Vilniaus apskrities regioniniame 2014–2020 m. atliekų tvarkymo plane, nustatyti šie UAB „VAATC“, kaip regioninės atliekų tvarkymo bendrovės, veiklos uždaviniai:

- skatinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų prevenciją ir tvarkymą jų susidarymo vietoje;
- plėtoti ir eksploatuoti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų atskiro surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą;
- plėtoti ir eksploatuoti specifinių komunalinių atliekų srautų surinkimo sistemą;
- plėtoti buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo sistemą;

¹ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T-998 patvirtintos naujos Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės

- sumažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį;
- užtikrinti saugią aplinkai sąvartyno eksploataciją;
- regioninio sąvartyno veiklos sąnaudų optimizavimas;
- optimizuoti regioninio sąvartyno veiklos sąnaudas;
- nustatyti optimalią naujos sąvartyno sekcijos konfigūraciją atsižvelgiant į planuojamus atliekų srautus ir sudėtį;
- optimizuoti filtrato tvarkymą;
- atskirti paviršines nuotekas ir spręsti jų tvarkymo Elektrėnų nuotekų valymo įrenginiuose (toliau – NVĮ) klausimą;
- uždengti užpildytą sąvartyno kaupą dalį ir paviršines nuotekas nuo šios dalies surinkti atskirai ir, suderinus su Aplinkos apsaugos agentūra, išleisti šias nuotekas į aplinką arba tvarkyti Elektrėnų NVĮ;
- išspręsti filtrato koncentrato grąžinimo į sąvartyno kaupą problemą, eksploatacijos metu naujoje sekcijoje įrengiant infiltracinę sistemą;
- parengti sąvartyno eksploatacijos planą pradėjus veikti mechaninio biologinio apdoravimo įrenginiams (toliau – MBA įrenginys);
- parengti sąvartyno eksploatacijos planą pradėjus veikti atliekų kogeneracinei jėgainei.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų organizavimą Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo numatyta tvarka į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančios savivaldybės gali pavesti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui – vienos, kelių ar visų į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančių savivaldybių įsteigtam juridiniam asmeniui, tačiau iš esmės UAB „VAATC“ vykdo regioninę veiklą:

- MBA įrenginių eksploataavimo kontrolė;
- Vilniaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno (toliau – Sąvartynas) eksploataavimas, sekcijų įrengimas, uždarymas, priežiūra po uždarymo;
- žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių (toliau – ŽASA) eksploataavimas;
- didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių (toliau – DGASA) eksploataavimas;
- didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelės Vilniuje, Graičiūno 36D eksploataavimas;
- Vilniaus regione esančių netinkamų eksploatuoti uždarytų sąvartynų priežiūra po uždarymo ir monitoringas;
- dalijimosi daiktais stotelių DĖK'ui eksploataavimas;
- investicinių projektų, skirtų įrengti regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros objektus, įgyvendinimas;
- visuomenės informavimas komunalinių ir kitų atliekų tvarkymo klausimais.

3.2.3 Komunalines atliekas tvarkančios įmonės

Remiantis Atliekų tvarkymo įstatymu, komunalinių atliekų tvarkymą savivaldybių teritorijose vykdo įmonės, sudariusios sutartis su vietos savivalda – savivaldybėmis arba savivaldybių kartu įsteigtu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi. Taip pat atliekų tvarkymo įstatymas reglamentuoja gamintojų ir importuotojų atsakomybę – pakuočių ir pakuočių atliekų, elektros ir elektroninės įrangos, alyvų, transporto priemonių ir kitų apmokestinamųjų gaminių tvarkymo veiklos, bendradarbiavimo su savivaldybėmis principus.

Pagrindinės komunalines atliekas tvarkančių įmonių vykdomos veiklos pagrindinės

funkcijos:

- ✓ mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir pervežimas į MBA;
- ✓ atliekų turėtojų aprūpinimas mišrių komunalinių atliekų bei pakuočių atliekų surinkimo konteneriais;
- ✓ kolektyvinių kontenerių priežiūra;
- ✓ buityje susidarančių didžiųjų atliekų surinkimas apvažiavimo būdu;
- ✓ pagal atskiras sutartis su atliekų turėtojais vežti statybos ir griovimo atliekas;
- ✓ pagal atskiras sutartis su atliekų turėtojais rinkti ir vežti biologiškai skaidžias (virtuvės maisto atliekos) ir/ar žaliąsias atliekas (žolę, medžių šakas, lapus);
- ✓ teikti savivaldybei informaciją apie aptarnaujamus atliekų turėtojus, ataskaitas apie surinktus kiekius, atliekų susikaupimo normas, mokamus mokesčius.

Šiuo metu komunalines atliekas surenkančių įmonių sąrašas pateikiamas 2 Lentelėje.

2 Lentelė. Atliekų tvarkytojai Vilniaus regione

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
Elektrėnų sav.	EEP asociacija	Turi	2014-08-04	2021-12-31	EEJ atliekų surinkimas
	Gamintojų ir importuotojų organizacija	Turi	2013-03-16	2021-12-31	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas
	UAB "Elektrėnų komunalinis ūkis"	Turi	2007-08-10	2021-12-31	Mišrių komunalinių atliekų, biologiškai skaidžių atliekų, statybos ir griovimo, padangų atliekų surinkimas
	UAB "Žaliasis taškas"	Turi	2013-04-24	2021-12-31	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas
	VšĮ "Gamtos ateitis"	Turi	2015-06-16	2021-12-31	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas
Šalčininkų r. sav.	UAB „ Ecoservice"	Turi	2021-03-17	2028-03-17	Mišrių komunalinių atliekų, biologiškai skaidžių atliekų, statybos ir griovimo, padangų atliekų surinkimas
	UAB „ Ecoservice"	Turi	2021-03-19	2028-03-19	Pakuočių ir popieriaus atliekų surinkimas
	UAB „ Kauno stiklas"	Turi	2021-08-26	2024-08-26	Stiklo bei stiklo pakuotės surinkimas
	UAB „ Ekobazė"	Turi	2021-09-14	2024-08-26	Pakuočių (išskyrus stiklą) bei popieriaus atliekų paruošimo perdirbti ir naudoti bei perdirbimo ir naudojimo paslaugų teikimas.
Širvintų r. sav.	UAB "Ecoservice"	Turi	2009-08-18	2017-12-17	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB "VSA Vilnius"	Turi	2017-12-18	2022-12-19	Mišrių komunalinių atliekų, buityje susidarančių pavojingų, EEJ atliekų surinkimas
Švenčionių r. sav.	UAB "Atliekų rūšiavimo centras"	Turi	2020-02-14	2021-01-04	Buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimas

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
	UAB „VAATC“	Turi	2022-08-30	2023-09-30	Buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice"	Turi	2020-01-20	2020-10-19	Tekstilės atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice"	Turi	2020-10-20	2021-04-19	
	UAB „Ekonovus“	Turi	2021-05-04	2022-05-03	
	UAB "Ecoservice"	Turi	2022-05-13	2023-05-12	
	UAB "Ecoservice"	Turi	2020-07-08	2023-07-07	Bešeimininkų pavojingų (asbesto) atliekų surinkimas
	UAB "Ekobazė"	Turi	2017-06-28	2020-06-27	Padangų atliekų surinkimas
	UAB "Ekobazė"	Turi	2020-07-08	2023-07-07	Padangų atliekų surinkimas
	UAB "Ekonovus";	Turi	2019-04-24	2021-09-14	Didžiųjų atliekų surinkimas
	UAB „Žalvaris“;	Turi	2021-09-15	2022-11-17	
	UAB „Žalvaris“	Turi	2022-11-18	2025-11-17	
	UAB "Pabradės komunalinis ūkis"	Turi	2020-12-30	2030-12-30	Mišrių komunalinių atliekų, popieriaus stiklo, plastiko surinkimas
	UAB "Švenčionių švara"	Turi	2020-12-31	2030-12-31	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	Gamintojų ir importuotojų organizacija; VšĮ "Elektros gamintojų ir importuotojų organizacija"; VšĮ „Žalioji taškas“;	Turi; Turi; Turi; Turi; Turėjo	2009-11-20 2013-06-04; 2013-06-11; 2015-02-04; 2013-06-11	PTO veikla baigėsi 2022-10-05.	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas; Elektros ir elektroninės įrangos atliekos; Pakuočių atliekos

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
	VšĮ „Gamtos ateitis“ VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“				
Trakų r. sav.	Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija	Turi	2013-07-25		Buityje susidarančių pavojingų, EEĮ atliekų surinkimas
	Gamintojų ir importuotojų asociacija	Turi	2012-02-17		Buityje susidarančių pavojingų, EEĮ ir padangų atliekų surinkimas
	UAB „Ecoservice“	Turi	2017-08-24	2022-05-24	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB „Ecoservice“	Turi			Buityje susidarančių pavojingų atliekų, popieriaus, plastiko, stiklo, didžiųjų atliekų ir padangų atliekų surinkimas
	UAB „Ecoservice“	Turi	2021-11-09	2024-11-09	Bešeimininkių asbesto atliekų surinkimas
	UAB „Ekobazė“	Turi	2021-04-14	2024-04-14	Bešeimininkių padangų surinkimas
	UAB „Lūsta“	Turi	2022-09-12	2025-09-12	Pavojingų cheminių medžiagų, teršalų identifikavimas, surinkimas
	UAB „Ecoservice“	Turi	2021-07-14	2023-07-14	Tekstilės atliekų surinkimas
	UAB „Ecoservice“	Turi	2021-08-12	2023-08-12	Kapinių atliekų surinkimas
	UAB „Trakų paslaugos“	Turi			Mišrių komunalinių atliekų surinkimas

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
Ukmergės r. sav.	UAB „VSA Vilnius“	Turi	2018-02-27	2022-02-25	Mišrių komunalinių atliekų, buityje susidarančių pavojingų atliekų, didžiųjų atliekų, statybos ir griovimo, EEĮ ir padangų atliekų surinkimas
	VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“,	Turi	2013-08-27	automatiškas sutarties pratęsimas	Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimas
	Elektronikos platintojų asociacija „EEPA“,	Turi	2016-04-19	automatiškas sutarties pratęsimas	Elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimas
	VšĮ „Žaliasis taškas“	Turi	2019-11-18	automatiškas sutarties pratęsimas	Popieriaus ir kartono pakuotės, PET pakuotės, plastikinės pakuotės, stiklo pakuotės, aliumininės pakuotės, kitos metalinės pakuotės atliekų surinkimas
	UAB „VSA Vilnius“	Turi	2019-10-07	2021-11-07	Asbesto atliekų surinkimas
	UAB „Daukasta“	Turi	2021-04-01	2023-04-01	Asbesto atliekų surinkimas
	UAB „Daukasta“	Turi	2022-09-16	2023-11-16	Asbesto atliekų surinkimas

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
	UAB „Antrinio perdirbimo grupė“	Turi	2020-05-26	2021-10-22	Naudotų padangų surinkimas
	UAB „Ekobazė	Turi	2022-02-03	2023-11-16	Naudotų padangų surinkimas
Vilniaus m. sav.	UAB "Ecoservice" (II zona "Antakalnis-N.Vilnia")	Turi	2019-04-29	2026-10-29	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice" (IV zona "Pašilaičiai-Lazdynai")	Turi	2019-04-29	2026-10-29	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB „Ecoservice projektai“	Turi	2020-10-16	2023-10-16	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice projektai" (III zona "Naujininkai-Paneriai")	Turi	2020-07-10	2022-07-10	Didžiųjų atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice projektai" (I zona "Verkiemis-Žirmūnai")	Turi	2020-07-10	2022-07-10	Didžiųjų atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice projektai" (II zona "Antakalnis-N.Vilnia")	Turi	2020-07-10	2022-07-10	Didžiųjų atliekų surinkimas
	UAB "Ecoservice projektai" (V zona "Centras")	Turi	2020-07-10	2022-07-10	Didžiųjų atliekų surinkimas
	UAB "Ekonovus" (I zona "Verkiemis-Žirmūnai")	Turi	2019-04-29	2026-10-29	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB "Ekonovus" (III zona "Naujininkai-Paneriai")	Turi	2017-10-31	2022-10-31	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas
	UAB "Ekonovus" (V zona "Centras")	Turi	2019-04-14	2026-10-29	Mišrių komunalinių atliekų surinkimas

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
	UAB "VSA Vilnius" (IV zona "Pašilaičiai-Lazdynai")	Turi	2020-06-26	2022-06-26	Didžiųjų atliekų surinkimas
Vilniaus r. sav.	Asociacija "EEPA" Atliekų surinkimą vykdo UAB "Žalvaris", UAB "EMP recycling", UAB "Karavanas LT", UAB "Utilsa", UAB "Kaunakiemis" ir UAB Baltic metal	Turi	2020-10-06	2022-10-06	EEĮ atliekų surinkimas
	UAB "Nemenčinės komunalininkas"	Turi	2021-07-07	2031-07-07	Mišrių komunalinių, buityje susidarantių pavojingų, bioskaidžių, elektros ir elektroninės įrangos, didelio gabarito, naudotų padangų, šeimininkų atliekų ir antrinių žaliavų surinkimas
	UAB "Nemėžio komunalininkas"	Turi	2021-07-07	2031-07-07	Mišrių komunalinių, buityje susidarantių pavojingų, bioskaidžių, elektros ir elektroninės įrangos, didelio gabarito, naudotų padangų, šeimininkų atliekų ir antrinių žaliavų surinkimas
	Automobilių gamintojų importuotojų asociacija „AGIA“	Turi	2020-02-12	2024-02-12	Buityje susidarantių pavojingų atliekų, padangų atliekų surinkimas
	VšĮ "Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija". Atliekų surinkimą vykdo UAB "EMP recycling" ir UAB "Atliekų tvarkymo centras"	Turi	2013-07-22	2021-12-31	EEĮ atliekų surinkimas

Šaltinis: Savivaldybės

3.3. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas

Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimo poreikis apima Vilniaus regione įgyvendinamus atliekų tvarkymo sektoriaus vystymo projektus, atliekų tvarkymo (atliekų surinkimo ir transportavimo, atliekų šalinimo, apdorojimo, įmokos administravimo) sąnaudas. Vilniaus atliekų tvarkymo sistema finansuojama iš įvairių šaltinių – savivaldybių lėšų, įmokų, gautų už suteiktas komunalinių atliekų priėmimo, šalinimo ar apdorojimo paslaugas, ES paramos, skolintų lėšų.

3.3.1 Investicinių projektų įgyvendinimas

Investicinių projektų įgyvendinimas – svarbi regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis, kuri leidžia įgyvendinti uždavinius, kurie numatyti atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Žemiau pateikiama informacija apie Vilniaus regione vykdytus ir / ar vykdomus investicinius ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros projektus.

Nuo 2019 m. UAB „VAATC“ kartu su **Vilniaus miesto savivaldybės** administracija įgyvendina 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektą Vilniaus mieste „Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių įrengimas ir komunalinių atliekų konteinerių aikštelėms įsigijimas Vilniaus mieste“, kurio metu Vilniaus mieste statomos konteinerinės aikštelės. Viso 2018-2019 metais buvo įrengtos 518 konteinerių aikštelės. Šių aikštelių eksploataciją ir numatytas reinvesticijas į šios infrastruktūros atnaujinimą (pagerinimus) ir plėtrą atlieka UAB „VAATC“, o Vilniaus miesto savivaldybės administracija apmoka su įsipareigojimų vykdymu susijusias sąnaudas.

Taip pat Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 30-1260/20 pavedė UAB „VAATC“ perimti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje įrengtus požeminius ir pusiau požeminius komunalinių atliekų surinkimo konteinerius, vykdyti perimtų konteinerių priežiūrą, esant būtinybei atlikti šių konteinerių remonto darbus ar išmontuoti konteinerius, o už vykdomus konteinerių priežiūros, remonto ir išmontavimo darbus gauti apmokėjimą.

Ukmergės rajono savivaldybės administracija įgyvendina projektą „Atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos plėtra“ (05.2.1-APVA-R-008-01-0005) skirtą konteinerių aikštelių statybai, rūšiavimo priemonių (konteinerių) įsigijimui. Finansavimo sutartis su APVA pasirašyta 2017-08-30, bendra projekto vertė – 578 158,18 EUR, o skyrus papildomą finansavimą, vertė sieks 772 346,38 Eur. Projekto tikslas – sukurti atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūrą Ukmergės rajone.

Projekto metu įrengiama 91 antžeminių konteinerių aikštelė, įsigijami 597 nauji konteineriai, taip planuojama pasiekti virš 1 tūkstančio tonų/metus atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumus.

Taip pat Ukmergės rajono savivaldybėje buvo vykdomi bei vykdomi projektai pagal šias

Paraiškas: Nr. ATP-AM-NPT01-0015 („Dotacijos naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymui“), gautas 15645.3 Eur finansavimas, projekto metu planuojama sutvarkyti 145 t padangų atliekų; Nr. ATP-AM-NPT01-0013 („Dotacijos naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymui“), projekto metu planuojama sutvarkyti 100 t padangų atliekų, gautas 22010,00 Eur finansavimas; Nr. ATP-AM-AST01-0025 („Subsidijos ir dotacijos namų ūkiuose susidariusioms asbesto atliekoms tvarkyti“), gautas 49415,19 Eur finansavimas, projekto metu sutvarkyta 321,42 t asbesto atliekų; Nr. ATP-AM-AZK01-0017 („Subsidijos ir dotacijos individualiems antrinių žaliavų surinkimo konteineriams įsigyti“), gauta 149 749,60 Eur dotacija. Rajono gyventojams bus pateikta 8840 vnt. individualių rūšiuojamųjų konteinerių komplektų (vienas 240 l talpos konteineris popieriui, plastikui bei kitai pakuotei bei 120 l talpos konteineris stiklui ir stiklo pakuotei). Visos projekto išlaidos finansuojamos APVA.

Šalčininkų rajono savivaldybėje įgyvendina 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektą „Didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelės Geranionų g. 44a, Dieveniškėse statyba“.

Taip pat Šalčininkų rajono savivaldybėje vykdomi projektai pagal Paraišką Nr. ATP-AM-NPT01-0013 („Dotacijos naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymui“), bei Nr. ATP-AM-AST01-0046 („Subsidijos ir dotacijos namų ūkiuose susidariusioms asbesto atliekoms tvarkyti“). Visos projekto išlaidos finansuojamos APVA. Rajono gyventojams pateikta 6375 vnt. individualių rūšiuojamųjų konteinerių komplektų (vienas 240 l talpos konteineris popieriui, plastikui bei pakuotei bei 120 l talpos konteineris stiklui ir stiklo pakuotei).

Širvintų rajone savivaldybės teritorijoje įgyvendinamas projektas „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Širvintų rajone“ Nr. 05.2.1-APVA-R-008-01-0008. Numatoma projekto pabaiga 2022 metai. Bendra projekto vertė: 1 068 215,64 Eur (ES lėšos – 889 771,50 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos – 178 444,14 Eur). Projekto tikslas – sukurti ir plėtoti komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą Širvintų rajone. Projekto įgyvendinimo metu Širvintų mieste bus įrengta 19 pusiau požeminių konteinerių aikštelių, 2 antžeminių konteinerių aikštelės. 2021-04 mėn. įrengta 18 pusiau požeminių aikštelių. Iš viso devyniolikoje pusiau požeminių konteinerių aikštelių numatoma įrengti 24 vnt. 5 m³ talpos mišrių komunalinių atliekų pusiau požeminių konteinerių, 18 vnt. 3 m³ talpos popieriaus atliekų pusiau požeminių konteinerių, 1 vnt. 5 m³ talpos popieriaus atliekų pusiau požeminiis konteineris, 19 vnt. 5 m³ talpos plastiko atliekų pusiau požeminių konteinerių, 19 vnt. 3 m³ talpos stiklo atliekų pusiau požeminių konteinerių ir 3 vnt. 3 m³ talpos tekstilės atliekų pusiau požeminius konteinerius. Kai kuriose miesto vietose dėl užstatymo ir inžinerinių sistemų tinklo, nėra galimybių įrengti pusiau požeminių konteinerių aikšteles, dėl to atnaujinamos esamos antžeminių konteinerių aikštelės, tinkamai įrengiant aikštelių grindinį ir pastatant naujus komunalinių atliekų bei atliekų rūšiavimo konteinerius. Antžeminių konteinerių aikštelėms įsigyta 109 konteineriai mišrioms atliekoms, 34

– plastiko, 34 – popieriaus, 34 – stiklo atliekoms. 2021 m. Pilnai įgyvendinus projektą bus pasiektas rodiklis „Sukurti/pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai“ – 773,10 t/metus.

2017 m. Širvintų rajone savivaldybės administracija pasirašė dotacijos teikimo sutartį Nr. AT-D-18(2017) su APVA dėl individualių rūšiuojamųjų konteinerių komplektų įsigijimo. Ši sutartis įgyvendinta 2019 m. Rajono gyventojams pateikta 450 vnt. Individualių rūšiuojamųjų konteinerių komplektų (vienas 240 l. talpos konteineris popieriui, plastikui bei pakuotei bei 120 l. talpos konteineris stiklui ir stiklo pakuotei). 2022 m. su Aplinkos projektų valdymo agentūra pasirašyta nauja dotacijos teikimo sutartis Nr. AT-D-5(2022) dėl individualių rūšiuojamųjų konteinerių komplektų įsigijimo. Įsigyta 240 vnt. individualių rūšiuojamųjų konteinerių komplektų. Jie numatomi šiemet išdalinti rajono gyventojams. Bendradarbiaujant su UAB „VAATC“ 2022 m. rajono gyventojams išdalinta 450 vnt. kompostavimo dėžių.

Švenčionių rajono savivaldybėje įgyvendinant projektą Nr. VP-3.2-AM-01-V-02-010 „Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ 2015–2016 m., individualių namų valdų savininkams išdalinta 3325 vnt. individualaus naudojimo kompostavimo dėžių. Įgyvendinant projektą Nr. 05.2.1-APVA-R-008-01-003 „Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių įrengimas ir rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas Švenčionių rajono savivaldybėje“ 2022 m. bus įsigyta 74 žaliųjų atliekų surinkimo konteineriai (kapinėms, sodų bendrijoms), pradėtas šių konteinerių aptarnavimas. 2023 m. planuojama įsigyti ir išdalinti gyventojams 3000 vnt. individualių kompostavimo dėžių.

Įgyvendinant projektą Nr. 05.2.1-APVAR-008-01-003 „Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių įrengimas ir rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas Švenčionių rajono savivaldybėje“, 2023 m. planuojama įsigyti 33 maisto / virtuvės atliekų surinkimo konteineriai ir pradėtas šių konteinerių aptarnavimas.

Įgyvendinant projektą Nr. 05.2.1-APVAR-008-01-003 „Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių įrengimas ir rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas Švenčionių rajono savivaldybėje“, 2018–2019 metais Švenčionių, Švenčionėlių ir Pabradės miestuose, Cirklišio k. naujai įrengtos, atnaujintos, rekonstruotos 65 atliekų konteinerių aikštelės su antrinių žaliavų surinkimo konteineriais (iš jų 28 aikštelės – su požeminiais konteineriais). 2020 m. Adučiškio, Kaltanėnų, Labanoro, Magūnų, Pabradės, Sarių, Strūnaičio, Svirky, Švenčionėlių ir Švenčionių seniūnijose įrengtos 38 naujos antžeminių atliekų konteinerių aikštelės su antrinių žaliavų surinkimo konteineriais.

Įgyvendinant projektą „Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) įsigijimas“, 2019 m. buvo įsigyti 8 tekstilės atliekų konteineriai. Įgyvendinant projektą Nr. 05.2.1-APVAR-008-01-003 „Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių įrengimas ir rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas Švenčionių rajono savivaldybėje“, 2022 m. planuojama įsigyti 27 naujus tekstilės atliekų surinkimo konteinerius ir pradėtas šių konteinerių aptarnavimas. Pabradės ir Magūnų seniūnijose gyventojams taip pat išdalinta 2000 komplektų individualaus rūšiavimo konteinerių.

Trakų rajono savivaldybėje įgyvendinant projektą Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros

plėtra Trakų rajone“, finansuojamą Europos Sąjungos ir savivaldybės lėšomis, 2019–2021 įrengtos 23 antžeminės, 26 pusiau požeminės ir 14 požeminių komunalinių atliekų šalinimo konteinerinių aikštelių prie daugiabučių namų ir sodų bendrijose.

Siekdama pagerinti atliekų tvarkymą bei įgyvendinant atliekų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus, **Vilniaus rajono savivaldybė**, pagal 2015-06-25 sudarytas bendradarbiavimo sutartis Nr. A56(1)-410-(3.18) su licencijuotomis Gamintojų ir importuotojų organizacijomis „Žalioji taška“, „Pakuočių tvarkymo organizacija“, „Gamtos ateitis“ dėl pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo infrastruktūros plėtros ir infrastruktūros plėtros finansavimo bei 2015-11-05 Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo dotacijos sutartimi Nr. A56(1)-721-(3.18), 2016 metais nupirko 10 100 komplektų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių, kurie buvo dalinami individualių gyvenamųjų namų savininkams. Dėl didelio poreikio konteinerių komplektai 2019 metais buvo išdalinti, todėl buvo inicijuotas naujas pakuočių atliekų surinkimo iš individualių namų kvartalų priemonių (konteinerių) pirkimas, kurio metu buvo įsigyti 2000 vnt. komplektų konteinerių, kurie labai greitai buvo išdalinti ir todėl buvo inicijuotas dar vienas pirkimas 5000 vnt. komplektų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių.

Taip pat **Vilniaus rajono savivaldybėje** įgyvendinamas investicinis projektas „Konteinerių aikštelių įrengimas/rekonstrukcija ir konteinerių įsigijimas konteinerių aikštelėms Vilniaus rajone“ pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos patvirtintą 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę Nr. 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“. Projekto tikslas – sukurti atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūrą Vilniaus rajone, informuoti visuomenę atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais. Projekto įgyvendinimo metu bus įrengtos/rekonstruotos 260 vnt. konteinerių aikštelės ir įsigyti 1739 vnt. konteinerių šioms aikštelėms.

Elektrėnų savivaldybėje, vykdant projektą „Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ (projekto Nr. VP-3.2-AM-01-V-02-010), Elektrėnų savivaldybės individualių namų valdų savininkams ir sodų bendrijų nariams yra išdalinta 2560 vnt. kompostavimo dėžių.

3.3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos

Pagal galiojančią Atliekų tvarkymo įstatymo redakcija, savivaldybių nustatomo mokesčio už komunalinių atliekų tvarkymą kainodara turi būti paremta proporcingumo, nediskriminavimo, solidarumo ir „teršėjas moka“ principais. Vilniaus regiono savivaldybių įmokų už atliekų tvarkymą kainodaros pagrindą sudaro atliekų tvarkymo sistemos sąnaudos.

Vilniaus regiono savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų dedamosios:

- Komunalinių atliekų surinkimo ir pervežimo iki MBA įrenginių ar kitų regioninio kitų apdorojimo įrenginių sąnaudos;
- Vietinės rinkliavos administravimo sąnaudos;
- Komunalinių atliekų šalinimo sąnaudos (infrastruktūros eksploatacijos ir kt. sąnaudos).

Komunalinių atliekų apdorojimo ir šalinimo – UAB „VAATC“ patiriamas sąnaudas – sudaro:

- ✓ Atliekų tvarkymo MBA įrenginiuose sąnaudos;
- ✓ Šalinimo veiklos sąnaudos – visos su Vilniaus regioninio sąvartyno eksploatavimu susijusios sąnaudos: darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, elektros, vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugos, atliekų tvarkymo technikos eksploatacija, degalai, tepalai, technikos remontas, draudimas, kitos eksploatacinės sąnaudos, atidėjiniai sąvartyno uždarymui;
- ✓ Didžiųjų atliekų priėmimo aikštelių sąnaudos – didžiųjų atliekų priėmimo aikštelių eksploatacinės sąnaudos. Šias sąnaudas sudaro darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos, surinktų atliekų sutvarkymo sąnaudos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, kitos eksploatacinės sąnaudos (vanduo, elektra, draudimai, darbo priemonės ir pan.);
- ✓ Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių sąnaudos – aikštelėse dirbančių darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, žaliųjų atliekų kompostavimo sąnaudos (technikos eksploatacija, degalai ir kt.), kitos eksploatacinės sąnaudos (vanduo, elektra, draudimas, darbo priemonės ir kt.);
- ✓ Įgyvendinamų projektų sąnaudos – su projektų įgyvendinimu susijusios sąnaudos;
- ✓ Viešinimo sąnaudos – su projektų ar kitos vykdomos veiklos viešiniu ir informavimu susijusios sąnaudos;
- ✓ UAB „VAATC“ administracinės sąnaudos. Tai sąnaudos, į kurias įtrauktos administracijos darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, administracinių patalpų nuoma, tarnybinio transporto eksploatacija, degalai, remontas, draudimas, kanceliarinės, ryšio, darbuotojų mokymų ir komandiruočių sąnaudos, konsultavimo paslaugos, paskolų palūkanų sąnaudos ir kt.

Pagal galiojantį Atliekų tvarkymo įstatymą, komunalinių atliekų tvarkymo finansavimo sistema turi būti paremta „teršėjas moka“ ir „visų sąnaudų padengimo“ principu. Šie principai nusako, kad visos atliekų tvarkymo sistemoje susidariusios sąnaudos turi būti apmokėtos atliekų turėtojų ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojų arba importuotojų (gamintojo atsakomybės principas) lėšomis.

„Teršėjas moka“ principas Vilniaus regione įgyvendinamas remiantis Regiono savivaldybių pasirinktomis apmokestinimo sistemomis – Vietinė Rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą, tik Elektrėnų savivaldybėje yra patvirtinta Įmoka.

Vietinė rinkliava/ dvinarė rinkliava – tai savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka (susidedanti iš dviejų dedamųjų – pastoviosios ir kintamosios) už komunalinių atliekų surinkimą iš komunalinių atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, įskaitant ir visos atliekų tvarkymo sistemos išlaikymą, atliekų rūšiavimo skatinimą, mechaninio biologinio atliekų apdorojimo įrenginių, Vilniaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno, didelių gabaritų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių, kitos atliekų tvarkymo priežiūrą ir eksploataciją. Rinkliava galioja savivaldybės teritorijoje ir ją kiekvienas mokėtojas privalo sumokėti nustatyta tvarka. Rinkliavos dydžiai (kintamoji ir pastovioji dalys) nustatomi pagal tikslinę nekilnojamojo turto objektų naudojimo paskirtį, nustatytas komunalinių atliekų susikaupimo normas, apmokestinamuosius

parametrus bei priskirtas kintamas ir pastovias būtinąsias sąnaudas. Visi regiono gyventojai už mokamą Rinkliavą turi teisę naudotis regionine komunalinių atliekų tvarkymo sistema, aprūpinami konteineriais, turi galimybes naudotis atliekoms rūšiuoti skirtomis konteinerinėmis aikštelėmis bei aikštelėmis didelių gabaritų atliekoms, naudotis kompostavimo aikštelėmis bei kita komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija nustato nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkai arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatyta rinkliavą, rūšių sąrašą (toliau – Sąrašas), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. DI-150. Sąraše yra nurodyti gyvenamosios paskirties pastatai – pastatai, naudojami gyventi vienam ar daugiau, vienai ar daugiau šeimų. Kiekviena savivaldybė organizuoja tik jos teritorijoje susidarantių komunalinių atliekų tvarkymą. Atliekų turėtojai, veiklą vykdantys ar gyvenantys (turintys nekilnojamojo turto) keliose savivaldybėse, turi naudotis kelių atitinkamų savivaldybių organizuotomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis.

3 Lentelė . Savivaldybių sprendimai dėl vietinės rinkliavos patvirtinimo

Savivaldybė	Sprendimas	Kintamoji dalis
Vilniaus r. sav.	Vilniaus rajono savivaldybės Tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr. T3-514 buvo	Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas, gyvenamosios paskirties namams – Naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris, komunalinių atliekų kiekio deklaravimas negyvenamosios paskirties objektams.
Elektrėnų sav.	Elektrėnų savivaldybės tarybos 2016 gruodžio 28 d sprendimas Nr. V.TS-260	Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas, viršijantis nustatytą pastoviosios dalies plotą
Šalčininkų r. sav.	Šalčininkų rajono savivaldybės Tarybos 2016 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T-609	Konteinerio dydis ir ištuštinimo dažnumas\ Gyventojų skaičius Objektų skaičius
Širvintų r. sav.	Širvintų rajono savivaldybės Tarybos 2016 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. 1-352	Naudojamų komunalinių atliekų konteinerių tūris ir ištuštinimo dažnumas.
Švenčionių r. sav.	Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. T-221 (2021 m. sausio 1 d. aktuali redakcija)	Naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris
Trakų r. sav.	Trakų rajono savivaldybės Tarybos 2017 M. LAPKRIČIO 2 D. SPRENDIMO NR. S1-222	Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas, gyvenamosios paskirties pastatams – Naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris

Vilniaus m. sav.	Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos 2017-02-09 Nr. 2017-02367	Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas,
Ukmergės r. sav.	Ukmergės rajono savivaldybės Tarybos 2016 gruodžio 4 dienos sprendimas Nr. 1-281	Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas Nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas, gyvenamosios paskirties pastatams – Gyventojų / darbuotojų skaičius

Šaltinis: Savivaldybės

1.4. Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra

Įgyvendinant ES finansuojamus projektus bei dalinai finansuojant savivaldybių lėšomis, Vilniaus regione sukurti komunalinių atliekų tvarkymo pajėgumai, atitinkantys susidarančių atliekų kiekius bei leidžiantys įgyvendinti esamo Valstybinio, regioninio ir savivaldybių atliekų tvarkymo planų tikslus ir užduotis.

Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014- 2020 metams reikalavimais savivaldybės turėjo iki 2015 m. sausio 1 d. patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti. Įrengiant tokias antrinių žaliavų surinkimo aikšteles turi būti laikomasi bendrų reikalavimų:

- ❖ Vilniaus gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 600 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose; kitų savivaldybių gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;
- ❖ vidutiniai atstumai iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių nustatomi rengiant (atnaujinant) ir tvirtinant konteinerių aikštelių išdėstymo schemas;
- ❖ savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose, kai individualių namų savininkai neaprūpinti individualiais pakuočių ir stiklo atliekų surinkimo konteineriais, ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę.

4 Lentelė. Konteinerinių aikštelių patvirtinimas

Savivaldybė	Savivaldybės sprendimas/ Įsakymas	Papildymas
Elektrėnų sav.	n/a	n/a
Šalčininkų r. sav.	Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 22 d įsakymas. Nr. DJV-1889 Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių išdėstymo schemas patvirtinimo	

Savivaldybė	Savivaldybės sprendimas/ Įsakymas	Papildymas
Širvintų r. sav.	Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. 1-315 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schemos patvirtinimo“	Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. 170 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. 1-315 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schemų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“. Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 24 d. sprendimas Nr. 1-198 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. 1-315 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schemų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“.
Švenčionių r. sav.	Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. A-586 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės komunalinių atliekų surinkimo konteinerinių aikštelių išdėstymo schemos patvirtinimo“	Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. A-496 „Dėl atnaujintos Švenčionių rajono savivaldybės komunalinių atliekų surinkimo konteinerinių aikštelių išdėstymo schemos patvirtinimo“).
Trakų r. sav.	Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. P2- 720 „Dėl Trakų rajono savivaldybės komunalinių atliekų šalinimo konteinerinių aikštelių prie daugiabučių namų išdėstymo schemos patvirtinimo	Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. P2- E „Dėl Trakų rajono savivaldybės komunalinių atliekų šalinimo konteinerinių aikštelių schemos patvirtinimo
Ukmergės r. sav.	2014-12-29 Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 13-2028	2016-07-12 Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 13-1069; 2018-10-17 Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 13-1540; 2020-07-17 Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 13-1015.
Vilniaus m. sav.	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-06-02 įsakymas Nr. 30-1330 „Dėl Preliminarios komunalinių atliekų surinkimo konteinerių aikštelių išdėstymo schemos tvirtinimo“	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-10-16 įsakymu Nr. 30-2427/20 „Dėl Preliminarios Vilniaus miesto mišrių komunalinių atliekų, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių išdėstymo schemos tvirtinimo“
Vilniaus r. sav.	2016 m. rugpjūčio 2 d. įsakymas „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schemų patvirtinimo“ Nr. A27(1)-1930	

Šaltinis: Savivaldybių informacija

Konteinerių skaičius antrinių žaliavų bei pakuočių surinkimui taip pat kiekvienais metais didėja. Paprastai šie konteineriai (didesnės talpos) statomi kartu su MKA konteineriais konteinerinėse

antžeminėse, pusiau požeminėse ar požeminėse aikštelėse. Konteinerius aptarnauja įmonės pasirašiusios sutartis su savivaldybėmis. Detalus duomenys apie esamus individualius bei kolektyvinius antrinių žaliavų bei pakuotės atliekų surinkimo konteinerius pateikti 5 priede. Vilniaus regiono savivaldybėse VATP reikalavimai antrinių žaliavų konteinerių kiekiams bei aikštelėms iš esmės yra įgyvendinti – 2020 metais gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vidutiniškai siekia 400 gyventojų.

Elektrėnų savivaldybės teritorijoje savivaldybės teritorijoje pastatytų per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis nepasikeitė, tai yra vienas komplektas 360 gyventojų.

Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis nepasikeitė – 113 aikštelių, tai yra vienas komplektas 364 gyventojams,

Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis nežymiai keitėsi ir 2020 metais buvo 47 aikštelių, tai yra vienas komplektas 343 gyventojams.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo bendrojo naudojimo konteinerių komplektų kiekis ženkliai išaugo - nuo 57 iki 107 vienetų 2020 metais, tai yra vienas komplektas 214 gyventojams, kas visiškai tenkina VATP reikalavimus.

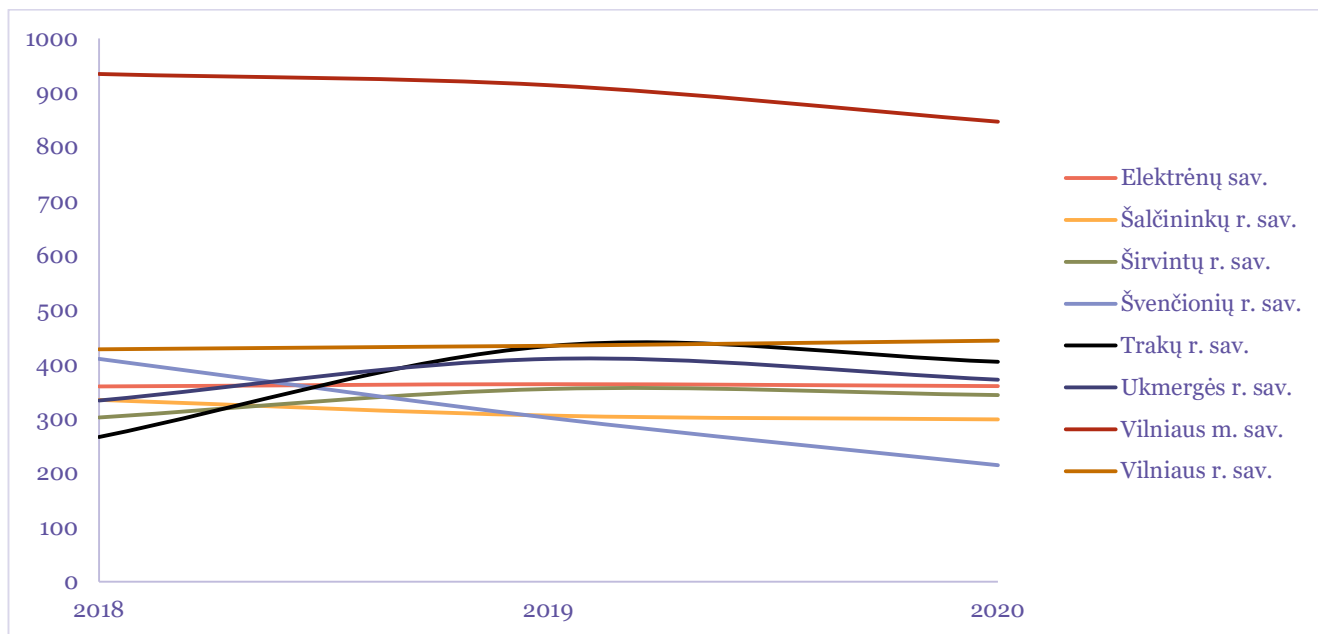
Trakų rajono savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis sumažėjo nuo 122 iki 82, tai yra vienas komplektas 387 gyventojams, kas visiškai atitinka VATP reikalavimus.

Ukmergės rajono savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis sumažėjo nuo 112 iki 98 vnt., tai yra vienas komplektas 371 gyventojams, kas visiškai atitinka VATP reikalavimus.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis pastoviai didėjo nuo 586 iki 707 vienetų 2020 metais, kas beveik atitinka VATP reikalavimus – viena aikštelė 846 gyventojams.

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje per pastaruosius kelis metus (2018–2020 m.) pastatytų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis nesikeitė – 242 vienetai, tačiau tai atitinka

VATP reikalavimus – viena aikštelė 443 gyventojams.

4 pav. Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė

Siekdamos pagerinti atliekų tvarkymą - mažinti MKA kiekį, didinti surenkamų antrinių žaliavų bei pakuotės atliekų kiekį, bei įgyvendinant atliekų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus Vilniaus regiono savivaldybės bendradarbiaudamos su Gamintojų ir importuotojų organizacijomis, komunalinių atliekų tvarkymo įmonėmis, bei įgyvendinant investicinius projektus pastaraisiais metais individualių namų savininkams dalina individualius rūšiavimo konteinerių kompleksus - 240 l. talpos konteineris popieriaus, plastiko ir kitai pakuotei bei 120 l. talpos konteineris – stiklo pakuotei. Paprastai popieriaus, plastiko ir kitai pakuotės konteineriai aptarnaujami kartą kas dvi savaitės, stiklo pakuotės konteineriai – kartą per ketvirtį. Reikia pažymėti, kad tik Elektrėnų savivaldybėje bei Trakų ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse daugiau kaip pusė individualių namų gyventojų yra aprūpinti individualiais rūšiavimo konteineriais, kas be abejonės turi įtakos surenkamų antrinių žaliavų bei pakuotės atliekų kiekiams.

5 Lentelė . Individualių rūšiavimo konteinerių skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse, 2020 m.

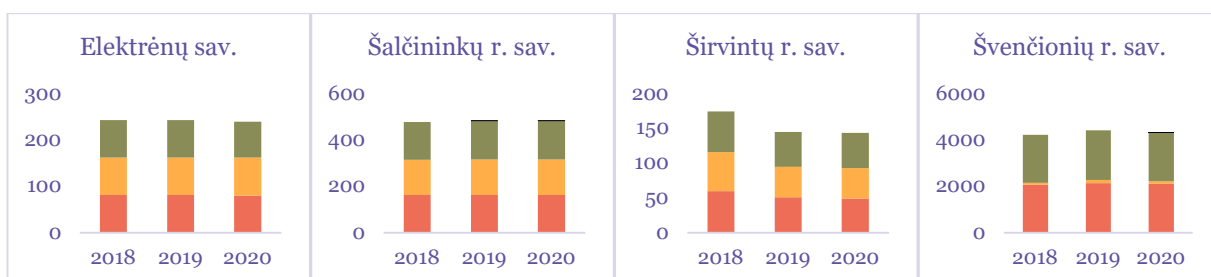
Savivaldybė	1-2 butų namai	Esamas individualių konteinerių skaičius, vnt., 2020 m.		
		Pakuočių atliekoms, 0,24 m ³	Stiklo atliekoms, 0,12 m ³	Aprūpinimas, %
Elektrėnų sav.	5 372	3 130	3 130	58%
Šalčininkų r. sav.	10 529	6 375	6375	61%

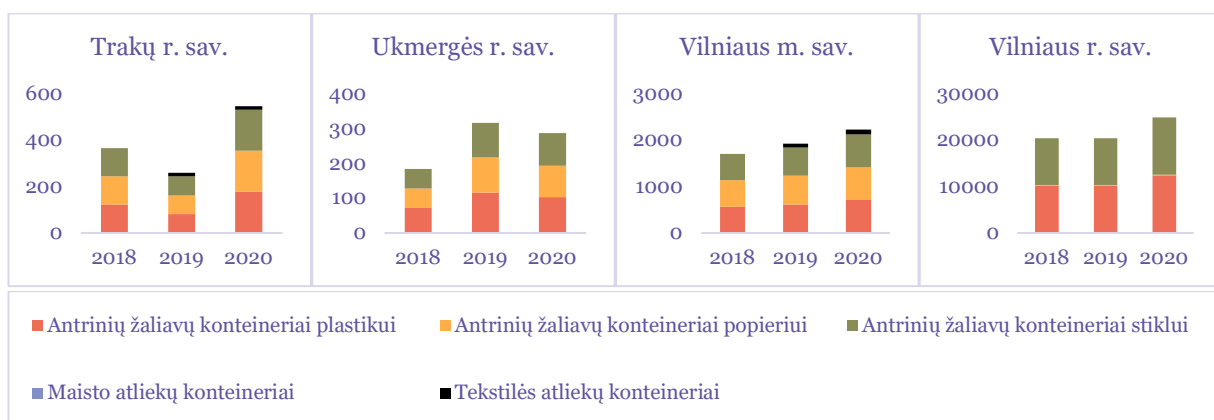
Savivaldybė	1-2 butų namai	Esamas individualių konteinerių skaičius, vnt., 2020 m.		
		Pakuočių atliekoms, 0,24 m ³	Stiklo atliekoms, 0,12 m ³	Aprūpinimas, %
Širvintų r. sav.	6 199	4450	4450	72%
Švenčionių r. sav.	9 456	2 000	2000	21%
Trakų r. sav.	12 186	6 600	6 600	54%
Ukmergės r. sav.	11 119	3 612	3612	32%
Vilniaus m. sav.	45 891	-	-	
Vilniaus r. sav.	40 134	12 100	12 100	30%

Šaltinis: Savivaldybės

Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014–2020 metams reikalavimais, siekiant didinti perdirbamų atliekų kiekius bei mažinant biologiškai skaidžių atliekų šalinimą į sąvartyną, savivaldybės privalo taip planuoti ir organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose būtų numatytos ir vykdomos biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros ir rūšiuojamojo atliekų užduotys. Šių uždavinių įgyvendinimui savivaldybių teritorijose įrengtos žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, prie kapinių įrengti specialūs konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui. Kai kuriose savivaldybėse (Vilniaus miestas) gyventojai gali užsisakyti papildomą paslaugą – žaliųjų atliekų surinkimą. Skatinant žaliųjų atliekų namudinį kompostavimą 2014–2020 metais, Vilniaus regiono savivaldybėse buvo išdalinta daugiau kaip 50 tūkstančių kompostavimo dėžių.

Vilniaus regiono gyventojai taip pat gali namų ūkyje susidariusias žaliąsias atliekas nemokamai pristatyti į 6 Vilniaus regiono kompostavimo aikšteles.

5 pav. Konteinerių skaičius, vnt.

Vilniaus mieste gyventojai žaliąsias atliekas gali nemokamai pristatyti į privačias kompostavimo aikšteles (UAB „Bioneksas“ bei UAB „Juknevičiaus kompostas“), o Ukmergės rajone surinktos žaliosios atliekos kompostuojamos kartu su nuotekų dumbliu. Švenčionių rajono savivaldybėje žaliosios atliekos taip pat tvarkomos UAB „Vilniaus vandenys“ teritorijoje (Pliauškių k. 5, Švenčionys) esančioje kompostavimo aikštelėje kartu su nuotekų dumbliu. Kompostavimo aikštelę aptarnauja UAB „BIOINEKSAS“.

6 Lentelė. Regioninės žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės

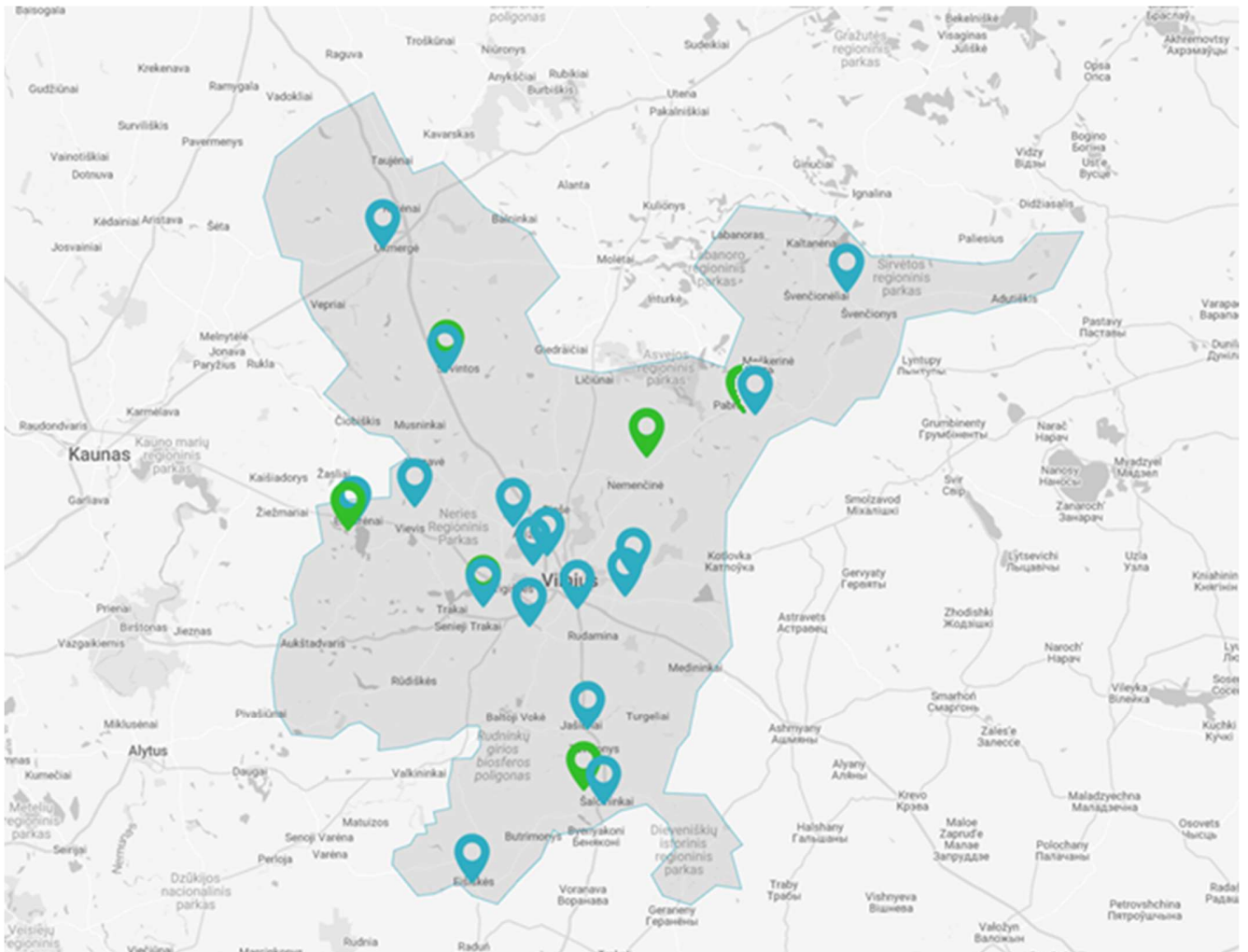
Savivaldybė	Aikštelė	Projektinis pajėgumas t/metus
Elektrėnų sav.	Obenių g., Elektrėnai	Pajėgumai - 200 t/m
Šalčininkų r. sav.	Čiužakampio k.	
Širvintų r. sav.	Šniponių k.	
Švenčionių r. sav.	Maleikėnų. K., Pabradės sen.	
Trakų r. sav.	Trakų g. 1B, Lentvaris	
Vilniaus r. sav.	Nemenčios g. 42, Pakryžės k., Vilniaus r.	

Šaltinis: UAB „VAATC“

Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014–2020 metams reikalavimais, savivaldybės turėjo užtikrinti, kad būtų eksploatuojama ne mažiau kaip po vieną didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę 50 000 gyventojų, tačiau ne mažiau kaip po vieną tokią aikštelę savivaldybėse.

Nepavojingų atliekų DGASA pajėgumai regione siekia nuo 210 iki 1993 t/m. Pavojingųjų

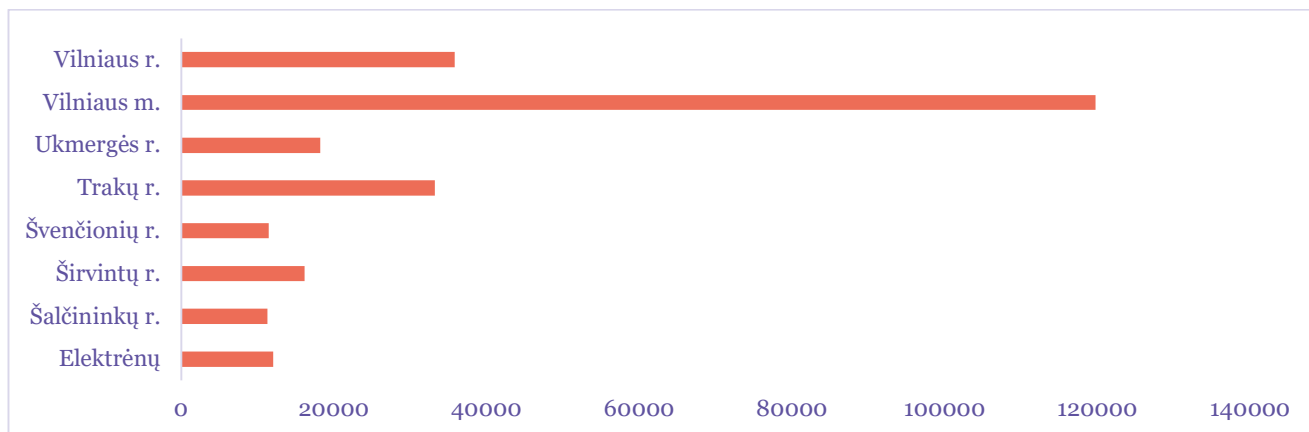
atliekų20 t/m.

6 pav. DGASA (mėlyna spalva) ir ŽAKA (žalia spalva) aikštelės

Vilniaus regione iš viso veikia 15 DGASA, tačiau esamų DGASA kiekis Vilniaus mieste neatitinka esamo poreikio, o visas esamas DGASA tinklas nebeatitinka naujojo Atliekų prevencijos ir

tvarkymo 2021–2027 metams reikalavimų.

7 pav. DGASA aikštelės tenkančios vienam gyventojui

Nuo 2019 metų regione mieste veikia 16 dalijimosi daiktais stotelių DĖK'ui, Švenčionių rajono savivaldybėje tokios stotelės įrengtos DGASA. Šias stoteles eksploatuoja UAB „VAATC“. Papildomai Vilniaus mieste UAB „Ecoservice“ eksploatuoja mokamą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę adresu Gariūnų g. 71, Vilnius, bei UAB „Ecoservice“ teikia buityje susidarančių didelių gabaritų, statybos ir griovimo, tekstilės ir pavojingų atliekų surinkimo paslaugą.

3.5. Viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis

Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimas Vilniaus regione 2014 metais siekė 94,4 %, o 2020 m. šis rodiklis gyventojams jau siekė 99,5 %, tai yra viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga siūloma ir teikiama visiems komunalinių atliekų turėtojams.

7 Lentelė. Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos plėtros užduočių vykdymas, 2020 m.

Savivaldybė	Daugiabučių gyvenamųjų namų būtų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų butų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Sodų paskirties objektų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Garažų paskirties objektų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Nekilnojamojo turto objektų savininkai, kurie yra juridiniai asmenys ir teikiama paslauga, %
Elektrėnų sav.	97	97	n/a		
Šalčininkų r. sav.	99,46	97,64	57	100,00	73,75
Širvintų r. sav.	99,85	98,37	76	90,63	100,00
Švenčionių r. sav.	100,00	100,00	100	100,00	100,00
Trakų r. sav.	100,00	100,00	100	100,00	0,00

Savivaldybė	Daugiabučių gyvenamųjų namų būtų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų butų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Sodų paskirties objektų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Garažų paskirties objektų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Nekilnojamojo turto objektų savininkai, kurie yra juridiniai asmenys ir teikiama paslauga, %
Ukmergės r. sav.	99,97	99,80	99	99,83	
Vilniaus m. sav.	100,00	100,00	100	100,00	100,00
Vilniaus r. sav.	100,00	100,00	0	100,00	

Šaltinis: AAA

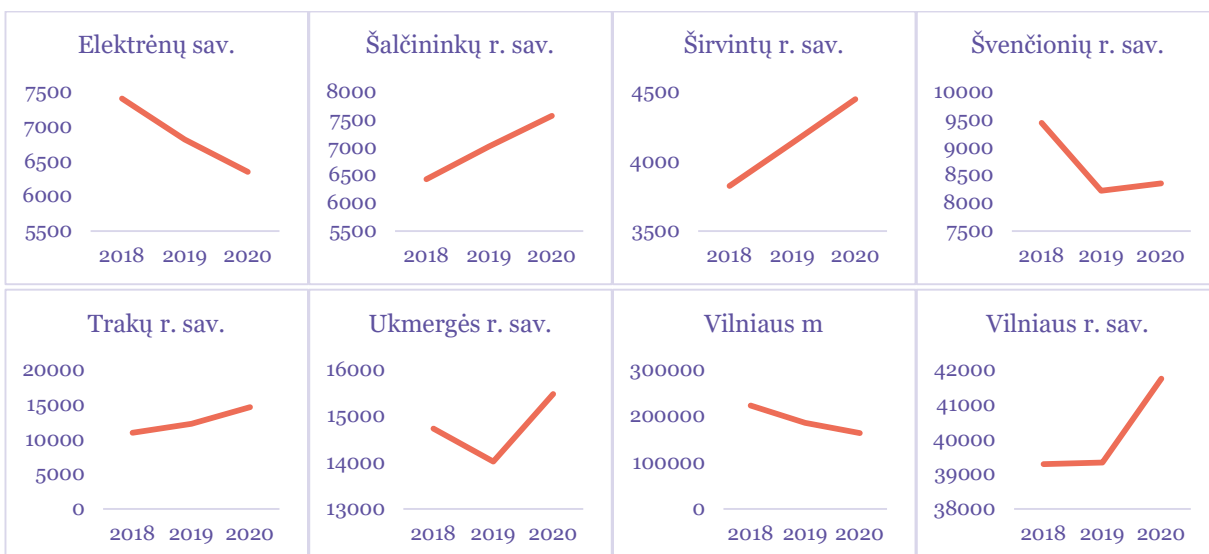
Šiuo metu 4 savivaldybėse atliekų tvarkymo paslauga įdiegta 100 %, o mažiausi rodikliai Elektrėnų ir Šalčininkų savivaldybėse – 97 % ir atitinkamai 99,4 %.

Sukurta regioninė bei savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos sudaro sąlygas visiems regiono gyventojams naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.

3.6. Komunalinių atliekų susidarymas

Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis, Lietuvoje 2020 m. susidarė apie 4,8 mln. tonų atliekų. Vidutinis metinis atliekų susidarymo pirminiame šaltinyje augimas 2014 – 2018 m. sudarė 2,7 proc. per metus, komunalinės atliekos (įskaitant pakuotes, rastas MKA sraute) sudaro apie 24 proc. Lietuvoje surenkamų atliekų.

Detalus duomenys apie susidarancias atliekas pateikti 3 priede.

8 pav. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis Vilniaus apskrities savivaldybėse, tonos

Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis 2020 m. Vilniaus

apskritis savivaldybėse susidarė daugiau kaip 260 tūkstančių komunalinių atliekų, iš kurių didžioji dalis buvo Vilniaus mieste (daugiau kaip 60 procentų visų susidarančių atliekų) bei Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje (virš 16 procentų susidarančių atliekų). Didžiausią dalį sudaro mišrios komunalinės atliekos. Reikia pažymėti, kad į šį kiekį nėra įtrauktos namų ūkyje sutvarkomos atliekos (žaliųjų atliekų kompostavimas ir panašiai), pramoninės atliekos, atskirai ne per savivaldybių sistemas surenkamos antrinės žaliavos bei pakuotės atliekos, elektros ir elektronikos, statybos bei griovimo atliekos bei per užstato sistemą surenkamos pakuotės. Vidutiniškai vienam Vilniaus apskrities gyventojui 2020 m. susidarė 310 kg atliekų komunalinių atliekų.

8 Lentelė. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis gyventojui Vilniaus apskrities savivaldybėse (tonos/metus)

Savivaldybė	2018	2019	2020
Elektrėnų sav.	0,31	0,28	0,26
Šalčininkų r. sav.	0,17	0,20	0,22
Širvintų r. sav.	0,23	0,25	0,28
Švenčionių r. sav.	0,40	0,36	0,36
Trakų r. sav.	0,34	0,38	0,44
Ukmergės r. sav.	0,39	0,38	0,42
Vilniaus m. sav.	0,41	0,33	0,27
Vilniaus r. sav.	0,38	0,37	0,39
Vilniaus regiono vidurkis	0,38	0,33	0,31

Šaltinis: AAA duomenys ir Konsultanto skaičiavimai

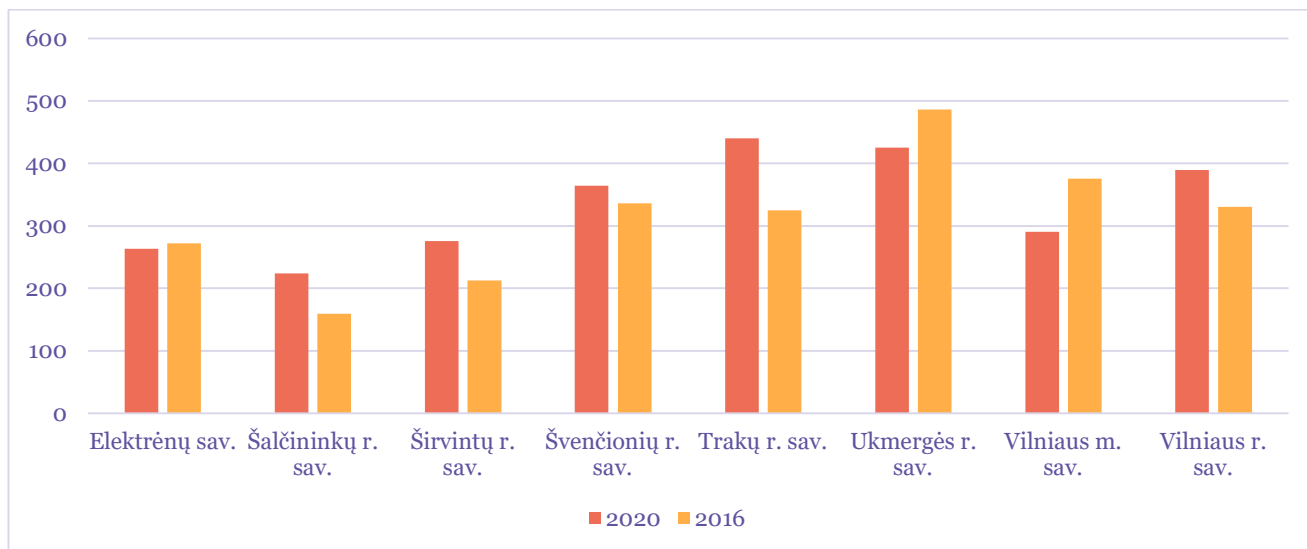
Didžiausi kiekiai vienam gyventojui 2020 metais susidarė Trakų ir Ukmergės rajonų savivaldybėse, o mažiausi Elektrėnų ir Širvintų rajono savivaldybėse.

Atliekų susidarymo „šuočiai“ bei skirtumai tarp savivaldybių gali būti paaiškunami sekančiomis priežastimis:

- nuo 2018 metų sausio 1 dienos buvo pakeista atliekų apskaitos tvarka;
- komunalinių atliekų priskyrimo/nepriskyrimo tam ar kitam atliekų kodui bei įtraukimui/ ar neįtraukimui į komunalinių atliekų kiekį;
- Dažniausiai GPAIS savivaldybėse kiekvienais metais pildo skirtingi asmenys, kas sudaro sąlygas netikslumų atsiradimui;
- Netikslūs atliekų tvarkytojų pateikiami duomenys;
- „Gyventojų migracija“ – registracija viename rajone, gyvenama kitame.

Nežiūrint galimų komunalinių atliekų apskaitos savivaldybėse netikslumų, matoma bendra tendencija – susidarančių komunalinių atliekų mažėjimas ar nedidėjimas, o atliekų susidarymo

padidėjimas Vilniaus, Trakų rajonuose susijęs su gyventojų didėjimu.

9 pav. Komunalinių atliekų susidarymas 2016–2020 metais Vilniaus regiono savivaldybėse

3.7. MKA surinkimas ir MBA

Visos Vilniaus regione surinktos mišrios komunalinės atliekos (MKA) yra transportuojamos į Mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginius (Vilniuje Jočionių g. 13), kurie pradėjo veikti nuo 2016 m. gegužės 3 d. MKA surenka įmonės, laimėjusios savivaldybių skelbtus viešuosius pirkimus dėl MKA surinkimo ir pasirašiusios sutartis su savivaldybe.

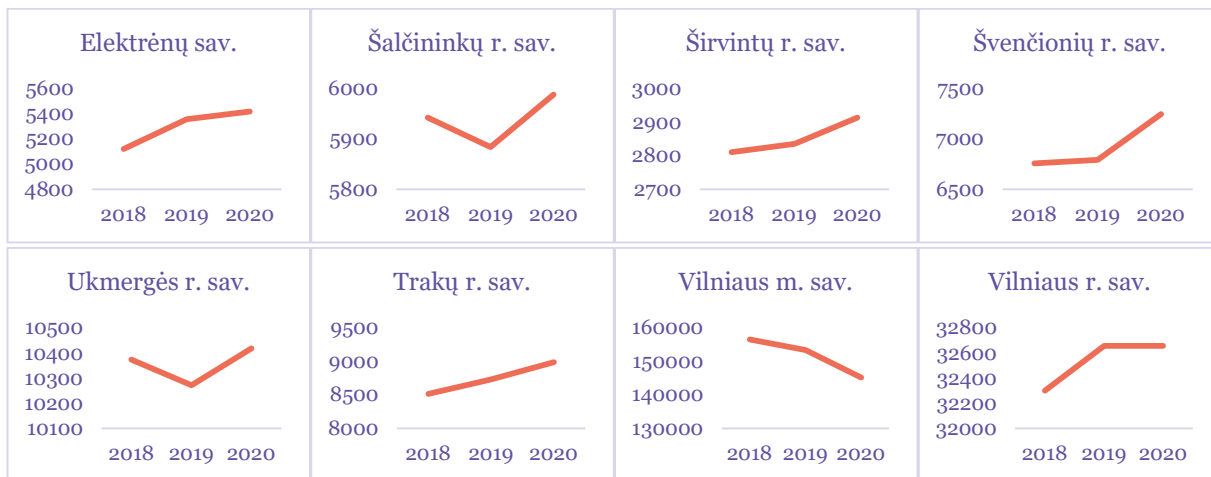
9 Lentelė. Vilniaus regiono savivaldybių teritorijoje veikiantys MKA surinkėjai

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data
Elektrėnų sav.	UAB "Elektrėnų komunalinis ūkis"	2007-08-10
Šalčininkų r. sav.	UAB „Ecoservice“	2021-03-17
Širvintų r. sav.	UAB "Ecoservice"	2009-08-18
	UAB "VSA Vilnius"	2017-12-18
Švenčionių r. sav.	UAB "Pabradės komunalinis ūkis"	2020-12-30
	UAB "Švenčionių švara"	2020-12-31
Trakų r. sav.	UAB „Ecoservice“	2017-08-24
Ukmergės r. sav.	UAB „VSA Vilnius“	2018-02-27

Savivaldybė	Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data
Vilniaus m. sav.	UAB "Ecoservice" (II zona "Antakalnis-N.Vilnia")	2019-04-29
	UAB "Ecoservice" (IV zona "Pašilaičiai-Lazdynai")	2019-04-29
	UAB „Ecoservice projektai“	2020-10-16
	UAB "Ekonovus" (I zona "Verkiai-Žirmūnai")	2019-04-29
	UAB "Ekonovus" (III zona "Naujininkai-Paneriai")	2017-10-31
	UAB "Ekonovus" (V zona "Centras")	2019-04-14
Vilniaus r. sav.	UAB "Nemenčinės komunalininkas"	2021-07-07
	UAB "Nemėžio komunalininkas"	2021-07-07

Šaltinis: AAA

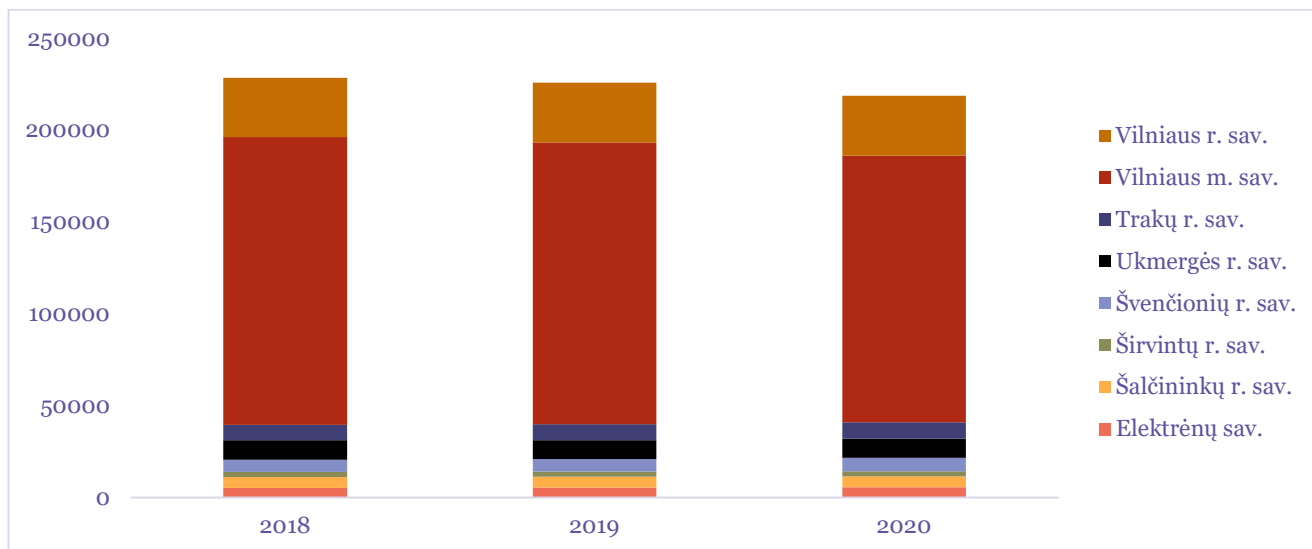
Daugiausia atliekų į MBA įrenginius atvežama iš Vilniaus miesto savivaldybės – apie 66 % viso kiekio patenkančio į MBA bei Vilniaus rajono savivaldybės – apie 15 %. Iš kitų savivaldybių pristatoma dalis sudaro tarp 3 – 5 % ar net mažiau nuo viso į MBA patenkančio MKA kiekio. Detalūs MKA surinkimo pagal savivaldybes duomenys pateikti 8 priede.

10 pav. Vilniaus regiono MBA tvarkomos MKA, pagal savivaldybes, tonos (1)

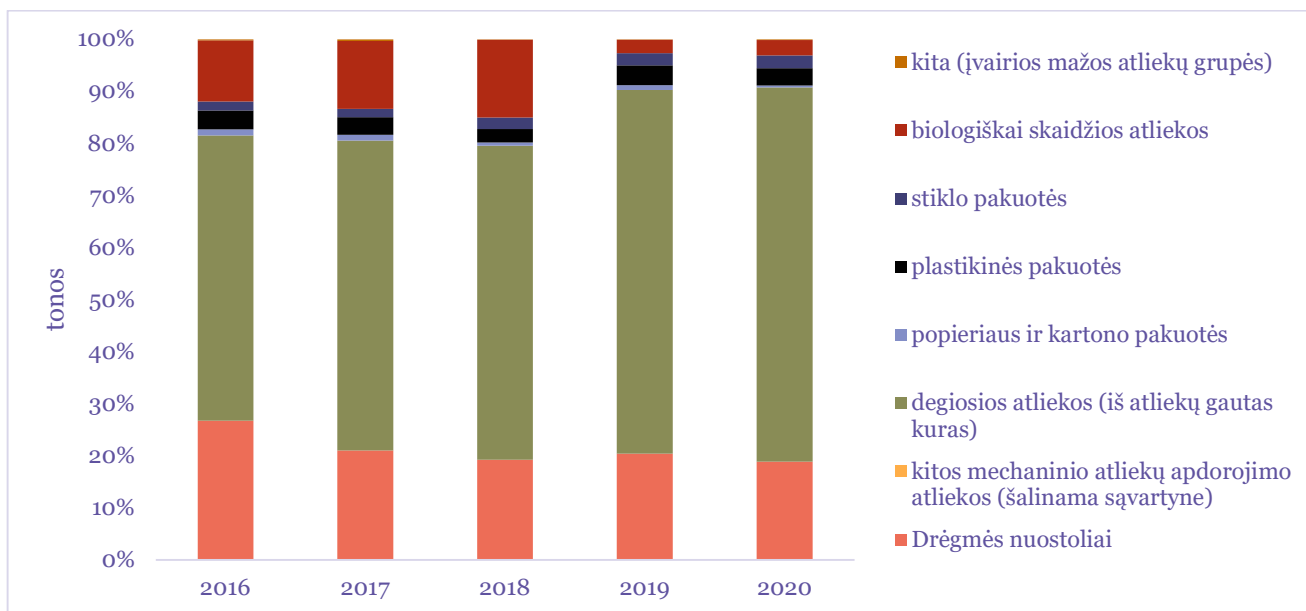
MBA tvarkomų MKA kiekis 2018–2021 metais nuosekliai mažėjo. Nagrinėjamame laikotarpyje tvarkomų atliekų kiekis per vienerius metus vidutiniškai mažėjo po 1,2 % nuo prieš metus

buvusio kiekio tonomis.

11 pav. Į MBA šalinamos MKA, pagal savivaldybes, tonos (2)

AAA duomenys rodo, kad tvarkomų MBA atliekų kiekiai mažėja ar išlieka tokie patys, nežiūrint to, kad gyventojų skaičius yra didėjantis. Ši tendencija sietina su atliekų prevencija bei didėjančiu antriniu žaliavų ir pakuotės surinkimu.

12 pav. MBA įrenginiuose po apdorojimo susidarę atliekų šrantai

MBA įrenginiuose atliekos rūšiuojamos atskiriant tolimesniam apdirbimui ir naudojimui tinkančias antrines žaliavas (apie 8 % nuo bendro šalinamo atliekų kiekio, neskaitant drėgmės

nuostolių), o biologiškai skaidžios atliekos (apie 4 % nuo bendro šalinamo atliekų kiekio, neskaitant drėgmės nuostolių) yra apdorojamos. MBA įrenginiuose taip pat gaunamas degių atliekų, skirtų panaudojimui energijai gauti, srautas sudaro apie 90 % visų atliekų, o netinkamos perdirbimui ir apdorojimui atliekos šalinamos sąvartyne.

3.8. Komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne

Visos likusios po rūšiavimo atliekos bei kitos atliekos, kurių negalima perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinamos regioniniame sąvartyne.

Vilniaus regiono komunalinių atliekų sąvartynas, pradėtas eksploatuoti 2007 m. spalio 26 d. Kazokiškių kaime, Elektrėnų savivaldybėje. Bendras sąvartyno sklypo plotas – 30,16 ha, iš jų 27,1 ha užima atliekų kaupo (6 sekcijų) plotas. Sąvartyne per 20 metų laikotarpį planuojama sukaupti beveik 6 milijonus tonų atliekų, tačiau šis terminas bus žymiai ilgesnis pastačius MBA įrenginius. Įskaitant kasdieninio uždengimo medžiagą ir uždengiamąjį sluoksnį, sąvartyno tūris sieks apie 7 milijonus m³ arba tonų (projekte priimtas 1 000 kg/m³ atliekų tankis). Sąvartyne įdiegtos filtrato ir sąvartyno dujų surinkimo sistemos. Filtratas yra valomas vietiniuose įrenginiuose. Dujos naudojamos katilinėje Vievio mieste. 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis likusi sąvartyno talpa 3 114 575 tonų (3 114 575 m³).

2020 m. sąvartyne buvo sutvarkyta daugiau kaip 165 tūkstančiai tonų atliekų.

10 Lentelė. Vilniaus apskrities regioniniame sąvartyne 2020 m. pašalintos atliekos pagal atliekų rūšis

Kodas	Atlieka	Tonos	% nuo bendro šalinamo kiekio
03 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	10	0,01%
03 03 07	mechanškai atskirtas popieriaus ir kartono atliekų virinimo brokas	626	0,38%
04 02 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	80	0,05%
10 01 01	dugno pelenai, šlakas ir garo katilų dulkės (išskyrus garo katilų dulkes, nurodytas 10 01 04)	458	0,28%
10 01 03	lakieji durpių ir neapdorotos medienos pelenai	79	0,05%
12 01 21	naudotos šlifavimo dalys ir šlifavimo medžiagos, nenurodytos 12 01 20	24	0,01%
17 06 01	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	42	0,03%
17 06 04 ²	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	12 681	7,66%
17 06 05	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	1 804	1,09%
17 09 04	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	3 824	2,31%

² Tvarkymo būdas – R10 panaudojimas. Tas pats taikoma 17 09 04, 19 12 09 kodų atliekoms.

Kodas	Atlieka	Tonos	% nuo bendro šalinamo kiekio
19 08 01	grotų atliekos	1 031	0,62%
19 08 02	smėliagaudžių atliekos	40	0,02%
19 12 08	tekstilės gaminiai	451	0,27%
19 12 09	mineralinės medžiagos (pvz., smėlis, akmenys)	168	0,10%
19 12 10	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras) ³	112 196	67,76%
19 12 12	kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nurodytos 19 12 11	48 315	29,18%
20 01 38	mediena, nurodyta 20 01 37	2 438	1,47%
20 02 03	kitos biologiškai neskaidžios atliekos	530	0,32%
20 03 07	didelių gabaritų atliekos	418	0,25%

Šaltinis: VAATC duomenys

Didžiąją dalį regioniniame sąvartyne šalinamų atliekų sudaro likusios po mechaninio atliekų apdorojimo atliekos, neskaitant, sąvartyne laikinai saugomų degiųjų atliekų (iš atliekų atgautasis kuras), kurios sudaro 67,76 % visų sąvartyne šalinamų atliekų, visos likusios šalinamos atliekos tesudaro tik 3 procentus. Tai – daugiausia neperdirbamos ar kitaip panaudoti netinkančios atliekos (izoliacinės medžiagos didelio gabarito atliekos ir panašiai).

Atkreipiamas dėmesys, kad nuo 2016 metų, pradėjus eksploatuoti MBA įrenginius, tvarkomų regioniniame sąvartyne atliekų kiekiai sumažėjo daugiau kaip 20 procentų.

11 Lentelė. Tvarkomų regioniniame sąvartyne atliekų kiekiai (t/metus)

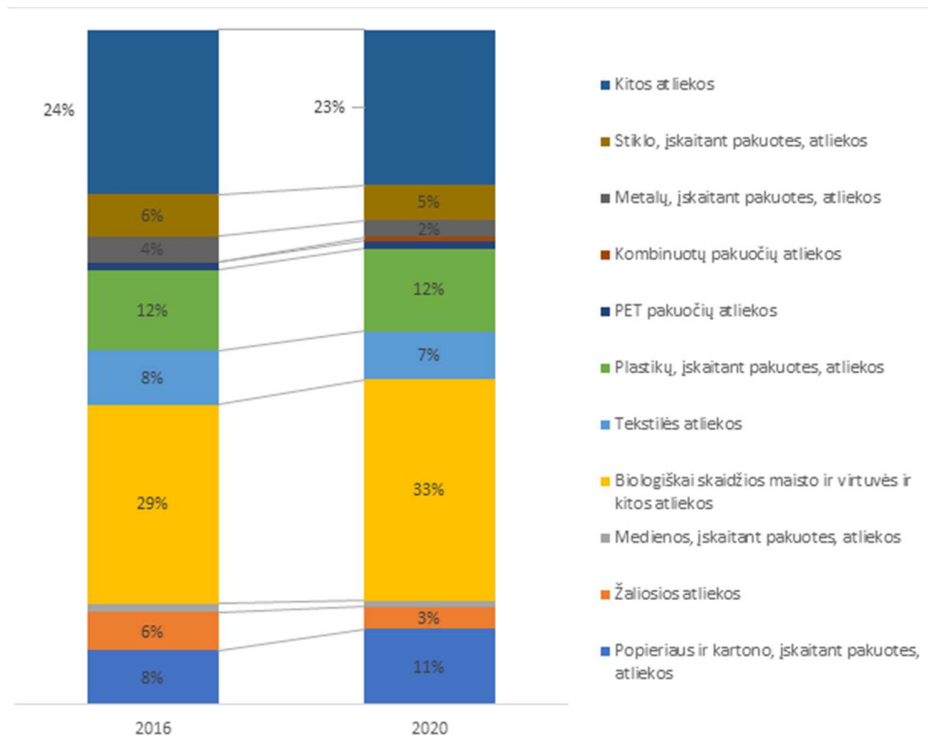
2016	2017	2018	2019	2020	2021
109 882	128 505	149 137	179 150	165 587	88 404

Šaltinis: UAB VAATC duomenys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. D1-661 "Dėl regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo ir komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio juose vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" (Žin., 2011, Nr. 109-5148), MBA įrenginiuose vykdomi šalinamų mišrių komunalinių

³ Degiosios atliekos laikinai saugomos sąvartyne.

atliekų sudėties tyrimai.

13 pav. Šalinamų atliekų sudėtis 2016- 2020 metais

Lyginant 2016 ir 2020 metų duomenis matosi, kad nežiūrint didėjančio gyventojų aprūpinimo rūšiuojamaisiais konteneriais, didėjančio atliekų paruošimo perdirbimui ir perdirbimo, antrinių žaliavų, tokių kaip popierius ir kartonas, stiklas, plastikas, įskaitant pakuotes, atliekų kiekis šalinamose MKA nemažėja, o tai sudaro potencialą plėsti atskirą antrinių žaliavų surinkimą.

12 Lentelė. Tvarkomų MBA atliekų kiekiai 1 gyventojui kg/metus pagal atliekų rūšis

Rūšis	kg/ gyventojui
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	38
Žaliosios atliekos	11
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	3
Biologiškai skaidžios maisto ir virtuvės ir kitos atliekos	111
Tekstilės atliekos	24
Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	42
PET pakuočių atliekos	3

Rūšis	kg/ gyventojui
Kombinuotų pakuočių atliekos	2
Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	8
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	18
Kitos atliekos	78

Šaltinis: Konsultanto skaičiavimai pagal AAA ir Statistikos departamento duomenis

3.9. Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymas

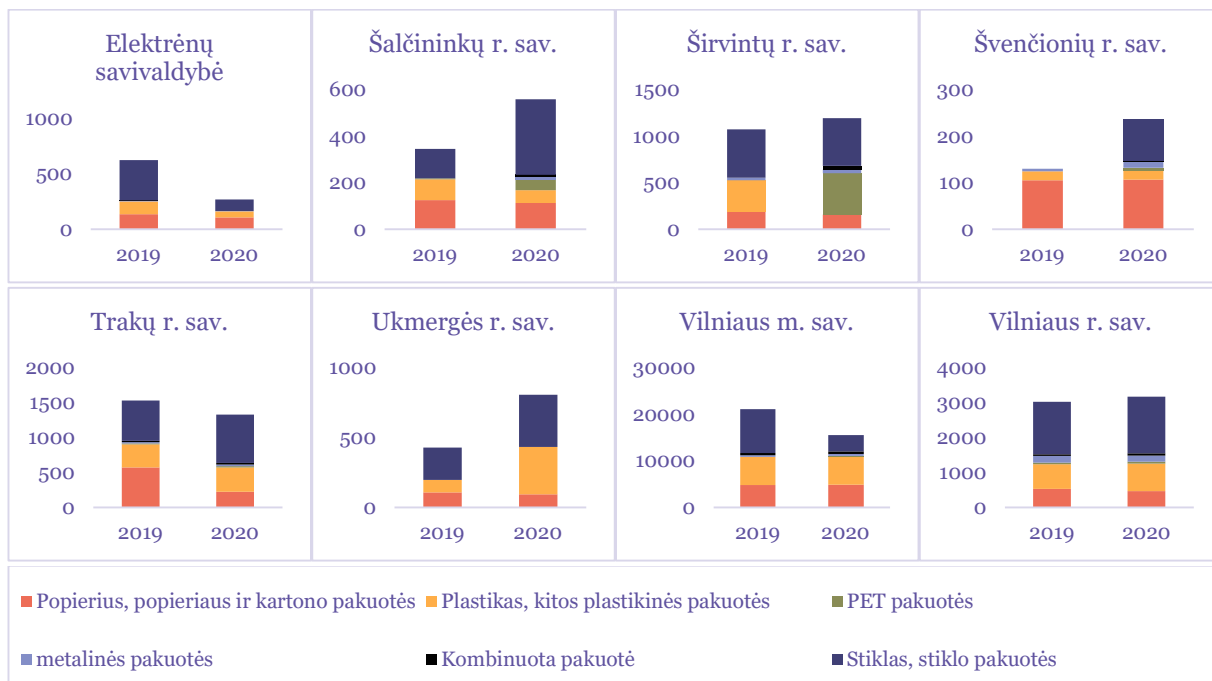
Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatytas rodiklis iki 2020 metų pasiekti, kad būtų perdirbama ar kitaip panaudojama ne mažiau kaip 65 procentai komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį) bei užtikrinti kad iki 2020 metų mažiausiai 50 procentų (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti. Vilniaus regiono savivaldybėse VATP reikalavimai antrinių žaliavų konteinerių kiekiams bei aikštelėms iš esmės yra įgyvendinti – 2020 metais gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vidutiniškai siekia 400 gyventojų. Tačiau reikia pažymėti, kad tik Elektrėnų savivaldybėje bei Trakų ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse daugiau kaip pusė individualių namų gyventojų yra aprūpinti individualiais rūšiavimo konteineriais, kas be abejonės turi įtakos surenkamų antrinių žaliavų kiekiams.

Vilniaus regiono savivaldybių teritorijose antrines žaliavas, įskaitant pakuočių atliekas, surenka ir tvarko įstatymų nustatyta tvarka parinkti atliekų tvarkytojai, kurie teikia paslaugas pagal sutarčių sąlygas. Atliekų turėtojai turi rūšiuoti antrines žaliavas jų susidarymo vietose. Daugiabučių namų gyventojai išrūšiuotas antrines žaliavas turi išmesti į konteinerinėse aikštelėse pastatytus antrinių žaliavų surinkimo konteinerius su atitinkamais užrašais, o individualių namų gyventojai aprūpinti rūšiuojamaisiais konteineriais. Pakuotės ir pakuočių atliekos bei antrinės žaliavos iš individualių namų gyventojų mieste surenkamos pagal nustatyta grafiką.

AAA duomenimis Vilniaus apskrities savivaldybėse 2020 m. atskirai buvo surinkta apie 30 tūkstančių tonų antrinių žaliavų ir pakuočių arba tik 12 procentų nuo visų susidarančių komunalinių atliekų, arba vidutiniškai 30 kg gyventojui per metus, esant vidutiniam komunalinių atliekų susidarymui – 310 kg. asmeniui per metus

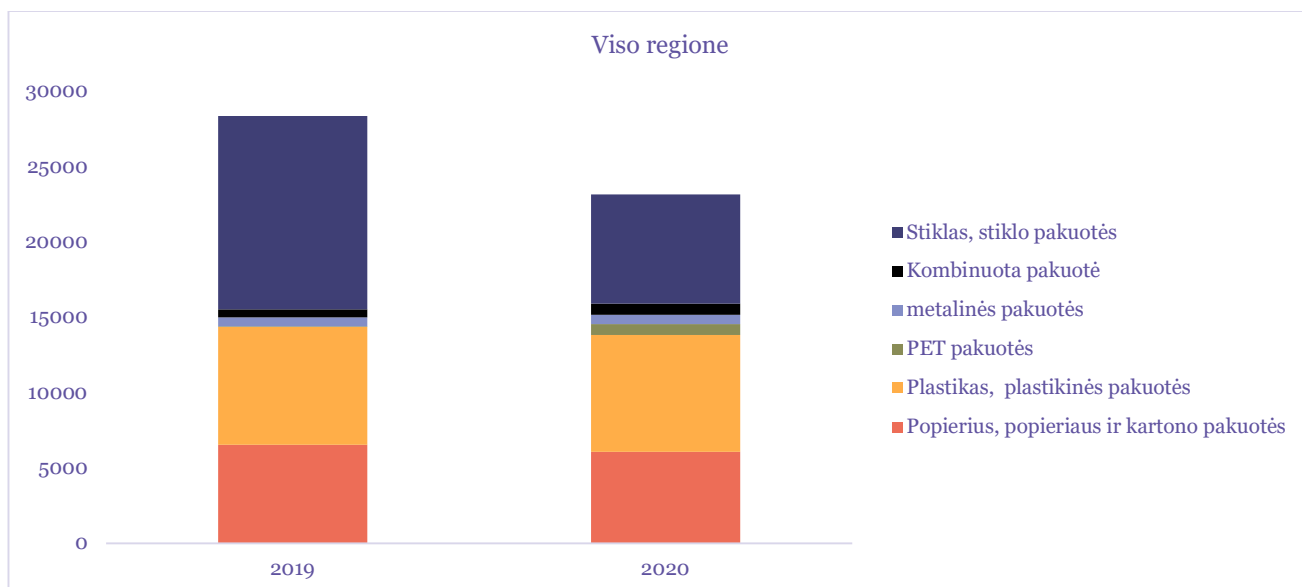
Didžiausi šių kiekiai yra surenkami Vilniaus mieste (2020 metais tai sudarė apie 16 tūkstančių tonų), tačiau daugiausia antrinių žaliavų vienam gyventojui surenkama Širvintų rajono savivaldybėje – apie 80 kg gyventojui per metus. Didžiąją dalį atskirai surinktų AŽ sudaro plastikas, plastikinės pakuotės – apie 33 % bei popierius ir kartonas, bei popierinė pakuotė – apie 26 %. Nepaisant gerai išvystytos antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų surinkimo sistemos (konteinerinės aikštelės, individualus rūšiavimo konteineriai, DGASA, užstato sistema), surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai yra santykinai nedideli, nes šalinamų atliekų sudėties tyrimai rodo, kad apie 30 – 40 procentų potencialių antrinių žaliavų patenka

kartu su MKA srautu. Detalūs surenkamų antrinių žaliavų duomenys pateikti 9 priede.

14 pav. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai, tonos (1)

Atskirai surenkamose antrinėse žaliavose, didžiausią jų dalį sudaro stiklas ir stiklo pakuotės, plastikas ir plastikinės pakuotės bei popierius ir popieriaus bei kartono pakuotės. Mažesnę dalį sudaro PET, metalinės ir kombinuotos pakuotės.

15 pav. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai, tonos/ metus (2)

Nuo 2018 metų savivaldybėse pradėjo diegti atskiro tekstilės atliekų surinkimo sistemas – gyventojams patogiose vietose statomi konteineriai šių atliekų surinkimui. Šiuo metu surenkami atskiri tekstilės atliekų kiekiai nėra dideli lyginant potencialiai galimu surinkti šių atliekų kiekiu, tačiau plečiant konteinerių tinklą surenkami tekstilės atliekų kiekiai didės.

Įvesta Vienkartinių gėrimų pakuočių užstato (depozito) sistema leidžia iki 90 procentų surinkti tokios pakuotės atliekas, tačiau esminės įtakos bendrai komunalinių atliekų tvarkymo sistemai neturi- surenkami kiekiai Vilniaus regione yra apie 8 000 – 9 000 tonų per metus arba 3 procentai nuo bendro susidarantių komunalinių atliekų kiekio.

13 Lentelė. 2020 metais surinktų ir sutvarkytų Užstato administratoriaus pavedimo davėjų pakuočių atliekų kiekis pagal savivaldybes

Savivaldybė	2018			2019			2020		
	PET	Metalinė pakuotė	Stiklinė pakuotė	PET	Metalinė pakuotė	Stiklinė pakuotė	PET	Metalinė pakuotė	Stiklinė pakuotė
Vilniaus m. sav.	2 292	792	2 711	2 408	863	3 000	2 320	913	2 940
Elektrėnų sav.	92	31	54	103	36	65	99	37	75
Ukmergės raj. sav.	172	39	63	167	42	77	160	44	83
Trakų raj. sav.	116	36	80	120	40	89	116	40	96
Šalčininkų raj. Sav.	109	20	40	120	24	48	114	27	54
Švenčionių raj. sav.	113	29	48	117	33	50	117	37	55
Širvintų raj. sav.	83	17	22	80	17	23	75	19	27
Vilniaus raj. sav.	272	66	151	287	73	182	285	85	231
Viso	3 248	1 031	3 170	3 402	1 127	3 534	3 285	1 202	3 560
Iš viso			7 449			8 063			8 046

Šaltinis VŠĮ „Užstato sistemos administratorius“

Nežiūrint, kad Vilniaus regiono savivaldybėse VATP reikalavimai antrinių žaliavų konteinerių kiekiams bei aikštelėms iš esmės yra įgyvendinti, gyventojai aprūpinami individualiais rūšiavimo konteineriais, regione išplėtotas DGASA tinklas, savivaldybėse įvesta dvinarė rinkliava, sudaranti sąlygas gyventojams, rūšiuojantiems pakuotės ir pakuočių atliekas, susimąžinti rinkliavos mokesčius, surenkamų antrinių žaliavų, pakuotės ir pakuotės atliekų kiekiai yra nedideli lyginant su susidarantiems kiekiais.

14 Lentelė . Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas regione

Atliekų rūšis	2021 m. surinkta, t	Potencialiai galimas papildomai surinkti kiekis, t	Sistemos efektyvumas
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	5 301	35 046	13%
Plastiko, įskaitant pakuotes, atliekos	5 066	39 399	11%
PET pakuočių atliekos	3 199	2 691	54%
Kombinuotų pakuočių atliekos	572	3 016	16%
Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	1 649	4 478	27%
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	11 655	10 836	52%

Šaltinis, Savivaldybės, Konsultanto skaičiavimai

10. Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatyta, kad iki 2020 metų šalinamos sąvartyne biologiškai skaidžios atliekos sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metais susidariusių komunalinių biologiškai skaidžių atliekų. Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014–2020 metams reikalavimais, siekiant didinti perdirbamų atliekų kiekius bei mažinant biologiškai skaidžių atliekų šalinimą į sąvartyną, savivaldybės privalo taip planuoti ir organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose būtų numatytos ir vykdomos biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros ir rūšiuojamojo atliekų užduotys.

Šių uždavinių įgyvendinimui Vilniaus regiono savivaldybių teritorijose įrengtos žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, prie kapinių įrengti specialūs konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui. Kai kuriose savivaldybėse (Vilniaus miestas) gyventojai gali užsisakyti papildomą paslaugą – žaliųjų atliekų surinkimą. Skatinant žaliųjų atliekų namudinį kompostavimą, 2014–2020 metais Vilniaus regiono savivaldybėse buvo išdalinta daugiau kaip 50 tūkstančių kompostavimo dėžių, kurių tūris yra 800 ir 980 litrų.

15 Lentelė. Kompostavimo dėžių skaičius ir prognozinis sukompustuojamų atliekų kiekis Vilniaus regione

Savivaldybė	Esamas kompostavimo dėžių kiekis, 2020	Prognozinis galimas sukompustuoti atliekų skaičius t/metus
Elektrėnų r. sav.	2 560	853
Šalčininkų r. sav.	3 000	999

Širvintų r. sav.	2 013	670
Švenčionių r. sav.	3 325	1 107
Trakų r. sav.	3 264	1 087
Ukmergės r. sav.	4 961	1 652
Vilniaus m. sav.	23 006	7 661
Vilniaus r. sav.	9 312 ⁴	3 104
Viso	52 129	17 133

Šaltinis: Savivaldybių duomenys ir Konsultanto skaičiavimai

Vertinant įvairių tyrimų rezultatus bei analizes, daroma prielaida, kad naudojant namudinio kompostavimo dėžes, individualiame namų ūkyje galima sutvarkyti (sukompostuoti) apie 300 kg biologiškai skaidžių atliekų, įskaitant apie 30–40 kg virtuvės maisto atliekų. Tokiu būdu Vilniaus regione per metus kompostuojama virš 17 tūkstančių biologiškai skaidžių atliekų. Taip pat regiono gyventojai gali žaliąsias atliekas pristatyti į kompostavimo aikšteles.

16 Lentelė. Žaliųjų atliekų surinkimas Vilniaus regiono kompostavimo aikštelėse

Žaliosios atliekos	Priimtos tvarkymui atliekos t/metus		
	2019	2020	2021
Šalčininkų r. sav.	30	70	31
Širvintų r. sav.	9	65	133
Švenčionių r. sav. (kartu su nuotekų dumbliu)	1 239	767	870
Trakų r. sav.	116		155
Ukmergės r. sav. (kartu su nuotekų dumbliu)	2 556	3 437	2 892
Vilniaus r. sav.	674	745	901
Vilniaus miestas	8 917	9 733	11 839
Viso	13 543	14 820	16 82

Šaltinis: Savivaldybės

Žaliosios atliekos yra surenkamos Vilniaus mieste dviejose veikiančiose kompostavimo aikštelėse (UAB „Bioneksas“ bei UAB „Juknevičiaus kompostas“), o Ukmergės bei Švenčionių rajonuose surinktos žaliosios atliekos taip pat kompostuojamos kartu su nuotekų dumbliu. Vertinant surenkamų / kompostuojamų namų ūkiuose žaliųjų atliekų kiekius, galima teigti, kad

⁴ Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 metais papildomai išdalinta 950 vnt. kompostavimo dėžių

kiekvienais metais šis kiekis palengva didėja ir 2021 metais sudarė apie 32 tūkst. tonų arba apie 38-39 kg vienam gyventojui.

3.11. Statybos ir griovimo, elektros ir elektroninių atliekų tvarkymas

Šiuo metu Vilniaus regiono gyventojai specifines atliekas (didelio gabarito, pavojingas buitines atliekas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas, liuminescencines lempas, buityje susidarancias statybines atliekas, naudotas padangas, akumuliatorius ir baterijas) gali nemokamai pristatyti į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, kurias eksploatuoja UAB VAATC arba tokios atliekos surenkamos apvažiavimo būdu kuris organizuojamas ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Taip pat visose Vilniaus regiono savivaldybėse, savivaldybės yra pasirašiusios sutartis su įvairiomis gamintojų asociacijomis dėl papildančių sistemų diegimo savivaldybių teritorijose.

Didžiausi kiekiai žinoma yra surenkami Vilniaus mieste (2020 metais tai sudarė apie 10 tūkstančių tonų), tačiau daugiausia tokių atliekų vienam gyventojui surenkama Elektrėnų savivaldybėje, Širvintų ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse – apie 30–32 kg gyventojui per metus, vidurkis regione – 20 kg gyventojui per metus.

17 Lentelė. Vilniaus DGASA surenkami atliekų kiekiai (t/metus)

Savivaldybė	Aikštelė	Priimtos tvarkymui atliekos t/metus		
		2019	2020	2021
Elektrėnų sav.	Vidugirių k. 3, Vievio sen., Elektrėnai		3,830	15,890
	Elektrinės g. 14A, Elektrėnai	385,116	737,459	718,188
Šalčininkų r. sav.	Vilniaus g. 3G, Šalčininkų r.	348,099	476,7461	615,409
	Malūno g. 20, Eišiškės	110,443	273,594	261,245
	Turgaus g. 21, Jašiūnai	111,030	201,755	304,455
Širvintų r. sav.	Šniponių k., Širvintų r.	334,625	455,416	702,751
Švenčionių r. sav.	Maleikėnų k., Pabradės sen., Švenčionių r.	104,290	181,722	267,774
	Pliauškių I k., Švenčionių r.	150,745	267,469	409,611
Trakų r. sav.	Trakų g. 1a, Lentvaris, Trakų r.	363,905	518,779	471,864
Ukmergės r. sav.	Garseniškių g. 5, Ukmergės r.	256,386	526,822	912,064
Vilniaus m. sav.	Pramonės g. 209S, Vilniaus m.	1014,159	1578,748	2593,221
	Liepkalnio g. 113B, Vilniaus m.	2304,379	3202,969	4425,691
	Graičiūno g. 36C, Vilniaus m.	1392,633	1337,472	2714,248

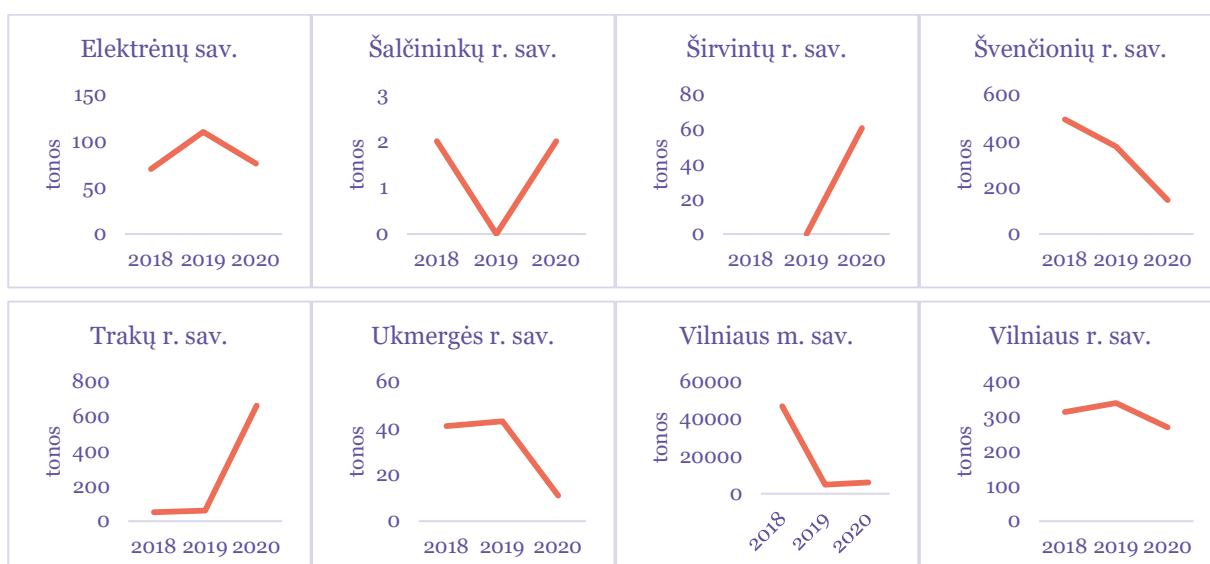
	Pumpėnų g. 10, Vilniaus m.	1250,938	2395,079	3555,372
	Pilaitės pr. 50, Vilniaus m.	1336,162	2015,139	3027,515
Vilniaus r. sav.	Vėlučionių k., Šatrininkų sen., Vilniaus r.	160,043	365,990	621,439
	Grikienių k., Sudervės sen., Vilniaus r.	374,349	784,114	1147,040
	Pakryžės k.	157,080	378,399	817,536

Šaltinis: UAB VAATC

Didžiąją dalį DGASA surenkamų atliekų sudaro statybos ir grovimo atliekos, didžiosios atliekos, padangos, pavojingos buities atliekos. Taip pat šios atliekos surenkamos papildančiomis sistemomis arba apvažiavimo būdu (surenkami atliekų kiekiai pagal atliekų kodus ir savivaldybes nurodyti Priede Nr. 2).

3.12. Šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba jis neegzistuoja (bešeimininkų atliekų), tvarkymas

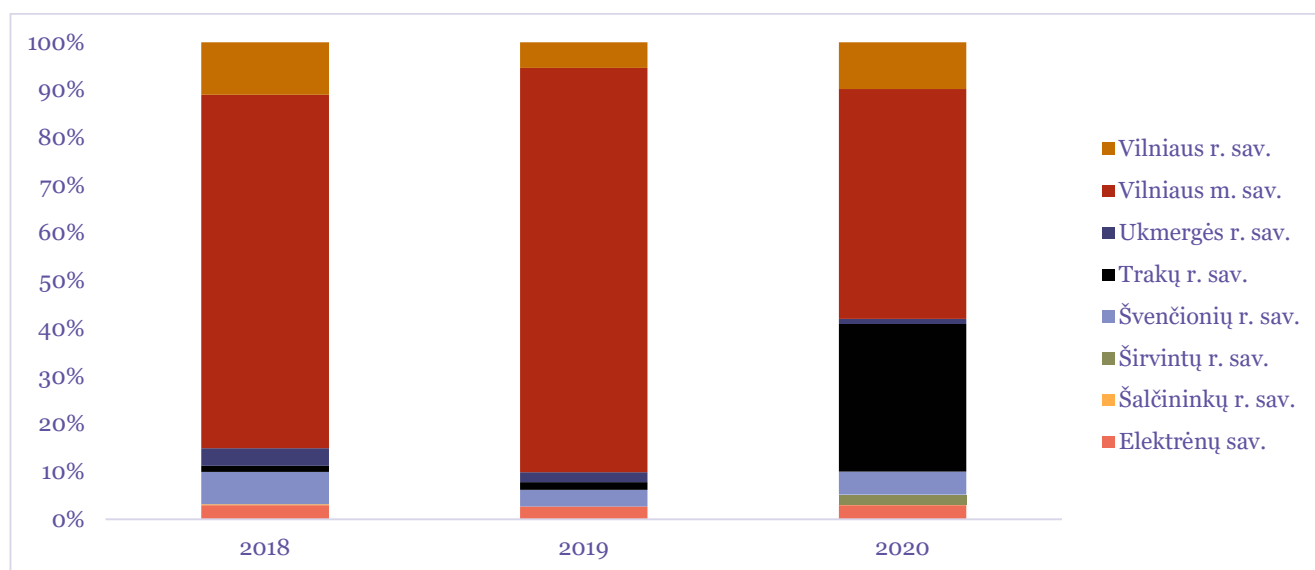
2020 m. Vilniaus apskrities savivaldybėse susidarė virš 7 tūkst. t bešeimininkų atliekų, už kurių surinkimą ir tvarkymą atsakingos savivaldybės. Daugiausia bešeimininkų atliekų 2020 m. susidarė ir sutvarkyta Vilniaus m. savivaldybėje (83 %), iš likusių savivaldybių išsiskiria Trakų ir Vilniaus rajono savivaldybės, kuriose susidarė atitinkamai apie 9 % ir 4 % visų apskrities bešeimininkų atliekų.

16 pav. Bešeimininkų atliekų susidarymas ir sutvarkymui skirtos lėšos

Bešeimininkės atliekos tvarkomos savivaldybių biudžeto (aplinkos apsaugos rėmimo

specialiosios programos lėšomis), vietinės rinkliavos ir kt. lėšomis. Savivaldybių pateiktais duomenimis, bešeimininkių atliekų tvarkymui 2020 m. iš viso apskrityje buvo skirta apie 360 tūkst. EUR, o vidutiniškai per metus tokių atliekų tvarkymui išleidžiama apie 400 tūkst. EUR. Savivaldybės, siekiant mažinti tokių lėšų panaudojimą bešeimininkių atliekų tvarkymui, tokias lėšas turėtų skirti ilgalaikiai atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtrai. Detalūs duomenys pateikti 7 priede.

17 pav. Bešeimininkėms atliekos sutvarkyti skirtų lėšų pasiskirstymas tarp savivaldybių

4. ANKSTESNIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PLANŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMAS

Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis 2020 m. Vilniaus apskrities savivaldybėse susidarė daugiau kaip 260 tūkstančių komunalinių atliekų, iš kurių didžioji dalis buvo Vilniaus mieste (daugiau kaip 60 procentų visų susidarančių atliekų) bei Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje (virš 16 procentų susidarančių atliekų). Didžiausią dalį sudaro mišrios komunalinės atliekos, tačiau kai kurių savivaldybių apskaitoje į šį kiekį įtraukiamos kitos atliekos, kurios neturėtų būti priskiriamos komunalinėms atliekoms. Reikia pažymėti kad į šį kiekį nėra įtrauktos namų ūkyje sutvarkomos atliekos (žaliųjų atliekų kompostavimas ir panašiai), pramoninės atliekos, atskirai ne per savivaldybių sistemas surenkamos antrinės žaliavos bei pakuotės atliekos, elektros ir elektronikos, statybos bei griovimo atliekos ir nuotekų dumblas iš vandens valymo įrenginių. AAA duomenys rodo, kad šalinamų atliekų kiekiai mažėja ar išlieka tokie patys, nežiūrint to, kad gyventojų skaičius yra didėjantis. Ši tendencija susijusi su atliekų prevencija bei didėjančiu antriniu žaliavų ir pakuotės surinkimu.

Vidutiniškai vienam Vilniaus apskrities gyventojui 2020 m. susidarė 310 kg komunalinių atliekų. Vilniaus regiono savivaldybėse VATP reikalavimai antrinių žaliavų konteinerių kiekiams bei aikštelėms iš esmės yra įgyvendinti – 2020 metais gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė vidutiniškai siekia 800 gyventojų, tačiau Vilniaus mieste šis rodiklis yra mažesnis – viena aikštelė tenka maždaug 2500 gyventojų.

AAA duomenimis Vilniaus apskrities savivaldybėse 2020 m. atskirai buvo surinkta apie 30 tūkstančių tonų antrinių žaliavų ir pakuočių ir kitų tinkamų panaudojimui atliekų. Didžiausi kiekiai yra surenkami Vilniaus mieste (2020 metais tai sudarė apie 16 tūkstančių tonų), tačiau daugiausia antrinių žaliavų vienam gyventojui surenkama Širvintų rajono savivaldybėje – apie 80 kg gyventojui per metus, vidurkis regione – 30 kg gyventojui per metus. Didžiąją dalį atskirai surinktų AŽ sudaro plastikas, plastikinės pakuotės – apie 33 % bei popierius ir kartonas, bei popierinė pakuotė – apie 26 %. Nežiūrint gerai išvystytos antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų surinkimo sistemos (konteinerinės aikštelės, individualus rūšiavimo konteineriai, DGASA, užstato sistema), surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai yra santykinai nedideli, nes šalinamų atliekų sudėties tyrimai rodo, kad apie 30 – 40 procentų potencialių antrinių žaliavų patenka kartu su MKA srautu.

Vilniaus regione iš viso veikia 15 DGASA, tačiau esamų DGASA kiekis neatitinka naujojo Atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metams reikalavimų.

Didžiausi kiekiai DGASA yra surenkami Vilniaus mieste (2020 metais tai sudarė apie 10 tūkstančių tonų), tačiau daugiausia tokių atliekų vienam gyventojui surenkama Elektrėnų savivaldybėje, Širvintų ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse – apie 30–32 kg gyventojui per metus, vidutiniškai regione surenkama – 20 kg gyventojui per metus.

Elektrėnų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėja nuo 7 403 tonų

2018 metais iki 6 347 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,31 iki 0,26 t/metus vienam asmeniui. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 26 % visų susidarančių atliekų, pašalinta 21 %, sudeginta 8 % susidarančių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui.

Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis didėja nuo 6 428 tonų 2018 metais iki 7 570 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,17 iki 0,22 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 32 % visų susidarančių atliekų, pašalinta 19,61%, sudeginta 7 % susidarančių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui. Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis didėja, atitinkamai mažėjant šalinamų atliekų kiekiui.

Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis didėja nuo 3 824 tonų 2018 metais iki 4 446 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,23 iki 0,28 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 44 % visų susidarančių atliekų, pašalinta 16 %, sudeginta 6 % susidarančių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui. Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis nežymiai mažėja lyginant su ankstesniais metais.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėja nuo 9 440 tonų 2018 metais iki 8 354 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,40 iki 0,36 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 26,43% visų susidarančių atliekų, pašalinta 21 %, sudeginta 8 % susidarančių komunalinių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui. Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis nežymiai mažėja lyginant su ankstesniais metais.

Trakų rajono savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis didėja nuo 10 956 tonų 2018 metais iki 14 616 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,34 iki 0,44 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 47% visų susidarančių atliekų, pašalinta 15 %, sudeginta 6 % susidarančių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui. Trakų rajono savivaldybės teritorijoje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis nežymiai mažėja, atitinkamai didėjant šalinamų atliekų kiekiui.

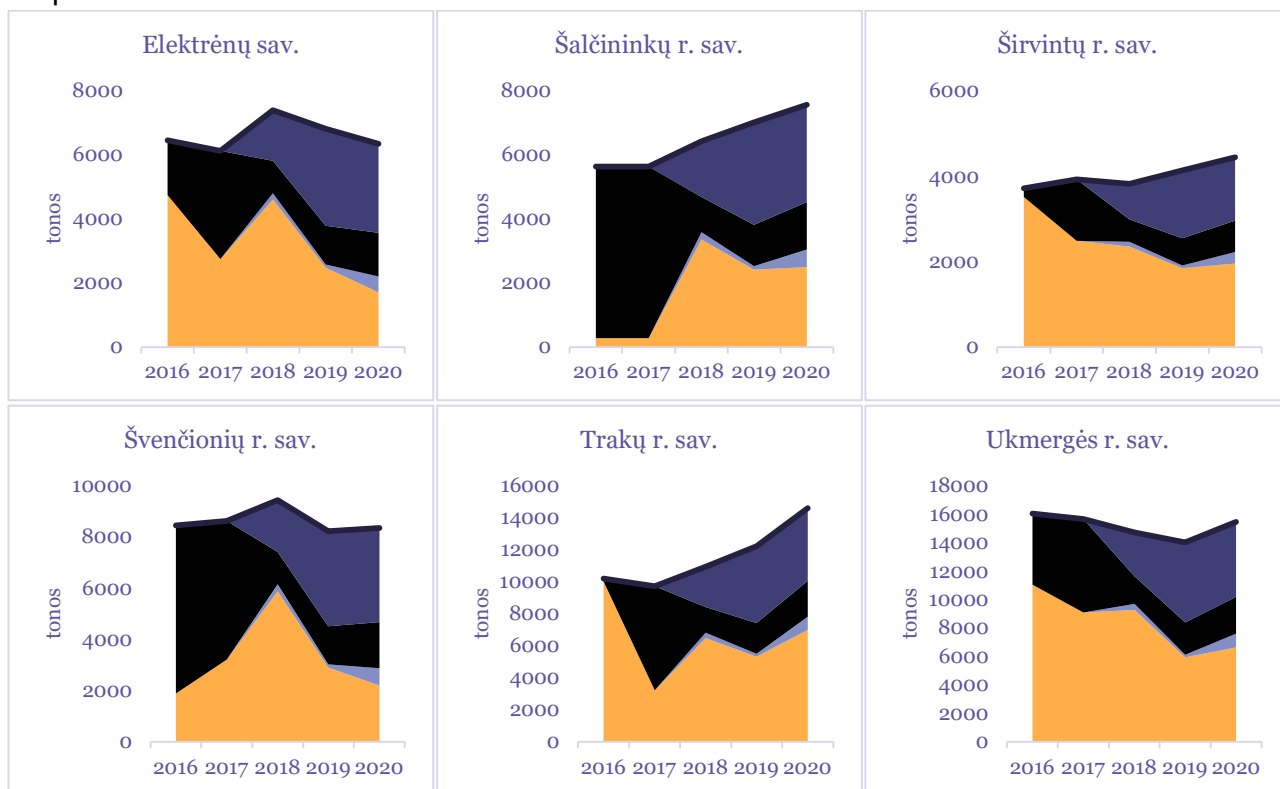
Ukmergės rajono savivaldybėje susidarančių komunalinių atliekų kiekis nežymiai didėja nuo 14 737 tonų 2018 metais iki 15 478 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,39 iki 0,42 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 42 % visų susidarančių atliekų, pašalinta 16 %, sudeginta 6 % susidarančių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui. Ukmergės rajono savivaldybės teritorijoje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis mažėja, atitinkamai didėjant šalinamų atliekų kiekiui.

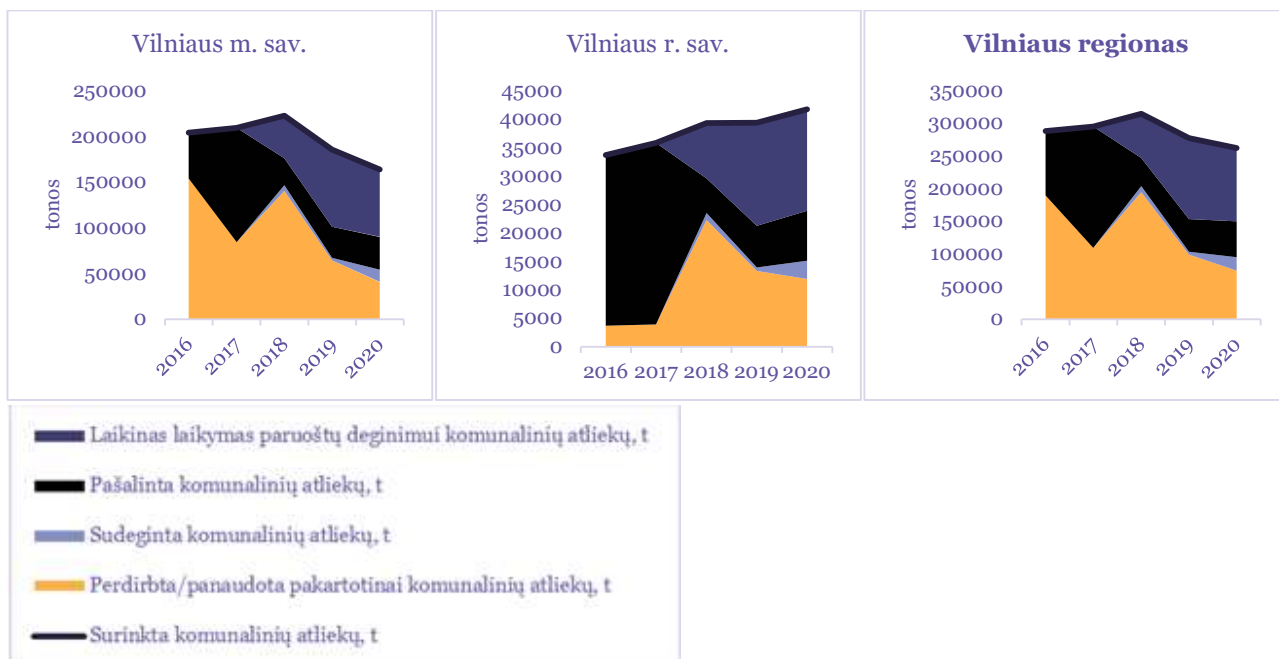
Vilniaus mieste susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėja nuo 222 656 tonų 2018 metais

iki 163 766 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,38 iki 0,39 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 24 % visų susidarantių atliekų, pašalinta 21 %, sudeginta 9 % susidarantių atliekų, kitas kiekis (apie 45 %) yra saugojamas deginimui. Vilniaus miesto savivaldybėje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis ženkliai sumažėjęs, tačiau tai gali būti susiję su klaidinga perdirbamų atliekų kiekio informacija per pastaruosius kelerius metus, kaip ir apie susidarantių atliekų kiekius.

Vilniaus rajono savivaldybėje susidarantių komunalinių atliekų kiekis didėja nuo 39 288 tonų 2018 metais iki 41 747 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,38 iki 0,31 t/metus vienam asmeniui atitinkamai (susidarantių atliekų kiekio mažėjimas vienam asmeniui susijęs su didėjančiu gyventojų skaičiumi). 2020 metais perdirbta / panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 28 % visų susidarantių atliekų, pašalinta 20 %, sudeginta 8 % susidarantių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui. Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje perdirbtų / panaudotų pakartotinai naudoti komunalinių atliekų kiekis atliekų kiekis ženkliai sumažėjęs, tačiau tai gali būti susiję su klaidinga perdirbamų atliekų kiekio informacija per pastaruosius kelerius metus.

Grafikuose pateikiami apibendrinti duomenys apie Vilniaus regione susidarantią ir tvarkomą komunalines atliekas. Pagrindinė pastarųjų metų tendencija - susidarantių komunalinių atliekų kiekio mažėjimas, tačiau perdirbtų / panaudotų pakartotinai komunalinių atliekų kiekis neatitinka Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014–2020 keliamų reikalavimų. Detalus duomenys pateikti 10 priede.

18 pav. Atliekų tvarkymas Vilniaus regiono savivaldybėse

Vilniaus regiono savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemą galima įvertinti pagal tai, kaip yra įgyvendinamos Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 m. nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys. Reikia pastebėti, kad beveik visos minėtame atliekų tvarkymo plane numatytos užduotys regioniniu mastu yra įvykdytos, išskyrus komunalinių atliekų pakartotinį panaudojimą ir perdirbimą.

18 Lentelė. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 plane iškeltų uždavinių įgyvendinimo vertinimas

Eil. Nr.	VATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo uždavitis	Įgyvendinimas
Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo uždavitis			
1.	230.1. 236. 237. 8 priedas	Užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos Vilniaus regiono komunalinės biologiškai skaidžios atliekos iki 2020 metų sudarytų ne daugiau kaip 35 proc. 2000 metų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų:	Įgyvendinta Pradėjus eksploatuoti regioninius MBA įrenginius, biologiškai skaidžios atliekos nešalinamos regioniniame sąvartyne
2.	230.2. 242.	Iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	Neįgyvendinta, Vilniaus regione 2020 metais bendrai perdirbta ar kitaip panaudota apie 30 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).
3.	230.3. 242.	Iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	
4.	230.4.	Užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti.	Neįgyvendinta, Vilniaus regione 2020 metais komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų paruošta apie 20 proc.
Sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidžių atliekų kiekio mažinimo uždavitis			
5.	239.1.	Iki 2016 metų gyventojams ir kitiems asmenims (pvz., gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kt.), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą arba tokių atliekų tvarkymą jų susidarymo vietoje.	Įgyvendinta, Vilniaus regiono savivaldybėse gyventojai turi galimybę kompostuoti šias atliekas jų susidarymo vietose (regiono gyventojams išdalinta daugiau kaip 50 tūkst. kompostavimo dėžių), veikia kompostavimo aikštelės
6.	239.2.	Iki 2016 metų baigti įrengti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriamos ir apdorojamos biologiškai skaidžios atliekos, arba mechaninio apdorojimo įrenginius, kuriuose biologiškai skaidžios atliekos būtų apdorojamos, prieš jas perduodant naudoti energijai gauti.	Įgyvendinta MBA įrenginiai pradėti eksploatuoti nuo 2016
7.	239.3.	Iki 2019 metų įdiegti maisto/virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktomis maisto / virtuvės atliekoms apdoroti.	Neįgyvendinta, planuojama įgyvendinti nuo 2023-2024
8.	239.4.	Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą pagal galimybes suderinti su komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo infrastruktūra.	Dalinai įgyvendinta. Ukmergės, Švenčionių rajonuose bei Vilniaus mieste surinktos žaliosios atliekos tvarkomos kartu su nuotekų dumbliu esančiose aikštelėse
Rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtos uždavitis			

Eil. Nr.	VATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
9.	246.1.	Iki 2015 m. sausio 1 d. patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti.	Įgyvendinta. Visos savivaldybės yra patvirtinusios konteinerių išdėstymo schemas, kurios nuolatos atnaujinamos
10.	246.2. – 246.5.	Užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti,	Vykdoma ES investicinius projektus bei finansuojant savivaldybėms, AM ir Gamintojų ir Importuotojų organizacijoms Vilniaus regione ši užduotis pilnai įgyvendinta
14.	246.6.	Atliekų rūšiavimui skatinti ne rečiau kaip kartą per metus informuoti gyventojus apie antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimą savivaldybės teritorijoje – pateikti informaciją apie surinktą kiekį ir surinkimo kaitą, taip pat informuoti apie numatomas per artimiausius metus įdiegti ir (ar) vykdyti antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemones. Pastaroji prievolė pagal sutartį gali būti pavesta gamintojų ir importuotojų organizacijoms.	Vykdoma. Savivaldybių sutartyse su MKA surinkimo operatoriais yra numatyta ši prievolė

Situaciją vertinant pagal Vilniaus regioninio atliekų tvarkymo 2014–2020 plane nustatytų užduočių vertinimo kriterijus, bendras vaizdas yra teigiamas.

19 Lentelė. Vilniaus regioninio atliekų tvarkymo 2014–2020 plane nustatytų užduočių vertinimas

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo rodiklio vertinimo laikotarpis
Atliekų prevencija	Bendras komunalinių atliekų susidarymas, tonomis per metus	Mažėjimas arba nežymus didėjimas	TAIP
	Komunalinių atliekų susidarymas vienam gyventojui, kilogramais per metus	Mažėjimas arba nežymus didėjimas	TAIP
	Komunalinių atliekų susidarymas vienam namų ūkiui, kilogramais per metus	Mažėjimas arba nežymus didėjimas	TAIP
Atliekų paruošimas	Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	TAIP

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo rodiklio vertinimo laikotarpis
pakartotiniam naudojimui	Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas	TAIP
Atliekų paruošimas perdirbimui	Iš gyventojų ir juridinių asmenų (įmonių, įstaigų, organizacijų) atskirai surinktų AŽ kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastikų, metalo atliekos)	Didėjimas	TAIP
	AŽ kiekis, išrūšiuotas mechaninio apdorojimo įrenginyje ir/ar mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo linijoje, tonomis per metus	Didėjimas, vėliau mažėjimas	TAIP
	Atskirai surinktų buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	TAIP
	Atskirai surinktų biologinių atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	TAIP
	Bendras perdirbimui surinktas ir paruoštas komunalinių atliekų kiekis, tonomis per metus, įskaitant ir biologinių atliekų kompostavimą	Didėjimas	TAIP
	Bendras perdirbimui surinktas ir paruoštas komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas	TAIP
Atliekų naudojimas	Panaudotų energijai gauti komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas arba stabilumas	TAIP
Atliekų šalinimas	Pašalintų sąvartyne komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas	TAIP
	Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, tonomis per metus	Mažėjimas	TAIP
	Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas	TAIP

Įvertinus Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plane nustatytų uždavinių įgyvendinimą regione, esamą sukurtą infrastruktūrą bei numatytas naujas komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, žemiau pateikiama Vilniaus regiono stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė.

20 Lentelė. SSGG analizė

Stiprybės	Silpnybės
Visos mišrios komunalinės atliekos šalinamos ES aplinkosauginius reikalavimus atitinkančiame Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyne;	Perdirbamų atliekų kiekiai nėra dideli; Nepakankami individualių rūšiavimo konteinerių kiekiai;

Stiprybės	Silpnybės
<p>Įdiegtas Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano reikalavimus atitinkantis antrinių žaliavų surinkimo aikštelių DGASA tinklas, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės;</p> <p>Gyventojams sudarytos sąlygos namudiniam kompostavimui, pakuotės, pakuotės atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimui;</p> <p>Regione veikia MBA įrenginiai, kurie leidžia pasiekti biologiškai skaidžių atliekų šalinimo uždavinius, didina perdirbamų atliekų kiekius;</p> <p>Komunalinės atliekos renkamos atskirais srautais, pvz., žaliosios, didelių gabaritų, elektros ir elektroninės įrangos atliekos;</p> <p>Regione įdiegtos papildančios sistemos;</p> <p>Įvykdytas ir viršytas ankstesniame laikotarpyje numatytas atliekų šalinimo sąvartyne apimčių sumažinimo tikslas;</p> <p>Pasirašytos (pasirašomos) sutartys su GIA;</p> <p>Savivaldybių bendradarbiavimas leidžia optimaliau vykdyti atliekų tvarkymo užduotis.</p>	<p>Esama apmokėjimo už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nustatymo tvarka neskatina atliekų turėtojų mažinti komunalinių atliekų susidarymo ir daugiau atliekų rūšiuoti;</p> <p>Sprendimas atliekas panaudoti deginimui leido įgyvendinti atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotis, tačiau šis atliekų sutvarkymo būdas yra mažiau priimtinas už rūšiavimą ir pakartotinį panaudojimą;</p> <p>Nesukurta tinkama infrastruktūra antrinių žaliavų surinkimui regiono savivaldybių sodų bei garažų bendrijose;</p> <p>Nesukurta virtuvės maisto atliekų atskiro surinkimo sistema;</p> <p>Atliekų apskaitos netikslumai savivaldybėse neleidžia objektyviai vertinti esamą atliekų tvarkymo situacija;</p> <p>Vilniaus mieste DGASA infrastruktūra neatitinka gyventojų poreikių;</p> <p>Regione nėra tinkamai išplėta tekstilės atliekų surinkimo sistema;</p> <p>Sukurti MBA pajėgumai nėra pritaikyti tinkamam virtuvės maisto atliekų tvarkymui;</p> <p>Surenkamų antrinių žaliavų bei išrūšiuotų atliekų kokybė yra žema ir dažnai nėra tinkami perdirbimui ar pakartotiniam panaudojimui.</p> <p>Dėl žemos antrinių žaliavų rinkos kainos, atliekų surinkėjai nėra suinteresuoti gerinti surinkimo kokybę</p>
Galimybės	Grėsmės
<p>ES finansinės paramos 2020-2027 m. laikotarpis sudarys galimybes finansuoti atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą Vilniaus regione;</p> <p>Įdiegti atskirą maisto atliekų atskiro perdirbimo sistemą, kuri yra aukštesnės hierarchijos už atliekų deginimą;</p> <p>Aktyvinti ir plėsti atskiro rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemas.</p> <p>Prisidėti prie energetinių išteklių trūkumo mažinimo, naudojant sąvartyno dujas</p>	<p>Augant ekonomikai, atliekų susidarymas didės;</p> <p>DGASA, antrinių žaliavų bei pakuotės atliekų surinkimo aikštelių, plėtrą miestuose stabdo žemės trūkumas;</p> <p>Nesant perdirbimo technologijoms, tekstilės, kombinuotos pakuotės atliekų atskiro surinkimo ir tvarkymo infrastruktūros plėtra sunkiai įsivaizduojama;</p> <p>Diegiant naują komunalinių atliekų infrastruktūrą, auga mišrių komunalinių atliekų tvarkymo kaina ir reikės didinti įmokas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą;</p> <p>Numatytos investicijos bus įgyvendintos ne pagal planą, neduos planuojamos naudos.</p> <p>VERT rengiama KA tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodika gali sukurti laikinas pinigų srautų valdymo, visų sąnaudų pilno padengimo problemas.</p>

Stiprybės	Silpnybės
	Numatomas reguliavimo mechanizmas gali apsunkinti finansų valdymo užduočių įgyvendinimą, padidinti valdymo darbų apimtį.

ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO STRATEGIJA

1. VILNIAUS REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANAS

Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas – tai regioninio bendradarbiavimo, partnerystės, tarpusavio pasitikėjimo ir žaliojo kurso bei valstybinės strategijos įgyvendinimo pagrindas. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo planu siekiama didinti regiono indėlį ir prisidėti ne tik prie valstybinių tikslų, bet ir prie globalių - darnaus vystymosi tikslų (ang. sustainable development goals (SDG)) (toliau – DVT) įgyvendinimo. Vilniaus regionas, įgyvendindamas Vilniaus regiono atliekų ir tvarkymo 2021-2027 metų planą, prisidės prie 8 DVT įgyvendinimo. Plano priemonių plane prie kiekvieno tikslo nurodomi ir DTV, kuriuos padeda, išskeltas regioninio plano tikslas, siekti.

Darnaus vystymosi tikslas	Darnaus vystymosi tikslas ir jį pasiekti padedančios Vilniaus regiono atliekų ir tvarkymo 2021-2027 metų plano priemonės
	<p>6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją.</p> <p>Regiono siekiama pagerinti vandens kokybę mažinant taršą, kuri susijusi su sąvartyno veikla, bei siekiant didinti atliekų perdirbimą ir pakartotinį naudojimą.</p>
	<p>7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija.</p> <p>Regiono siekiama naudoti vis daugiau tvarios energijos, vykdyti atsinaujinančią energiją gaminančių įrenginių plėtrą (plėtojama lokalių elektros ir dujų gamybos įrenginių infrastruktūra).</p>
	<p>9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves.</p> <p>Regiono siekiama modernizuoti atliekų surinkimo, tvarkymo, perdirbimo ir šalinimo infrastruktūrą, kuri atlieptų tvaraus vartojimo standartus.</p>
	<p>11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.</p> <p>Regiono siekiama kurti darnią miestų aplinką atnaujinant atliekų surinkimo infrastruktūrą ir didinant sąmoningumą atliekų prevencijos klausimais.</p>
	<p>12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius.</p> <p>Regiono skatinama prioretizuoti daugkartinių gaminių vartojimą ir gamybą, taip pat daiktų pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.</p>
	<p>13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų.</p> <p>Regiono siekiama didinti aplinkosauginį sąmoningumą, vykdyti gyventojų švietimą klimato kaitos klausimais, informuojant apie jų veiksmų įtaką klimato kaitai.</p>
	<p>14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi.</p> <p>Vilniaus regione esančių vandens telkinių taršos prevencija bei ir atliekų perdirbimas ar šalinimas nekeliant pavojaus aplinkai.</p>

15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą.

Vandens ir sausumos ekosistemų išsaugojimas, skatinant tvarų vartojimą.

17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę.

Planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant savivaldybėms, regioniniam atliekų tvarkymo centrui ir kitiems sistemos dalyviams, taip užtikrinant darnų tikslų pasiekimą, gerinant atliekų tvarkymą ir prevenciją bendruomenėse.

1.1. Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas numato siekti šių Nacionaliniame pažangos plane bei kituose valstybinės reikšmės dokumentuose nurodytų strateginių tikslų ir uždavinių, susijusių su atliekų prevencija ir tvarkymu (pagrindinės nuostatų raktinės frazės paryškintos):

21 Lentelė . Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Dokumentas	Dokumento punktas	Citata
2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas	Uždavinys 1.4	Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos
	Uždavinys 6.8	Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti.
Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“	6.9.2	Diegti pažangias, išteklius tausojančias ir aplinkos taršą bei klimato kaitą mažinančias technologijas ir gaminius pramonės, energetikos ir transporto sektoriuose.
Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija	Tikslas 2	Mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą ir racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, taip sumažinant gamtos, kitų išteklių naudojimą ir atliekų šalinimą sąvartynuose.
	3 aplinkos apsaugos politikos principas	Atsakomybės („teršėjas moka“). Bus siekiama, kad išlaidos ir atsakomybė dėl skurdinamos ir teršiamos aplinkos atkūrimo tektų ne visiems šalies piliečiams, o tiems, kurie gauna iš to naudos arba yra gamtos išteklių vartotojai, tai yra taršos šalinimo priemonių išlaidas turėtų padengti atitinkamas teršėjas, išskyrus atvejus, kai teršėjo neįmanoma nustatyti arba kai, remiantis ES ar nacionalinės teisės aktais, jis negali būti laikomas atsakingu už taršą arba jo negalima priversti padengti atkūrimo išlaidų.
	6 aplinkos apsaugos politikos principas	Geriausios praktiškai įgyvendinamos technologijos naudojimo. Visur, kur tik įmanoma, net ir tada, kai nustatyti limitai ar normos neviršijami, turi būti siekiama naudoti aplinkosaugos atžvilgiu pažangiausią, efektyviausią ir kartu praktiškai įgyvendinamą technologiją . <...> ypač gamtos išteklių naudojimo, atliekų tvarkymo, perdirbimo ir kitokio naudojimo srityse <...>.

Dokumentas	Dokumento punktas	Citata
	8 aplinkos apsaugos politikos principas	Bus siekiama, kad <...> susidariusios atliekos gražinamos pakartotiniam naudojimui , perdirbimui ar kitokiam naudojimui (pavyzdžiui, energijos gamybai).
<i>Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniai iki 2030</i>	30	Siekiant įgyvendinti strateginį atliekų tvarkymo tikslą – mažinti susidarantių atliekų kiekį ir užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos modelio .
<i>Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.</i>	Uždavinys 6.3.	Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, naikinant sąvartynus ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskyrimą, per pusę sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą pasauliniu mastu.
	Uždavinys 11.6.	Iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkantį neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui
	Uždavinys 12.3	Iki 2030 metų per pusę sumažinti vienam gyventojui tenkantį pasaulinį maisto švaistymą mažmeniniu ir virtotojų lygiu , taip pat sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo
	Uždavinys 12.5.	Iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą

VAPTP numatyti atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 m. pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, aktualūs planuojant Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo priemones:

Lentelė 22.VAPTP tikslai ir uždaviniai

Tikslai		Uždaviniai
	253.1 Atliekų prevencija	<p>253.1.1.1. skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, produktus pakartotinai naudoti, remonto ir (ar) taisymo paslaugas;</p> <p>253.1.1.2. užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles;</p> <p>253.1.1.3. užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją</p>

Tikslai		Uždaviniai
	253.2 Paruošimas naudoti pakartotinai, prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus naudoti pakartotinai	253.2.1. atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti naudoti pakartotinai arba perdirbti: 253.2.1.1. didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir atsakomybę rūšiuojant atliekas; 253.2.1.2. gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą.
	253.3 Atskirtų pakartotinai naudoti daiktų atnaujinimas, remontas, pakartotinis daiktų naudojimas	253.3.1. skatinti paruošti atliekas naudoti pakartotinai: 253.3.1.1. tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie vėl būtų tinkami naudoti be pradinio apdirbimo.
	253.4 Atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, perdirbti, panaudojant jas kaip žaliavas	253.4.1. naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti: 253.4.1.1. skatinti paruošti atliekas perdirbti ir jas perdirbti; 253.4.1.2. skatinti naudoti antrines žaliavas.
	253.5 Kitoks atliekų naudojimas	253.5.1. skatinti perdirbti atliekas ir taip mažinti atliekų poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, sąvartynuose šalinamų atliekų kieki: 253.5.1.1. užtikrinti, kad energijai gauti būtų naudojamos nebetinkamos perdirbti ar pakartotinai naudoti energinę vertę turinčios atliekos.
	253.6 Atliekų šalinimas	253.6.1. atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai: 253.6.1.1. užtikrinti, kad saugiai būtų šalinamos asbesto atliekos.

Iškelti Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane tikslai ir uždaviniai suformuoti atsižvelgiant 22 lentelėje išvardintus VAPTP tikslus ir uždavinius.

VAPTP taip pat yra nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, kurios turi būti vykdomos per savivaldybių organizuojamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemas arba savivaldybėms bendradarbiaujant ir bendrai naudojant regionines komunalinių atliekų tvarkymo sistemas. Pagrindinėms užduotims, susijusioms su atliekų tvarkymu, šalinimu ir perdirbimu, VAPTP nustatė konkrečius įgyvendinimo terminus ir kiekybiškai išreikštas siektinas reikšmes⁵:

⁵ Užduotims keliamas įgyvendinimo terminas ir/ar kiekybiškai išreikštas rezultato rodiklis.

23 Lentelė. VAPTP užduotys ir siekiai

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis
Padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį	260.1. - 260.2.	Iki 2025 m	Ne mažiau 55 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta
		Iki 2027 m	ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta
		Iki 2030 m	ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta
Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį	260.3.	iki 2027 m.	ne daugiau kaip 8 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne
		Iki 2030 m	ne daugiau kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne
Padidinti atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekį	261.1.	2025 m	70 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų
		2027 m	80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio
Aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose	261.2.	Iki 2024 m.	aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą.
Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti	261.5.	iki 2025 m.	

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis
galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis			
Užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas buityje susidarančias pavojingąsias atliekas	261.6.	iki 2025 m.	
Išplėsti DGASA tinklą	261.7.5.	iki 2027 m.	kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų

Kitos užduotys, keliamos VAPTP⁶:

24 Lentelė. Kitos užduotys, keliamos VAPTP

Užduotis	VAPTP
Sudaryti galimybę buityje susidarančioms išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti	261.3.
Atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis	261.4

⁶ Užduotims nėra keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių.

Užduotis	VAPTP
Gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikštelėse, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka	261.7.1.
Kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku	261.7.2.
Individualių gyvenamųjų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteineriai būtų ištuštinami laiku	261.7.3.
Pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus butyje susidarantioms tekstilės, pavojingosioms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės)	261.7.4.
Teikti gyventojams aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintą išsamią informaciją apie visų atliekų srautų atskiro surinkimo galimybes.	261.7.6.
Peržiūrėti ir pakoreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatas, ir nustatyti mokesčių už komunalines paslaugas komercinėms patalpoms apskaičiavimą ne pagal patalpų plotą.	261.7.7.

1.2. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai, uždaviniai ir priemonės

VALSTYBINIS ILGALAIKIS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO TIKSLAS

Mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

VILNIAUS REGIONINIO ILGALAIKIS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO TIKSLAS

Lyderyste grįstas, efektyvus ir skaidrus Vilniaus regiono atliekų tvarkymo sistemos vystymas paremtas regioniniu bendradarbiavimu ir geriausiai atliepiantis gyventojų lūkesčius.

Rodiklis

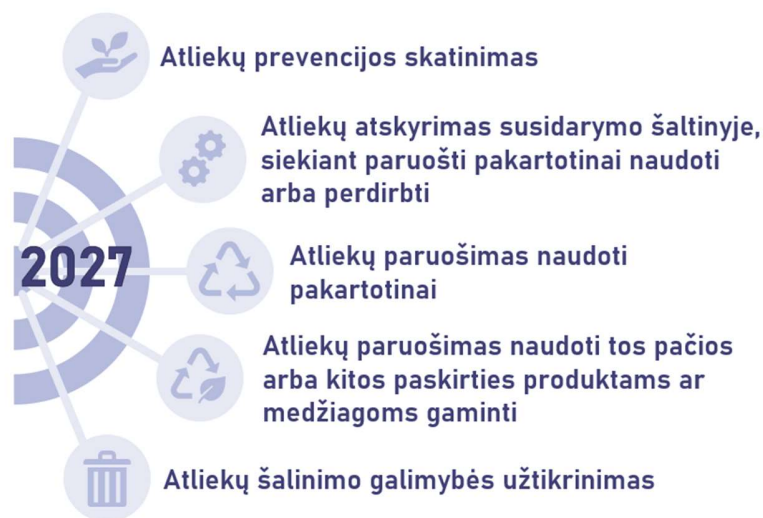
Gyventojų pasitenkinimas teikiamomis atliekų prevencijos ir tvarkymo paslaugomis Vilniaus regione:

2022 m.	2027 m.
-	75% ⁷

Siekiant Regiono ilgalaikio atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslo įgyvendinimo, nustatomi Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 m. sistemos vystymą užtikrinantys tikslai:

⁷ Reprezentatyvioje Vilniaus regiono gyventojų apklausoje, Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo sistemą gerai ir labai gerai vertinančių gyventojų

VILNIAUS REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO TIKSLAI

19 pav. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai iki 2027 m.

Pirmasis tikslas skirtas atliekų prevencijos skatinimui – tai planuojama įgyvendinti keičiant gyventojų vartojimo įpročius, kurie skatintų vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, remontuoti ar taisyti gaminius ir vartoti juos pakartotinai, taip pat bendradarbiauti siekiant šiukšlinimo prevencijos, bei surenkant ir tvarkant šiukšles.

Antrasis tikslas orientuotas į atliekų atskyrimą dar susidarymo vietoje – šiam tikslui pasiekti keliami gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo atliekų rūšiavimo klausimais didinimo ir atliekų rūšiavimų įrenginių prieinamumo didinimo uždaviniai.

20 pav. 1 ir 2 tikslų uždaviniai

Trečiasis tikslas – atliekų paruošimas tikrinant, valant ar taisant produktus tam, kad jie būtų tinkami naudoti pakartotinai be pradinio apdirbimo.

Ketvirtuoju tikslu siekiama paruošti atliekas naudoti tos pačios ar kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti. Šiam tikslui pasiekti išsikelti uždaviniai sukurti atliekų perdirbimo galimybes ir atsinaujinančios energijos pajėgumus.

21 pav. 3 ir 4 tikslų uždaviniai

Penktasis tikslas – užtikrinti pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai nekeliančio atliekų šalinimo galimybes tais atvejais, kai atliekos negali būti ar jas netikslinga perdirbti ar panaudoti pakartotinai.

22 pav. 5 tikslo uždavinys

Prielaidos, kuriomis remiantis planuojamos priemonės tikslams ir uždaviniams pasiekti:

- VAPTP užduotys vykdomos regioniniu principu pasitelkiant ir teikiant prioritetą sukurtai ir

- vystomai regioninei komunalinių atliekų tvarkymo sistemai;
- VATP užduotys paskirstomos savivaldybėms atsižvelgiant į jų specifiką bei vystomą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

I. ATLIEKŲ PREVENCIJOS SKATINIMAS

Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu, proc.

2020 M.
<100%

2027 M.
<100%

1.1. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
1.1.1	Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	2022–2027	VAATC, Savivaldybės	1 000	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	

Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas

Norint pakeisti atliekų kultūros dabartinę padėtį, turi keistis tiek žmonių įpročiai, tiek pati atliekų tvarkymo sistema. Tie pokyčiai turi vykti nuosekliai. Atliekų tvarkymo sistema turi ir gali veikti sklandžiai, stabiliai, vadovaujantis geriausia praktika, o kad atliekų tvarkymo sistemai nustatyti uždaviniai būtų pasiekti, būtinas nuoseklus ir vieningas atliekų tvarkytojų ir gyventojų įsitraukimas.

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
<p>Atliekų kultūros pagrindinis tikslas - edukuoti ir informuoti Vilniaus regiono gyventojus apie atliekų tvarkymo kultūrą, skatinti rūšiuoti ir tinkamai elgtis su atliekomis. Gyventojų informavimas vykdomas pasitelkiant televiziją, radiją, spaudą, internetą, išnaudojant visuomeninio transporto galimybes bei šiai informavimo kampanijai skirtų renginių metu. Projekto metu vykdomas Atliekų kultūros apdovanojimai, Eko piknikas Atliekų kultūra, Atliekų kultūra butike DĖK'ui, TrenkTuras su Atliekų kultūra.</p>						
1.1.2	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą	2023–2027	VAATC	2 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Edukacinis centras bus įrengtas siekiant visuomenės, ypač mokyklinio amžiaus vaikų, švietimo, supažindinamas su Regiono atliekų tvarkymo sistema, vykdomos ugdomosios veiklos. Taip pat edukacijos centre planuojamos dirbtuvės, kuriose bus mokoma daiktų taisymo, remonto, atnaujinimo ir kitomis veiklomis, skatinančiomis daiktus naudoti pakartotinai. Edukacinis centras bus įrengiamas kartu su šiam centrui reikalingomis administracinėmis patalpomis.						
1.1.3	Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo	2022–2027	VAATC	-	-	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD, siekiant aiškaus ir planingo regioninio atliekų centro, kaip regiono sistemos vystytojo veiklos.						
1.1.4.	Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas	2022–2027	VAATC	40	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas siekiant turėti ir valdyti patikimą informaciją apie susidarančius, surenkamus ir tvarkomus atliekų srautus ir kuri sudarytų prielaidas priimti sprendimus dėl planingos regiono atliekų tvarkymo sistemos veiklos, vadovaujantis patikimais duomenimis.						
1.1.5.	Maisto švaistymo ir maisto atliekų prevencijos skatinimas	2022-2027	Savivaldybės		Savivaldybių biudžetų lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant prisidėti prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi 12.3 tikslo, kuriuo siekiama iki 2030 m. 50 proc. sumažinti maisto atliekas vienam gyventojui mažmeninės prekybos ir vartotojų lygiu, mažinti maisto nuostolius visoje maisto gamybos ir tiekimo grandinėje, taupaus maisto vartojimo iniciatyvų vykdymas Savivaldybių mokyklų, darželių, darboviečių valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą bei įgyvendinant priemones susijusias su maisto švaistymo mažinimu ir maisto atliekų prevencija, prisidės prie iškeltų tikslų pasiekimo.						
1.1.6.	Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugiartinis gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos	2022-2027	Savivaldybės		Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Savivaldybių ir atliekų surinkimo įmonių viešinio ir informavimo vykdoma veikla, kuri skirta savivaldybių gyventojams rinktis daugiartinis gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kita su atliekų prevencija susijusi švietėjiška veikla.						

1.2. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
1.2.1	Šiukšlių rinkimo akcijų organizavimas	2021–2027	Savivaldybės, VAATC	18	Savivaldybių biudžetų ir kitos lėšos	

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
<p>Pavasarinės švarinimosi akcijos skatina gyventojus pasirūpinti aplinkos tvarkymusi ir surinkti šiukšles, jas išrūšiuoti bei priduoti. Akcijos atlieka kilnią misiją ir atkreipia visuomenės dėmesį į aplinkos tvarkymosi svarbą, tuo pačiu sutvarkoma aplinka, aptinkami nedideli šiukšlynai, kurie akcijos metu panaikinami ir sutvarkomi.</p> <p>Akcijos pagrįstos savanorių, atliekų tvarkytojų, atliekų surinkimo įmonių, savivaldybių, NVO organizacijų bendradarbiavimu. Šiukšlių rinkimas daugiausiai vykdomas užmiesčiuose, parkuose, pamiškėse, paupiuose ir kitose vietose.</p>						
1.2.2	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra	2022–2027	Savivaldybės		Savivaldybių biudžetų, GIO ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
<p>Siekiant sistemingo atliekų turėtojų – gyventojų sąmoningumo. Atliekų rūšiavimas turi tapti kasdienybe ne tik namuose, bet ir viešosios erdvėse. Viena opiausių problemų, su kuria susiduriama, tai per mažas išrūšiuotų atliekų kiekis, todėl rūšiuojamojo surinkimo šiukšliadėžių diegimas viešosiose erdvėse, paskatintų gyventojus sistemingai prisidėti prie VAPTP tikslų ir uždavinių įgyvendinimo.</p>						
1.2.3	Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose	2022–2027	Savivaldybės		Savivaldybių biudžetų ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
<p>Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose prisideda prie atliekų prevencijos uždavinių įgyvendinimo, siekiant mažinti vienkartinį plastikinių pakuočių vartojimą. Šios geriamojo vandens stotelės prisideda prie gyventojų auklėjimo ir įgūdžių stiprinimo, gerosios patirties dalijimusi.</p>						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

**II. ATLIEKŲ
ATSKIRIMAS
SUSIDARYMO
ŠALTINYJE,
SIEKIANT PARUOŠTI
PAKARTOTINAI
NAUDOTI ARBA
PERDIRBTI**

Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologiškų atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis

2020 M.	2027 M.
36 %	80 %

2.1. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
2.1.1	Viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	2023–2025	VAATC, Savivaldybės	418	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	

Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas

Prieš pradėdant maisto (virtuvės) surinkimą Vilniaus regione, planuojama plataus masto viešinio kampanija, kurios metu bus vykdomas viešinimas skatinantis MVA prevenciją, rūšiavimą ir tvarkymą. Prieš prasidedant kampanijai, bus parengtas detalus Visuomenės informavimo planas, atsižvelgiant į žiniasklaidos kanalų pasiekiamumą, kontakto kainą, tikslinių grupių vartojimą, žiniasklaidos kanalų specifiką. Preliminarios žiniasklaidos informavimo priemonės:

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pranešimai žiniasklaidai; ➤ informavimą palaikančių konsultacinių priemonių įgyvendinimas; ➤ informavimas televizijoje; ➤ integruotas informavimas internete; ➤ tiesioginiai kontaktai su tiksline grupe. Projekto visuomeniniai informaciniai renginiai; ➤ efektyvumo stebėsenos tyrimas. 					
2.1.2	Projektas „Svaros ambasadoriai“	2022-2027	VAATC	60	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Tęsiamas projektas „Svaros ambasadoriai“, kurio pagrindinis tikslas – šviesti Vilniaus regiono gyventojus bei išsiaiškinti kokios priežastys lemia gyventojų rūšiavimo ar nerūšiavimo pasirinkimą. Pagrindinės veiklos, vykdomos projekto metu prisideda prie efektyvesnio regioninio visuomenės informavimo ir švietimo vystymo. Švaros ambasadoriai lankosi Vilniaus regiono vietovėse, susitinka su gyventojais, atsako į gyventojams rūpimus klausimus, vykdo apklausas, vyksta live transliacijos – pokalbiai. Taip pat projekto metu vykdoma informacijos sklaida rengiant straipsnius, video reportažus.						
2.1.3	Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione	2022-2027	VAATC, Savivaldybės	210	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Unifikuotų ženklų sistemos paskirtis – palengvinti atliekų tvarkymą tiek privatiems asmenims, tiek organizacijoms. Naudodami vieningą simbolių ir ženklų sistemą, t. y. ženklindami atliekas visame Vilniaus regione lengvai atpažįstamais simboliais, pasieksime geresnių rezultatų atliekų perdėbimo srityje. Be to, bus tinkamai perdėbamas didesnis atliekų kiekis. Tai padeda užtikrinti gyventojams ir įmonėms skirtos sistemos paprastumą, aiškumą bei sisteminį taikymą. Ši sistema bus diegiama ant mišrių komunalinių atliekų, pakuočių, maisto (virtuvės) atliekų konteinerių, DGASA aikštelėse bei DĖK'ui stotelėse.						
2.1.4	Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje	2022-2027	Savivaldybės		Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Savivaldybių ir atliekų surinkimo įmonių viešinimo ir informavimo vykdoma veikla, kuri skirta savivaldybių gyventojams skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, kompostavimą vietoje ir kita švietėjiška veikla.						

2.2. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
2.2.1	Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB VAATC ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	2022–2027	VAATC, GIO, Savivaldybės	-	GIO ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Regioninė priemonė padedant savivaldybėms bendradarbiauti su GI ir užtikrinti geriausias galima sąlygas vykdant pakuočių atliekų surinkimą.						
2.2.2	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra	2022–2027	Savivaldybės, GIO		GIO ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Vadovaujantis atliekų tvarkymo hierarchija, prioritetas teikiamas komunalinių atliekų perdirbimui, todėl pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo tikslas – atskirti kuo daugiau atliekų į specializuotus srautus, išplečiant ir palaikant antrinių žaliavų pirminį rūšiavimą. Tokios žaliavos yra geresnės kokybės ir tinkamesnės perdirbimui, negu išskirtos iš mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimo linijos pagalba.						
2.2.3	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra	2022–2027	Savivaldybės		Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
					surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant palaikyti jau sukurtą atliekų surinkimo sistemą ir siekiant didinti jos patogumą gyventojams, kuriems teikiama komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, įgyvendinama mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra ir vykdomas konteinerių tinklo kokybės palaikymas.						
2.2.4	Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	2022–2027	VAATC	12 684	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Didelių gabaritų aikštelių tinklo palaikymas atliekamas užtikrinant VAPTP užduočių vykdymą ir palaikant bendrą regioninę atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos veiklos tęstinumą.						
2.2.5	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse ⁸	2022–2027	VAATC, Savivaldybės	9 500	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant užtikrinti VAPTP esančių užduočių, susijusių su DGASA tinklo plėtra, įvykdymo planuojama plėsti didelių gabaritų surinkimo aikštelių tinklą. Šių aikštelių plėtra vykdoma suskirstant bendrą aikštelių tinklo plėtos poreikį į du prioritetus. I prioriteto DAGSA plėtrai taikomas stebėsenos rodiklis (minimalus VAPTP reikalavimų įgyvendinimas), II prioriteto aikštelių DAGSA plėtrai netaikomas stebėsenos rodiklis. I prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma atsižvelgiant į VAPTP DGASA tinklo plėtos užduotis, t. y. planuojama aikštelių plėtra tose savivaldybių teritorijose kuriose neužtikrinamas DGASA tinklo reikalavimas ⁹ bei savivaldybių specifiką, susijusią su gyventojų skaičiaus kaitos tendencijomis, t. y. teritorijose kur gyventojų skaičius pastaraisiais metais turi tendenciją didėti. I prioriteto DAGSA plėtra:						

⁸ Vilniaus regiono didelių gabaritų ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių plėtra ir jų eksploatacija vykdoma regioniniu pagrindu, t. y. Vilniaus regiono gyventojai gali naudotis visame regione sukurtu ir plėtojamu šių aikštelių tinklu.

⁹ VAPTP reikalavimas: 261.7.5. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų.

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	<p>2 DGASA aikštelių įrengimas Ukmergės rajono savivaldybėje; 1 DGASA aikštelės įrengimas Šalčininkų rajono savivaldybėje (aikštelės įrengimas įgyvendinant 2014-2020 m. planą). 1 DGASA aikštelės įrengimas Širvintų rajono savivaldybėje; 1 DGASA aikštelės įrengimas Švenčionių rajono savivaldybėje; 1 DGASA aikštelių įrengimas Trakų rajono savivaldybėje; 3 DGASA aikštelių įrengimas Vilniaus rajono savivaldybėje (įrengiant šalia ŽASA aikšteles nurodytas 2.2.10 priemonėje); 9 DGASA aikštelių įrengimas Vilniaus miesto savivaldybėje (3 aikštelių įrengimas įgyvendinant 2014-2020 m. planą).</p> <p>II prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma savivaldybių teritorijose, kuriose šiuo metu įgyvendinamas VAPTP numatytas DGASA tinklo reikalavimas arba įrengus I prioriteto DGASA aikšteles jis bus įgyvendintas: 3 DGASA aikštelių įrengimas Ukmergės rajono savivaldybėje; 1 DGASA aikštelės įrengimas Elektrėnų savivaldybėje.</p> <p>DGASA aikštelės įrengiamos iš Europos Sąjungos paramos projektuojamos ir įrengiamos pagal atitinkamos priemonės finansavimo sąlygų aprašą, kitos DGASA, kurių įrengimas finansuojamas iš kitų finansavimo šaltinių, gali būti projektuojamos ir įrengiamos atsižvelgiant į savivaldybių specifiką ir poreikius.</p>					
2.2.6	Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas	2023–2027	VAATC	446	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant užtikrinti DGASA veiklą bei siekiant veiklos efektyvumo bei įrangos optimalaus panaudojimo, bus atnaujinti šiose aikštelėse pastatyti konteineriai, pagal galimybes keičiant juos į presuojančius.						
2.2.7	Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti	2023–2027	VAATC, Savivaldybės	318	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Siekiant įgyvendinti bioskaidžių atliekų sutvarkymo užduotis, numatytas VAPTP, planuojama plėtoti kompostavimo šių atliekų susidarymo vietose priemonę, Regioniniu principu perkant ir aprūpinant gyventojus (ypač urbanizuotose vietovėse) kompostavimo dėžėmis, kurios būtų lengvai surenkamos ir patvarios, jose užtikrinamas oro judėjimas, svarbus optimaliam biologiniam atliekų skaidymuisi. Kompostavimo dėžės namų ūkiams – papildoma priemonė maksimaliai sumažinti į buitinių atliekų konteinerius, MBA ir sąvartyną iškeliaujančių atliekų kiekius.						
2.2.8	Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais	2022–2027	Savivaldybės		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant vykdyti atskirą maisto (virtuvės) atliekų iš Vilniaus regiono savivaldybių urbanizuotų teritorijų, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, surinkimą, numatoma savivaldybės, priklausomai nuo jos specifikos bus renkamos mišriu (kombinuotu) būdu, t. y. konteineriais arba maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, arba kombinuojant šiuos abu atliekų surinkimo būdus.						
2.2.9	Pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto Ukmergės rajono savivaldybėje įgyvendinimas, apimantis visuomenės švietimą ir gerosios praktikos sklaidą	2023	VAATC, Savivaldybė	40	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Pilotinio projekto pagrindu būtų įvertintas rūšiuojamojo BSA surinkimo priemonių pasirinkimas, jų poreikis ateityje, pakoreguoti prognozuojami surenkamų atliekų kiekiai, įvertintos reikalingos investicijos.						
2.2.10	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	2022–2027	VAATC	1 400	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
					surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Pagrindinis ŽAKA aikštelėje vykdomas veiklos procesas – žaliųjų atliekų kompostavimas. Kompostavimas atliekas atvirose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu, pagamintas kompostas realizuojamas. Šios veiklos palaikymas jau esamose aikštelėse prisideda prie bioskaidžių atliekų mažinimo mišriame komunalinių atliekų sraute, bei padeda siekti VAPTP nustatytų užduočių susijusių su atskiru surinkimo bei atliekų perdirbimu (detalus ŽASA aikštelių įrengimo ir veiklos aprašymas pateiktas 2.2 skyriuje).						
2.2.11	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas ¹⁰	2023–2027	VAATC, Savivaldybės	1 700	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Visose aikštelėse žaliosios atliekos iš gyventojų turėtų priimamos nemokamai, todėl jų plėtra, ypač savivaldybėse, esančiose aplink Sostinę yra labai svarbi, nes šiose savivaldybėse stebimas gyventojų skaičiaus augimas. Taip pat šiose savivaldybės gyventojai ypatingai susiduria su kompostavimo vietoje problema, nes formuojami nedideli sklypai vienbučių ar dvibučių namų statybai, todėl kompostuoti savo sklype neturi galimybių. Didesnio prieinamumo ŽASA tinklo plėtra, padėtų gyventojams tinkamai atsikratyti žaliosiomis atliekomis, kurių jiems nėra galimybių sutvarkyti vietoje. Numatoma įrengti 4 ŽASA aikšteles: 1 ŽASA aikštelių įrengimas Trakų rajono savivaldybėje; 3 ŽASA aikštelių įrengimas Vilniaus rajono savivaldybėje (įrengiant šalia DGASA aikšteles nurodytas 2.2.5 priemonėje);						
2.2.12	Buityje susidarancios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra	2021–2025	Savivaldybės		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

¹⁰ Vilniaus regiono didelių gabaritų ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra ir jų eksploatacija vykdoma regioniniu pagrindu, t. y. Vilniaus regiono gyventojai gali naudotis visame regione sukurtu ir plėtojama šių aikštelių tinklu.

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Siekiant įgyvendinti atliekų rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis, Vilniaus regiono savivaldybės nusimato tekstilės atliekų konteinerių plėtra.						
2.2.13	Buityje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas	2023–2027	VAATC	500	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant įgyvendinti atliekų rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas). Dabartiniu metu atskiras pavojingų atliekų surinkimas nėra pakankamai išvystytas, išskyrus kai kuriuos atskirų atliekų rūšių srautus (baterijos, EEIJA). Praktiškai visos butyje susidarančios pavojingos atliekos gali būti priimamos Vilniaus regione įrengtose DGASA. Siekiant pavojingų atliekų surinkimo sistemos plėtros, bei norint įgyvendinti šios sistemos rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas), Regione planuojama panaudoti mobilius surinkimo konteinerius, pagal suderintą grafiką ir vietas, šie konteineriai sudarytų sąlygas gyventojams arčiau jų namų išmesti pavojingąsias atliekas.						
2.2.14	Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus	2023–2027	Savivaldybės	-	-	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Atsižvelgiant į AM planuojamas teisės aktų pataisas dėl Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimų ir kitų teisės aktų reikalavimų keitimo.						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

3.1. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
3.1.1	Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „DĖK‘ui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	2021–2027	VAATC, Savivaldybės	234	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas
 Socialinių partnerių svarba yra labai didelė, siekiant įtraukti, palaikyti ir skleisti žinią apie dalijimosi daiktais naudą gyventojams. Ši priemonė skatina ir palaiko daiktų dalinimosi stotelių „DĖK‘ui“ plėtrą paremta bendradarbiavimu ir partneryste.

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
3.1.2	Dalijimosi daiktais stotelių „DĖK‘ui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija		VAATC, Savivaldybės	780	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse iš gyventojų priimamos ne tik stambios atliekos (baldai, tekstilės gaminiai, buitinė technika, lengvųjų automobilių padangos), bet jose taip pat vykdoma Daiktų dalijimosi stotelė „DĖK‘ui“ plėtra. Šios stotelės, tai erdvė tiems, kurie nenori teršti aplinkos nebereikalingais, tačiau vis dar geros būklės daiktais ir tiems, kurie suteiks daiktams antrus namus. Dalijimosi stotelėse daiktai renkami remiantis vienu svarbiausių kriterijų – tinkamumu naudoti. T. y, daiktai neturi būti prastos ir nepataisomos kokybės. Baldai, rakandai ar kiti nereikalingi daiktai gali turėti smulkių defektų, bet tai neturėtų kliudyti jais naudotis arba nebrangiai pataisyti. Sukūrus Vilniaus regione dalijimosi daiktais infrastruktūrą – stoteles, populiarėja pakartotinio atliekų panaudojimo tendencija, keičiasi gyventojų vartojimo įpročiai ir kultūra, todėl labai svarbu jas ne tik įkurti, tačiau palaikyti ir esamas, palaikyti jau esamą tinklą.						
3.1.3	DĖK‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“		VAATC, Savivaldybės	100	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
„DĖK‘ui“ dirbtuvėse įgyvendinamu projektu „Atsinaujink“ siekiama padėti žmonėms iš socialiai pažeidžiamų grupių bei turintiems mažiau galimybių darbo rinkoje, įgyti daiktų taisymo ar kitų įgūdžių ir žinių bei juos pritaikyti tiek kasdienybėje, tiek profesinėje veikloje. Stotelėje DĖK‘ui vyksta dirbtuvės/paskaitos.						
3.1.4	DĖK‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas		VAATC	78	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Vilniaus „Senjorų avilyje“ veikia atviros medžio darbų „DĖK‘ui“ dirbtuvės senjorams. Kelias dienas per savaitę senjorai gali atvykti ir meistrauti sau reikalingus dalykus, naudodamiesi įvairiausiais įrankiais, suteiktais Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro. Ši priemonė ne tik prisideda prie daiktų remonto ir atnaujinimo, bet ir turi teigiamą įtaką vyresnio amžiaus žmonių socialinių įgūdžių palaikymui bei emocinei sveikatai, mažinama socialinė atskirtis. Eko piknikas senjorų avilyje prisidės prie Vilniaus senjorų užimtumo didinimo bei suteiks vyresnio amžiaus vilniečiams žinių apie atliekų tvarkymą rūšiavimą. Senjorai dalyvaus renginiuose/piknikuose, kurių metu vyks:						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praktinės veiklos, kurių metu dalyviai galės prisidėti prie senų, nenaudojamų daiktų atnaujinimo, sutaisymo, prikėlimo antram gyvenimui, ➤ dirbtuvėse bus naudojami iš stotelių DĖK'ui paimti daiktai siekiant juos atnaujinti ar perdaryti, ➤ dirbtuvių patalpose organizuojami švietėjiški renginiai apie vartotojiškumo mažinimą, klimato kaitą, ekologiją, ➤ į renginius įtraukiami įvairių tikslinių grupių atstovai: jaunimas, vyresnio amžiaus bei negalią turintys asmenys, dirbtuvių dalyviai prikėlę daiktus naujam gyvenimui galės parsinešti ir naudoti juos savo butyje. 					

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

IV. ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI TOS PAČIOS ARBA KITOS PASKIRTIES PRODUKTAMS AR MEDŽIAGOMS GAMINTI

Atliekų paruoštų perdirbti, tos pačios ar kitos paskirties produktams ar medžiagoms, gaminti, proc.

2021 M.	2027 M.
35,69 %	57 %

1 m² PARTICLE BOARD ŠALIES 1 VANDUO, UPPRIMOŠTIL

4.1. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
4.1.1	Graičiūno tvarkymo prietaikymas atliekų veikloms. atliekų aikštelės įvairioms tvarkymo	2023–2027	VAATC	1 300	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Didelių gabaritų aikštelėse surinktų atliekų srautų atskiro surinkimo ir paruošimo naudojimui įrenginių plėtra Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelėje, siekiant sumažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekius.						
4.1.2	Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo	2023–2024	VAATC, Savivaldybės	4 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos	€

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui				įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose tvarkyti maisto (virtuvės) ir žaliąsias atliekas, iš dabar esamos MBA įrenginių infrastruktūros būtų panaudojami 4 biologinio džiovavimo tuneliai ir laisvos patalpos MVA ir ŽA priėmimui, paruošimui ir sijojimui. Šie tuneliai būtų rekonstruoti, įrengti anaerobiniam apdorojimui būtini įrenginiai, taip pritaikant juos kaip anaerobinio apdorojimo tunelius. Atsižvelgiant į surenkamų maisto (virtuvės) atliekų galimą užterštumą, planuojama diegti technologijas „sausam“ anaerobiniam apdorojimui.						
4.1.3	Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas	2026–2027	VAATC	-	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Pradėjus atskirą maisto (virtuvės) atliekų surinkimą ir apdorojimą MBA įrenginiuose ir sparčiai didėjant surenkamiems šių atliekų kiekiui, turi būti vertinamas biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikis.						
4.1.4	Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kalingumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose	2023–2027	VAATC	1 500	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant išplėsti apdorotų, energetinę vertę turinčių atliekų panaudojimo galimybes, numatomas papildomų įrenginių įdiegimas.						
4.1.5	Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš	2026–2027	VAATC, MBA operatorius	3 000	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą					
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Intensyviai eksploatuojant MBA įrenginius, planuojamas šių įrenginių atnaujinimas, kuris leistų užtikrinti MBA veiklos nepertraukiamumą ir efektyvumą.						
4.1.6	Aukštos pridėtinės vertės atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne	2023–2027	VAATC	2 500	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Atliekų srauto tvarkymo įrenginių leidžiančių vykdyti paklausą rinkoje turinčių produktų gamybą ir realizavimą, tuo pačiu mažinant veiklos sąnaudas sukūrimas.						
4.1.7	Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas	2023–2027	VAATC		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Atskirai surinktų atliekų (DĖK'ui stotelėse, DGASA aikštelėse, apvažiavimo būdu ar k.t.) srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas, siekiant pakartotinai panaudoti didesnius, tokį potencialą turinčius, atliekų kiekius.						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

4.2. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
4.2.1	Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	2023–2027	VAATC	2 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius, siekiant padidinti atsinaujinančių išteklių naudojimą ir veiklos sąnaudų mažinimą.						
4.2.2	Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas	2024–2027	VAATC	1 600	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelėje dujų degalinės įrengimas, siekiant minimizuoti atliekų tvarkymui naudojamo transporto sąnaudas ir dujinio transporto priemonių, skirtų atliekų tvarkymui, įsigijimas.						
4.2.3	Regioniniame sąvartyne susidarančių biodujų surinkimas ir panaudojimas	2023–2027	VAATC	4 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Regioniniame sąvartyne susidariusių biodujų panaudojimo galimybių plėtra, siekiant padidinti atsinaujinančių išteklių naudojimą ir veiklos sąnaudų mažinimą.						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

5.1. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
5.1.1	Namų ūkiuose susidarančių atliekų užtikrinimas Regioniniame sąvartyne asbesto šalinimo	2021–2027	VAATC	1 280	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Siekiant sudaryti gyventojams tinkamai tvarkyti asbesto turinčias atliekas, susidarantiems keičiant stogus ar atliekant remonto darbus, turi būti palaikoma šiuo metu regioninio sąvartyno sekcijoje asbesto turinčių atliekų šalinimo aikštelės eksploatacija, bei naujai įrengtos asbesto turinčių atliekų šalinimo subsekcijos eksploatacija.						
5.1.2	Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra	2023–2027	VAATC	1 200	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant mažinti iš regioninio sąvartyno su nuotekomis perduodamų teršiančių medžiagų kiekius, planuojama sąvartyno nuotekų tvarkymo sistemos plėtra ir modernizavimas.						
5.1.3	Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas		VAATC	37 800 (įskaitant mokestį už aplinkos teršimą) ¹¹	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Mažėjantis mišrių komunalinių atliekų kiekis ir atliekų panaudojimo energijai gauti infrastruktūra lemia tai, kad vis mažiau komunalinių atliekų šalinama sąvartynuose, tačiau sąvartynų eksploatacija turi būti užtikrinta, jog atliekos būtų saugiai ir tinkamai pašalintos.						
5.1.4	Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas		VAATC	168	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant tinkamos, galiojančius teisės aktus atitinkančios, bei aplinką tausojančios regioninio sąvartyno veiklos, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas aplinkos monitoringu vadovaujantis aplinkos monitoringo programa, taip pat turi būti vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis palinkai.						

¹¹ Nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamų atliekų mokestis už aplinkos teršimą.

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
5.1.5	Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra		VAATC	336	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Priežiūros vykdymas, siekiant užtikrinti įdiegtų uždarymo metu įdiegtų priemonių tęstinumą, mažinantį galimą neigiamą aplinkosauginį poveikį.						
5.1.6	Poreikio reikultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas		VAATC	-	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Vertinamos galimybės uždarytų sąvartynų teritorijose vykdyti kitas veiklas, nesusijusias su atliekų tvarkymu, jei reikia panaikinant pašalintų atliekų sankaupas sklypuse.						
5.1.7	Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas		VAATC	8 000	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas						
Siekiant užtikrinti planingą sąvartyno plėtrą, planuojama įrengti naują regioninio sąvartyno sekciją, jog net ir sumažėjus atliekų kiekiui patenkančiam į sąvartyną, būtų užtikrintas saugus šių atliekų šalinimas.						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonės, kuriomis siekiama VAPTP nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, kurioms keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių, įgyvendinimo¹²:

25 Lentelė. VAPTP užduotys ir siekiai

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis	VAPTP užduočių įgyvendinimas Regioninio plano priemonėmis ¹³
Padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį	260.1. - 260.2.	Iki 2025 m	Ne mažiau 55 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta	1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 2.2.6; 2.2.7; 2.2.9; 2.2.10; 2.2.12; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 4.1.1; 4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.1.5; 4.1.6; 4.1.7
		Iki 2027 m	ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta	
		Iki 2030 m	ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta	
Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį	260.3.	iki 2027 m.	ne daugiau kaip 8 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne	1.1.3; 1.1.4; 2.2.6; 2.2.7; 2.2.9; 2.2.10; 2.2.12; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 4.1.1; 4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.1.5; 4.1.6; 4.1.7
		Iki 2030 m	ne daugiau kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne	
Padidinti atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir	261.1.	2025 m	70 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio susidarymo vietoje sutvarkytų	1.1.1; 1.1.3; 1.1.4; 2.2.6; 2.2.7; 2.2.9; 2.2.10; 2.2.12; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5;

¹² Užduotims keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių.

¹³ Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m plano priemonės padedančios užtikrinti VAPTP užduočių įgyvendinimą.

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis	VAPTP užduočių įgyvendinimas Regioninio plano priemonėmis ¹³
rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekį			biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų	
		2027 m	80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio	
Aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose	261.2.	Iki 2024 m.	aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą.	2.2.6; 2.2.7; 2.2.9; 2.2.10
Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis	261.5.	iki 2025 m.		2.2.3; 2.2.4; 2.2.11;
Užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas	261.6.	iki 2025 m.		2.2.3; 2.2.4; 2.2.12

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis	VAPTP užduočių įgyvendinimas Regioninio plano priemonėmis ¹³
Išplėsti DGASA tinklą	261.7.5.	iki 2027 m.	kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų	1.1.1; 2.2.3; 2.2.4;

Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonės, kuriomis siekiama VAPTP nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, kurioms nėra keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių, įgyvendinimo¹⁴:

26 Lentelė. Kitos užduotys, keliamos VAPTP

Užduotis	VAPTP	VATPT užduočių įgyvendinimas Regioninio plano priemonėmis ¹⁵
Sudaryti galimybę buityje susidarantiems išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti	261.3.	1.1.2; 2.2.3; 2.2.4
Atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis	261.4	2.2.1; 2.2.2

¹⁴ Užduotims nėra keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių.

¹⁵ Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m plano priemonės padedančios užtikrinti VAPTP užduočių įgyvendinimą.

Užduotis	VAPTP	VATPT uždavimų įgyvendinimas Regioninio plano priemonėmis ¹⁵
Gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikštelėse, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka	261.7.1.	2.2.1; 2.2.2
Kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku	261.7.2.	2.2.1; 2.2.2
Individualių gyvenamųjų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteineriai būtų ištuštinami laiku	261.7.3.	2.2.1; 2.2.2
Pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus butyje susidarantioms tekstilės, pavojingosioms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės)	261.7.4.	2.2.3; 2.2.4; 2.2.5; 2.2.11; 2.2.12;
Teikti gyventojams aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintą išsamią informaciją apie visų atliekų srautų atskiro surinkimo galimybes.	261.7.6.	1.1.1; 2.1.1; 2.1.3;
Peržiūrėti ir pakoreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatas, ir nustatyti mokesčių už komunalines paslaugas komercinėms patalpoms apskaičiavimą ne pagal patalpų plotą.	261.7.7.	2.2.13

2. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMAS IR INFRASTRUKTŪROS POREIKIS

2.1. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė

Komunalinių ir kitų atliekų susidarymo prognozė 2022-2027 metams Plane atlikta remiantis AAA 2015–2021 metų Vilniaus regiono ir Lietuvos Respublikos komunalinių ir kitų atliekų susidarymo istoriniais duomenimis, kuriais remiantis atliekamas prognostinis vertinimas komunalinių ir kitų atliekų susidarymas iki 2027 metų.

Susidarančių komunalinių ir kitų atliekų kiekio pokyčius Vilniaus regiono savivaldybėse iki 2027 m. įtakoja:

- gyventojų skaičiaus pokyčiai,
- ekonomikos augimo tendencijos,
- vartojimo įpročių pokyčiai.

Prognozuojant Vilniaus regiono komunalinių atliekų kiekių susidarymą iki 2027 m. vadovaujamosi VAPTP numatytomis komunalinių atliekų susidarymo prognozėmis, kuriose numatyta, jog komunalinių atliekų kiekis 2020 m. siekės 1,35 mln. t, turėtų mažėti ir 2027 m. būti apie 1,2 mln. t., taip pat numatoma, jog 2022 pabaigoje ir 2023 m. išaugus energetinių resursų ir žaliavų kainoms, tikėtinas gyventojų vartojimo mažėjimas.

Atliekų kiekių susidarymo prognozės atliktos įvertinant įvairių institucijų paskelbtas Lietuvos ekonominių rodiklių ir gyventojų skaičiaus kitimo prognozes, t. y.:

Gyventojų skaičiaus Vilniaus apskrityje prognozėmis (Eurostat¹⁶);

Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumo skaičiavimais regione;

AAA pateikiama informacija apie 2020-2021 m. atskirų komunalinių atliekų srautų surinkimo kiekius savivaldybėse;

VAPTP pateikiamomis komunalinių atliekų susidarymo prognozėmis iki 2027 m.

Komunalinių atliekų susidarymo prognozėje įvertintas kompostavimas individualiose valdose, remiantis Vilniaus regione išdalintų individualaus kompostavimo priemonių galimu panaudojimo efektyvumu, bei darant prielaidą, kad 20 proc. vienbučių ir dvibučių namų žaliąsias ir kitas bioskaidžias atliekas kompostuoja vietoje nuosavomis kompostavimo

¹⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/proj_19rp3/default/table?lang=en

priemonėmis. Komunalinių atliekų susidarymo prognozėje įvertinamas per vienkartinės pakuotės užstato sistemą surenkamų atliekų kiekis bei jų surinkimo tendencijos 2019–2021 metais Vilniaus regione.

27 Lentelė. Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas regione .

Atliekų rūšis	Surinkta 2021 m., t	Kiekis, kurį papildomai galima surinkti ¹⁷	Sistemos efektyvumas regione
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	5 301	35 046	13%
Plastiko, įskaitant pakuotes, atliekos	5 066	39 399	11%
PET pakuočių atliekos	3 199	2 691	54%
Kombinuotų pakuočių atliekos	572	3 016	16%
Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	1 649	4 478	27%
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	11 655	10 836	52%

Šaltinis: Sudaryta konsultanto

Prognozuojant Vilniaus regiono komunalinių atliekų kiekio susidarymą daroma prielaida, kad antrinių žaliavų, įskaitant pakuotę surinkimas Vilniaus regiono savivaldybėse kiekvienais metais ne mažiau kaip 12 % bus efektyvesnis, lyginant su 2021 metais buvusiu.

28 Lentelė. Vilniaus regiono komunalinių atliekų kiekio susidarymo prognozė 2021–2027 m., t.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vilniaus regiono gyventojų skaičiaus prognozė	827.505	833.205	836.714	837.924	836.728	835.797	834.586
Susidaręs KA kiekis tonomis (nevertinant atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir užstato sistemoje surenkamo atliekų kiekių)	284.193	266.443	276.116	276.515	280.304	279.992	275.413

¹⁷ Atsižvelgiant į 2021 m metų Vilniaus regiono savivaldybių mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimus

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Susidaręs KA kiekis tonomis įvertinus atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų kiekį, užstato sistemoje surenkamą atliekų kiekį	367.494	365.767	376.843	380.411	393.325	397.288	412.009

Šaltinis: Sudaryta konsultanto

Vilniaus regiono 2021–2027 metų komunalinių atliekų kiekio susidarymo prognozė pagal atliekų rūšis pateikiama priede Nr. 11.

2.2. Infrastruktūros plėtra

Siekiant įgyvendinti Plano tikslus ir uždavinius planuojama sukurti ir vystyti šiuos atliekų tvarkymo infrastruktūros objektus:

Maisto (virtuvės) atliekų tvarkymo (toliau – MVA)¹⁸ infrastruktūros sukūrimas vystymas

MVA iš Vilniaus regiono savivaldybių urbanizuotų teritorijų, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, būtų renkamos mišriu (kombinuotu) būdu, t. y. konteineriais arba maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, arba kombinuojant šiuos abu atliekų surinkimo būdus. Taip pat siekiant ir toliau Regione vystyti atliekų kompostavimą, planuojama padėti gyventojams užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, t. y. dalinant kompostavimo dėžes, bei vykdant švietėjišką veiklą ir mokinant gyventojus, kaip patiems pasigaminti kompostavimo dėžes.

Namų ūkiai, patenkantys tarp gyvenviečių, kuriuose nebūtų vykdomas rūšiuojamasis surinkimas iš gyventojų galėtų savo MVA kompostuoti namuose arba kartu su žaliosiomis atliekomis pristatyti į ŽASA arba DGASA.

Rūšiuojamuoju būdu surinktos MVA bus vežamos į Vilniaus MBA įrenginius, kuriuos siekiant tinkamo šių atliekų tvarkymo numatoma etapais pertvarkyti. Pirmu etapu planuojam iš dabar esamos MBA įrenginių infrastruktūros pritaikyti ir panaudoti pagal faktinį poreikį 2–3 biologinio džiovinimo tunelius ir laisvas patalpas MVA ir ŽA priėmimui ir paruošimui. Didėjant surenkamam MVA kiekiui gali būti parengti panaudoti 4 biologinio džiovinimo tuneliai. Šie

¹⁸ Parengta remiantis investiciniu projektu „Atskirai surinktų maisto atliekų tvarkymo infrastruktūros sukūrimas Vilniaus regione“.

tuneliai būtų pertvarkyti, kad galima būtų juos naudoti kaip anaerobinio apdorojimo tunelius. Atsižvelgiant į surenkamų maisto (virtuvės) atliekų galimą užterštumą, ir neturint galimybių naudoti didelius vandens kiekius dėl ribotų plotų ir geografinės padėties, planuojama diegti technologijas „sausam“ anaerobiniam biologiškai skaidžių atliekų apdorojimui.

Įgyvendinant šiuos technologinius sprendimus, surinktos maisto / virtuvės ir žaliosios atliekos bus smulkinamos lėtai smulkintuvu (siekiama išsaugoti kuo didesnes stiklo, plastiko ir kitų priemaišų dalis), kad būtų atidaryti maišai ir pasiektas anaerobiniam apdorojimui tinkamas atliekų dalelių dydis. Taip apdorotos maisto / virtuvės ir žaliosios atliekos bei atsijos sumaišomos viena su kita, siekiama turėti ne mažesnę nei 35 % sausos medžiagos dalį.

Po anaerobinio apdorojimo būtų naudojamas vienas iš pačių efektyviausių būdų atskirti paruoštą kompostą nuo priemaišų ir iki galo nesuirusių žaliųjų atliekų yra jį atsijoti per būgninį sijotuvą ir po to likusią frakciją išvalyti nuo priemaišų su oro srautų separatoriumi.

MVA tvarkymo infrastruktūros sukūrimas ir vystymas, leis 2027 metais atskirai surinkti ir perdirbti daugiau nei 20 tūkst. tonų atliekų. MVA atskiras surinkimas ir atskyrimas nuo mišrių komunalinių atliekų srauto ir sumažinant jo užterštumą, turėtų leisti MBA įrenginiuose padidinti atskirtų antrinių žaliavų.

DGASA tinklo plėtra:

Siekiant užtikrinti VAPTP esančių užduočių susijusių su DGASA tinklo plėtra įvykdymo, planuojama didinti didelių gabaritų surinkimo aikštelių skaičių ir tobulinti jų veiklą. Šių aikštelių plėtra Plane suskirstyta į du prioritetus. Pirmo prioriteto aikštelių plėtra, tai minimalių VAPTP reikalavimų įgyvendinimas regione, ir jam nustatomi stebėsenos rodikliai. Antro prioriteto DGASA aikštelių plėtra numatoma esant papildomoms finansinėms ir kitoms galimybėms, šių DGASA aikštelių plėtrai nenumatomas stebėsenos rodiklis.

I prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma atsižvelgiant į VAPTP DGASA tinklo plėtros užduotis, t. y. planuojama aikštelių plėtra tose savivaldybių teritorijose, kuriose neužtikrinami DGASA tinklo plėtrai taikomi reikalavimai, bei atsižvelgiant į savivaldybių specifiką, susijusią su gyventojų skaičiaus kaitos tendencijomis, t. y. teritorijose kur gyventojų skaičius pastaraisiais metais turi tendenciją didėti. I prioriteto DGASA plėtra apima:

- 2 DGASA aikštelių įrengimas Ukmergės rajono savivaldybėje;
- 1 DGASA aikštelės įrengimas Šalčininkų rajono savivaldybėje (aikštelės įrengimas įgyvendinant 2014-2020 m. planą).
- 1 DGASA aikštelės įrengimas Širvintų rajono savivaldybėje;
- 1 DGASA aikštelės įrengimas Švenčionių rajono savivaldybėje;
- 1 DGASA aikštelių įrengimas Trakų rajono savivaldybėje;
- 3 DGASA aikštelių įrengimas Vilniaus rajono savivaldybėje (šalia įrengiant ŽASA).
- 9 DGASA aikštelių įrengimas Vilniaus miesto savivaldybėje (3 aikštelių įrengimas įgyvendinant 2014-2020 m. planą).

II prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma savivaldybių teritorijose, kuriose šiuo metu

įgyvendinti VAPTP numatyti DGASA tinklo reikalavimai arba įrengus I prioriteto DGASA aikšteles šie reikalavimai bus įgyvendinti. II prioriteto DGASA plėtra apima:

- 3 DGASA aikštelių įrengimas Ukmergės rajono savivaldybėje;
- 1 DGASA aikštelės įrengimas Elektrėnų savivaldybėje.

Į DGASA atliekų turėtojai pristato savo transportu. DGASA priimamos nustatytomis darbo valandomis. Priimtos atliekos laikinai laikomos, vėliau perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams tvarkymui ar šalinimui. Jokia atliekų apdorojimo arba ardymo veikla aikštelėje negalima, buities pavojingų atliekų tvarkymas (perpylimas, atskiedimas, ardymas ir pan.) aikštelėje neatliekamas.

Į DGASA yra priimamos šios atliekos: popierius ir kartonas, tekstilė, plastmasė, stiklas, mediena (neapdorota), naudotos padangos, metalo laužas, statybines atliekas, žaliosios atliekos, didelių gabaritų atliekos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, buityje susidaranti pavojingosios atliekos.

DGASA priimamos pavojingosios atliekos – pavojingosios atliekos, susidaranti namų ūkyje.

23 pav. Atliekų konteineriai

Priimtos atliekos laikinai laikomos šioms atliekoms skirtose ir atitinkamai paženklintose zonose.

Atliekos laikomos konteineriuose, pastatytuose lauke, buities pavojingų atliekų priėmimo pastate (b), buities elektronikos atliekų priėmimo pastate (c).

Kiekvienas naudojamas konteineris pažymėtas, nurodant, kokios rūšies atliekoms jis skirtas. Asfaltuotoje aikštelėje atliekos laikomos įvairios talpos atviruose ir uždaruose konteineriuose ar specialios dangos. Konteinerių talpa svyruoja nuo 7 iki 30 m³, konteineriai konkrečių atliekų laikymui parenkami atsižvelgiant į atliekų priėmimo poreikį. Kiekviena pavojingųjų atliekų rūšis bus atskirai saugoma statinėse, konteineriuose bei nedidelėse dėžėse. Pavojingų atliekų laikymo zonoje numatomos atskiros atliekų laikymo talpos, kurių dydis svyruoja nuo 50 iki 200l. Akumuliatoriams ir gyvsidabrio turinčių lempų atliekoms laikyti numatyti konteineriai.

Aikštelėje atvežtos atliekos sveriamos techninėmis svarstyklėmis. Stacionarių atliekų svėrimo įrenginių Aikštelėje nėra. Atliekų, kurių svarstyklėmis pasverti neįmanoma (pvz. didelių

gabaritų baldai, statybinės atliekos), preliminarus svoris nustatomas vadovaujantis įmonės direktoriaus įsakymu patvirtinta dažniausiai pristatomų atliekų preliminarių svorių lentele. Aikštelėje taip pat gali būti kiti įrenginiai: pakavimo presas, ratinis krautuvas ir kt.

24 pav. DĖK'ui iniciatyva

Visose naujai statomose aikštelėse planuojamos daiktų dalinimosi aikštelių įrengimas.

STOTELĖS DĖK'UI SUTEIKIA DAIKTAMS ANTRUS NAMUS

 <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">STOTELĖS DĖK'UI</div> <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">DALIJAMOSI DAIKTAIS STOTELĖS DĖKUI DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖSE AR STEGIANT AR VYKDANT VEIKLA BENDRADARBIAVIMO PAGRINDU</div>	 <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">WWW.STOTELEDEKUI.LT</div> <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">VIRTUALI STOTELĖ DĖK'UI GALIMYBĖ NE TIK PAMATYTI, BET IR REZERVUOTI REIKIAMĄ DAIKTĄ</div>	 <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">DAIKTAI</div> <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">PRIIMAMI TINKAMI NAUDOTI IR TVARKINGI DAIKTAI</div>	 <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">SAVANROIAI</div> <div style="background-color: #1a3d54; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">VEIKLOS VYKDYMUI PASITELKIAMAI IR SAVANROIAI</div>
--	--	--	---

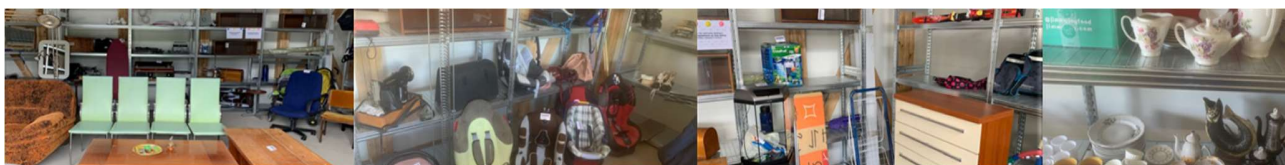
25 pav. Stotelių DĖK'ui sistema

Gyventojai nereikalingus, bet tvarkingus ir tinkamus naudoti daiktus gali pristatyti į bet kurią Vilniaus regione UAB “VAATC” administruojamą DGASA darbo metu. Daiktai turi būti tinkami naudoti pagal tiesioginę paskirtį – neskleidžiantys blogo kvapo, neužteršti, tvarkingi, nesulūžę, išskyrus atvejus, kai daikto defektas yra lengvai sutvarkomas. Jeigu pristatomi išardyti daiktai, kartu su visomis daikto surinkimui reikalingomis detalėmis turi būti pateikiama surinkto daikto nuotrauka (nuotrauka gali būti ir skaitmeninio formato) ir jeigu yra

– naudojimosi instrukcija.

Priimtą daiktą Operatorius ar Savanoris nufotografuoja, nuotrauką patalpina stotelių DĖK`ui duomenų bazės tinklapyje (toliau – duomenų bazė) priskirdamas atitinkamai kategorijai (baldai patalpinami skiltyje „Baldai“, interjero detalės patalpinamos skiltyje „Interjero detalės“, daiktai, kurių negalima priskirti kuriai nors kategorijai, patalpinami skiltyje „Kiti“). Aprašyme Operatorius ar Savanoris nurodo reikšmingas daikto savybes (pavyzdžiui, daikto privalumą ar defektą). Priimtas daiktas nufotografuojamas ir patalpinamas į duomenų bazę.

Duomenų bazėje, suteikiama galimybė rezervuoti, nurodant lankytojo vardą ir elektroninio pašto adresą, kuriais asmuo bus identifikuojamas atsiimant rezervuotus daiktus. Atidavimo dieną, rezervuoti daiktai yra atiduodami lankytojui rezervavusiam daiktą.

26 pav. Stotelės DĖK`ui

Stotelėse DĖK`ui vykdomos naujos veiklos, skatinančios visuomenės sąmoningumą, suteikiamos žinios ir gebėjimai, įkuriant dirbtuves, organizuojant mokymus bei darbų pamokas, vykdant ekskursijas. Kviečiamos įmonės dalytis nereikalingais daiktais bei remontui ir apdailai tinkamomis medžiagomis.

27 pav. DĖK`ui dirbtuvės

Išplėtus DGASA ir DĖK`ui dalinimosi stotelių tinklą bei didinant gyventojų sąmoningumą, tikimasi, kad 2027 metais atskirai surinkti ir panaudoti / perdirbti virš 20 % 2027 metais visų Vilniaus regione surinktų komunalinių atliekų.

Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių tinklo plėtra:

Pagrindiniai ŽAKA aikštelėje vykdomas veiklos procesas – žaliųjų atliekų kompostavimas. Kompostavimas atliekas atvirose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia

aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu, pagamintas kompostas realizuojamas.

28 pav. Kompostavimas

Kompostavimo aikštelėje pagamintas kompostas gali būti naudojamas žemės plotų rekultivavimui (sąvartynų, išnaudotų karjerų, komunikacijų, tranšėjų, šalikėlių ir pan.), miestų žaliųjų plotų tvarkymo poreikiams ar kitoms reikmėms. Kompostuojamas žaliąsias atliekas į kompostavimo aikštelę savo transporto priemonėmis pristato gyventojai ir kiti pavieniai atliekų tiekėjai.

Kompostavimas vykdomas atvirose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu. Numatomi keturi kompostavimo ir du brandinimo kaupai.

Kompostavimo aikštelėje pagal poreikį ar grafiką dirba ratinis krautuvas, mobilūs atliekų smulkintuvas ir sijotuvas. Įrangos laikymui ir aptarnavimui bei inventoriaus saugojimui numatyta pastogė.

29 pav. Kompostavimo aikštelė

Perduodant naudotojui kompostą išduodamas pagaminto komposto kokybės pažymėjimas, kuriame nurodytas išduoto komposto kiekis, sausųjų medžiagų kiekis, organinių medžiagų kiekis, pH, bendrojo azoto ir bendrojo fosforo kiekiai, taip pat turi būti pateiktos rekomendacijos komposto naudojimui (tręšimo normos ir kt.).

Išplėtus ŽASA tinklą tikimasi, kad leis nuo 2024 metų atskirai surinkti ir perdirbti apie 1 300 t.

visų Vilniaus regione surinktų komunalinių atliekų.

Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės plėtra, pritaikant plataus profilio veikloms

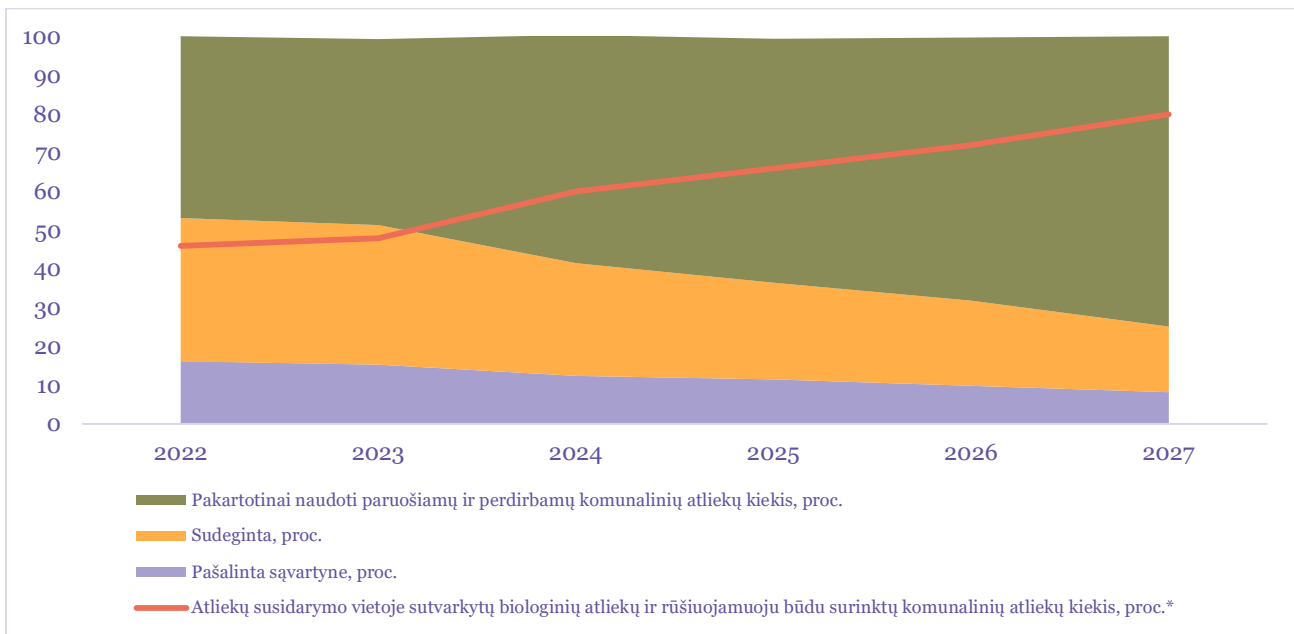
Atliekų ardymo ir apdorojimo metu kartu su į tolesnį panaudojimą nukreipiamų atliekų srautų susidarys medienos, tekstilės, plastiko, gumos, metalo atliekos ir kitos atliekos, tinkančios tolesniam apdorojimui (pvz. putplastis, gipskartonas). Atliekos, esant poreikiui ardomos, smulkinamos mobiliu smulkintuvu. Esant poreikiui, sandėliavimo paskirties patalpose įrengiamas atliekų apdorojimo mechaninis įrenginys. Sandėliavimo paskirties patalpose įrengiamos patalpos įrangos bei konteinerių aptarnavimui. Naudojimui tinkamos susidariusios atliekų frakcijos perduodamos atliekų tvarkytojams, o pakartotiniam panaudojimui skirti daiktai atskiriami iš atliekų srauto ir perduodami į pakartotiniam naudojimui skirtų daiktų stoginę.

Regioninio sąvartyno naujos sekcijos įrengimas ir senos uždarymas

Regioninis sąvartynas pradėtas eksploatuoti 2007 m. spalio mėnesį. Sąvartyno įrengimas suskirstytas etapais. Sąvartyno eksploatavimo periode šalinamomis atliekomis palaipsniui, vieną sekciją užpildžius, pradėdama pildyti kita sekcija. 1-osios sekcijos, kuri buvo pastatyta 2007 m. ir kurioje pradėtos kaupti atliekos, plotas – 8,8 ha, 2013 m. pastatyta ir pradėta eksploatuoti antroji sąvartyno sekcija, kurios plotas 6 ha. Iki 2022 m. pradžios į sąvartyną pristatyta jau priimta apie 2,5 mln. tonų atliekų. Išnaudojus visą kaupo tūrį įrengtose sąvartyno sekcijose, 2023 m. planuojama naujos, 3-iosios sąvartyno sekcijos statyba, kurioje būtų tvarkomos regione susidariusios ir tolesniam perdirbimui netinkamos atliekos (pvz. po atliekų deginimo likę pelenai, šlakai).

Vystant sąvartyną ir palaipsniui užpildžius visas įrengtas sąvartyno sekcijas, sąvartynas bus uždarytas, palaipsniui uždengiant sąvartyno kaupą, įrengus 3-iają sąvartyno sekciją, nebeeksploatuojamos sąvartyno sekcijos bus uždaromos. Po sąvartyno uždarymo 30 metų bus tęsiamas sąvartyno priežiūros po uždarymo laikotarpis, vykdomas iš sąvartyno išsiskiriančių dujų monitoringas.

Įgyvendinus numatomą infrastruktūros plėtrą numatoma komunalinių atliekų tvarkymo prognozė pateikiama paveiksle Nr. 30.

30 pav. Komunalinių atliekų naudojimas / šalinimas

3. PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS

Reikšmingiausias Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane numatytų sprendinių įgyvendinimo poveikis įmokoms už komunalinių atliekų tvarkymą susijęs su investicijomis į regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtojimą ir pertvarkymą, galimu atskiro maisto (virtuvės) atliekų surinkimo pabrangimu, aplinkos teršimo mokesčio didėjimu (už atliekas šalinamas sąvartyne).

Pagrindinės investicijos regioninę atliekų tvarkymo infrastruktūrą:

- Maisto (virtuvės) atliekų tvarkymo infrastruktūros sukūrimas ir esamų MBA įrenginių pritaikymas atskiram MVA srautui.

Remiantis preliminariais skaičiavimais, pasirengimo maisto (virtuvės) atliekų tvarkymui MBA vertė gali siekti 4 mln. Eur, kuriai pagal LR pelno mokesčio įstatymą taikomas 8 metų amortizavimo laikotarpis. Priklausomai nuo įrenginių apkrovimo šių įrenginių naudingas tarnavimo laikas galėtų būti 12 metų;

- Investicijos į sąvartyno naujos sekcijos įrengimą.

Remiantis preliminariais skaičiavimais investicijos į sąvartyno naujos sekcijos įrengimą gali būti apie 8 mln. Eur., kurios naudingas tarnavimo laikas turėtų siekti 20 ar daugiau metų;

- Investicijos į Regioniniame sąvartyne susidarančių biodujų surinkimo ir panaudojimo priemonių diegimą.

Investicijų į sąvartyne susidarančių biodujų surinkimo ir panaudojimo priemonės bendra vertė preliminariais skaičiavimais gali siekti 5,6 mln. Eur, kuriai taikomas 8 metų naudingas tarnavimo laikas.

Vertinama, kad vidutinės atliekų tvarkymo išlaidos tenkančios namų ūkiui per mėnesį įgyvendinus plano investicines priemones neturėtų didėti daugiau 8-10 %. Prognozuojama, kad tose savivaldybėse, kurios atskirą maisto (virtuvės) atliekų srautą rinks maišais kartu su mišrių komunalinių atliekų srautu, šio srauto surinkimo kaina neturėtų keistis ir būtų lygi MKA atliekų surinkimo kainai. Savivaldybėse, kuriose MVA surinkimas bus vykdomas konteinerine sistema, įmokos už atliekų tvarkymą gyventojams gali didėti. Prognozuojama,

kad tokiu būdu atskirai surenkamo MVA srauto surinkimo kaina gali didinti surinkimo kainą 10 – 20 proc. Šis galimas pokytis daugiausia priklausys nuo MVA surinkimo sistemos diegimo apimties savivaldybėje ir šios paslaugos pagrindinės charakteristikos - surinkimo dažnio.

29Lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo išlaidos Vilniaus regiono savivaldybėse, kuriose įvesta rinkliava

Regionas	Savivaldybė	2021 m. vidutinės atliekų tvarkymo išlaidos, tenkančios namų ūkiui per mėnesį, Eur/l namų ūkiui /mėn.
Vilniaus regionas	Šalčininkų r. sav.	5,99
	Širvintų r. sav.	5,40
	Švenčionių r. sav.	5,16
	Trakų r. sav.	7,70
	Ukmergės r. sav.	4,58
	Vilniaus m. sav.	5,15
	Vilniaus r. sav.	3,71

Šaltinis: AAA

Didžiausią įtaką mokesčiams turės nuo 2023 metų padidėsiantis mokestis už aplinkos teršimą nepavojingų atliekų sąvartyne (nuo 15 eur/t iki 50 eur/t¹⁹), kuris kasmet bus indeksuojamas pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, taikant indeksavimo koeficientą, kuris nustatomas Lietuvos statistikos departamento apskaičiuotą ir Oficialiosios statistikos portale paskelbtą mokestinių metų vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto. Siekiant mažinti šio mokesčio didėjimo įtaką vidutinėms atliekų tvarkymo išlaidoms, tenkančioms namų ūkiui, Plano priemonės orientuotos į regioniniame sąvartyne šalinimų atliekų kiekio mažinimą.

Atliekų patenkančių į sąvartyną kiekio mažėjimui daugiausiai įtakos turės MVA, tekstilės, antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas. MVA srauto atskiras surinkimas, gali sumažinti į MBA patenkančių atliekų kiekį daugiau nei 20 tūkst. t. atliekų, o tekstilės atliekų atskiras surinkimas, kuris remiantis atliekų sudėties tyrimais, - apie 13 tūkst. t. atliekų. Efektyvesnis šių atliekų srautų rūšiuojamasis surinkimas sudaro prielaidas sumažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį, t. y. atskirai surinktos MVA sutvarkomos ir nepatenka į sąvartyną, o atskirai surinktas MVA srautas padidina MBA galimybes įrenginiuose atskirti daugiau antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių iš mišraus atliekų srauto.

Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių, patenkančių į MBA su mišriomis komunalinėmis atliekomis (šiuo metu, remiantis atliekų sudėties tyrimais, vidutiniškai regione kartu su

¹⁹ Mokesčiui taikoma indeksavimo tvarka, pagal LR mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 7 str. 9 d.

mišriomis komunalinėmis atliekomis patenka apie 34 % antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių), kiekio sumažėjimas, turi vieną didžiausių potencialų mažinti tiek patenkančių mišrių komunalinių atliekų į MBA, tiek į sąvartyną.

Net ir ženkliai padidinus atskirai surinktų ir sutvarkytų atliekų kiekį, prognozuojama, kad suma mokesčio sumokamo už aplinkos teršimą nepavojingų atliekų sąvartyne 2027 metais bus 1,5 karto didesnė nei sumokama šiuo metu.

Atkreipiamas dėmesys, kad Plane nėra vertinama Valstybinės kainų ir energetikos komisijos sąvartyno vartų mokesčio ir kitų galimų mokesčių reguliavimo įtaka sąvartyno vartų mokesčiui ir įmokoms už atliekų tvarkymą, taip pat galimi minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų pasikeitimai, kurie gali turėti įtakos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos apimtims Vilniaus regiono savivaldybėse. Galimą įtaką taip pat gali koreguoti Europos Sąjungos skiriamos paramos dydis ir intensyvumas priemonėse.

8. PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

Už Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano stebėseną atsakingas UAB „VAATC“, kuris metiniame pranešime pateikia apibendrintą informaciją apie regioniniame plane numatytų tikslų, uždavinių ir priemonių įgyvendinimą ir rezultatų pasiekimą.

30 Lentelė. Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIŠMĖ										
		2022	2023 I	2023 II	2024 I	2024 II	2025 I	2025 II	2026 I	2026 II	2027 I	2027 II
260.1.	Susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta (proc.)	47		48		52		55		58		60
260.3.	Visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne (proc.)	16,2		15,4		12,5		11,5		9,9		8
261.1.	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis, proc.	50		60		65		70		75		80

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ										
		2022	2023 I	2023 II	2024 I	2024 II	2025 I	2025 II	2026 I	2026 II	2027 I	2027 II
261.2.	Aprūpinti namų ūkių biologinių atliekų surinkimo priemonėmis arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose		Pagal poreikį									
261.5.	Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti, konteinerių skaičius vnt.		Pagal poreikį									
261.6	Užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas		Nuolatos DGASA aikštelėse									
261.7.5.	Išplėsti DGASA tinklą. (Kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų)											
261.7.5	Įrengtų DGASA kiekis, įgyvendinant VAPTP reikalavimus, vnt.	18	18	22	22	23	23	24	24	25	26	36

31 Lentelė. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.
1.	ATLIEKŲ PREVENCIJOS SKATINIMAS														
1.-1	Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu		<100%		<100%		<100%		<100%		<100%		<100%		<100%
1.1.	SIEKTI MAŽINTI ATLIEKŲ SUSIDARYMĄ SKATINANT VARTOTOJUS RINKTIS DAUGKARTINIUS GAMINIUS, NAUDOTI PRODUKTUS PAKARTOTINAI, REMONTO IR (AR) TAISYMO PASLAUGAS														
1.1.1.	Projekto atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas														
1.1.1.-1	Projekto atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Nuolat													
1.1.2.	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą														
1.1.2.-1	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą								1						
1.1.3.	Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo														
1.1.3.-1	Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo	Nuolat													
1.1.4.	Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas														
1.1.4.-1	Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas	Nuolat													

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.
1.1.5.	Užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją														
1.1.5.-1	Priemonių vykdymas savivaldybėse	Nuolat pagal poreikį													
1.1.6.	Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus														
1.1.6.-1	Priemonių vykdymas savivaldybėse	Nuolat pagal poreikį													
1.2.	UŽTIKRINTI ŠIUKŠLINIMO PREVENCIJĄ, TVARKYTI ŠIUKŠLES														
1.2.1.	Šiukšlių rinkimo akcijų organizavimas														
1.2.1.-1	Šiukšlių rinkimo akcijų organizavimas	6		6		6		6		6		6		6	
1.2.2.	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra														
1.2.2.-1	Priemonių vykdymas savivaldybėse	Nuolat pagal poreikį													
1.2.3.	Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose														
1.2.3.-1	Priemonių vykdymas savivaldybėse	Nuolat pagal poreikį													
2.	ATLIEKŲ ATSKYRIMAS SUSIDARYMO ŠALTINYJE, SIEKIANČI PARUOŠTI PAKARTOTINAI NAUDOTI ARBA PERDIRBTI														
2.-1	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis, proc.		40		50		60		65		70		75		80
2.1.	GYVENTOJŲ APLINKOSAUGINIO SĄMONINGUMO IR ATSAKOMYBĖS ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO SRITYJE DIDINIMAS														
2.1.1.	Viešinio kampanijos pradedant ir vykdančios biologškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas														
2.1.1.-1	Viešinio kampanijos vykdymas							1							
2.1.2.	Projektas „Švaros ambasadoriai“														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
2.1.2.-1	Projekto „Švaros ambasadoriai“ vykdymas	Nuolat													
2.1.3.	Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione														
2.1.3.-1	Piktogramų diegimo vykdymas														
2.2.	ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO PRIEMONIŲ IR INFRASTRUKTŪROS PRIEINAMUMO DIDINIMAS														
2.2.1.	Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB VAATC ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO														
2.2.1.-1	Bendradarbiavimo vykdymas	Nuolat													
2.2.2.	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra														
2.2.2.-1	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra	Nuolat pagal poreikį													
2.2.3.	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra														
	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių plėtra	Nuolat pagal poreikį													
2.2.4.	Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas														
2.2.4.-1	Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	Nuolat													
2.2.5.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.
2.2.5.-1	Įrengta naujų DGASA aikštelių, vnt						4		1		1		1	1	10
2.2.6.	Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas														
2.2.6.-1	Įgyvendintas DGASA surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas, vnt						1								
2.2.7.	Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti														
2.2.7.-1	Išdalintos individualaus ar kolektyvinio kompostavimo dėžės, vnt			450			3000				1808				
2.2.8.	Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais														
2.2.8.-1	Maisto (virtuvės) atliekų konteineriai, vnt														Pagal poreikį
2.2.9.	Pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto Ukmergės rajono savivaldybėje įgyvendinimas, apimantis visuomenės švietimą ir gerosios praktikos sklaidą														
2.2.9.-1	Įgyvendintas pilotinis projektas, vnt						1								
2.2.10.	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas														
2.2.10.-1	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas														Nuolat
2.2.11.	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
2.2.11.- 1	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas												1	1	2
2.2.12.	Buityje susidaranti tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra														
2.2.12.- 1	Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarantioms tekstilės atliekoms surinkti, konteinerių skaičius vnt.	Nuolat pagal poreikį													
2.2.13.	Buityje susidarantių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas														
2.2.13.- 1	Buityje susidarantių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojams įsigijimas, vnt							2							
2.2.14.	Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus														
2.2.14.- 1	Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus	Nuolat													
3.	ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI PAKARTOTINAI														
3.-1	Atliekų, paruoštų pakartotinai naudoti, kiekis t / metus		440		484		515		684		793		832		906

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ														
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	
3.1.	TIKRINANT, VALANT AR TAISANT ATLIEKOMIS TAPUSIUS PRODUKTUS AR JŲ SUDEDAMĄSIAS DALIS PARUOŠTI TAIP, KAD JIE BŪTŲ VĒL TINKAMI NAUDOTI BE PRADINIO APDIRBIMO															
3.1.1.	Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija															
3.1.1.-1	Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra														1	
3.1.2.	Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija															
3.1.2.-1	Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse					4		1			1			1	1	10
3.1.3.	Dėkui dirbtuvės „Atsinaujink“															
3.1.3.-1	Dėkui dirbtuvės „Atsinaujink“	Nuolat														
3.1.4.	Dėkui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas															
3.1.4.-1	Dėkui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas	Nuolat														
4.	ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI TOS PAČIOS ARBA KITOS PASKIRTIES PRODUKTAMS AR MEDŽIAGOMS GAMINTI															
4.-1	Susidariusių komunalinių atliekų		35		47		48		52		55		58		60	

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
	(pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta, proc.														
4.1.	ATLIEKŲ PARUOŠIMO PERDIRBTI IR JŲ PERDIRBIMO GALIMYBIŲ SUKŪRIMAS														
4.1.1.	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms														
4.1.1.-1	DGASA surinktų atliekų srautų atskiro surinkimo ir paruošimo naudojimui įrenginių plėtros įgyvendinimas							1							
4.1.2.	Regioninių Mechaninio biologinio apdoravimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdoravimui														
4.1.2.-1	Regioninių Mechaninio biologinio apdoravimo įrenginių plėtros įgyvendinimas, vnt.								1						
4.1.3.	Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas														
4.1.3.-1	Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir										1		1		1

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
	galimybių įvertinimas, vnt														
4.1.4.	Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose														
4.1.4.-1	Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, vnt								1						
4.1.5.	Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą														
4.1.5.-1	Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, vnt														1
4.1.6.	Aukštos pridėtinės vertės atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas Regioniniame sąvartyne														
4.1.6.-1	Aukštos pridėtinės vertės atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas Regioniniame sąvartyne, vnt								1						
4.1.7.	Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas														
4.1.7.-1	Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas, vnt								1						

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
4.1.7.-2	Statybinių atliekų rūšiavimo pajėgumų sukūrimas, vnt							1							
4.2.	ATSINAUJINANČIOS ENERGIJOS PAJĖGUMŲ SUKŪRIMAS SIEKIANT SUMAŽINTI ENERGETINĘ PRIKLAUSOMYBĘ IR DIDINTI EFEKTYVUMĄ														
4.2.1.	Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius														
4.2.1.-1	Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius										1				
4.2.2.	Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas														
4.2.2.-1	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelėje biodujų degalinės įrengimas, vnt												1		
4.2.2.-2	Dujinio transporto priemonių įsigijimas, vnt												4		
4.2.3.	Regioniniame sąvartyne susidaranciu biodujų surinkimas ir panaudojimas														
4.2.3.-1	Plėtros įgyvendinimas									1					
5.	ATLIEKŲ ŠALINIMO GALIMYBĖS UŽTIKRINIMAS														
5.-1	Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, proc.		17,6		16,2		15,4		12,5		11,5		9,9		8

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
5.1.	ATLIEKŲ ŠALINIMAS: ATLIEKAS, KURIŲ NEPAVYKSTA IŠVENGTI, JŲ DALIS AR MEDŽIAGAS, KURIŲ NEPAVYKSTA PAKARTOTINAI PANAUDOTI, O VĒLIAU – PERDIRBTI AR KITAIP PANAUDOTI, ŠALINTI NEKELIANT PAVOJAUS VISUOMENĖS SVEIKATAI IR APLINKAI														
5.1.1.	Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne														
5.1.1.-1	Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Nuolat													
5.1.2.	Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra														
5.1.2.-1	Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtros įgyvendinimas, vnt									1					
5.1.3.	Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas														
5.1.3.-1	Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas	Nuolat													
5.1.4.	Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas														
5.1.4.-1	Šalinamų atliekų monitoringo vykdymas	Nuolat													
5.1.5.	Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
5.1.5.-1	Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra	Nuolat													
5.1.6.	Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas														
5.1.6.-1	Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas	Nuolat													
5.1.7.	Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas														
5.1.7.-1	Įrengta nauja sekcija											1			

1 Priedas

32 Lentelė. Registruotų gyventojų skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse 2016–2021 m.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų savivaldybė	23 750	23 721	23 721	23 99	24 103	25 946
Šalčininkų rajono savivaldybė	35 399	35 399	37 829	34 547	33 742	32 996
Širvintų rajono savivaldybė	17 458	17 458	16 620	16 323	16 148	15 949
Švenčionių rajono savivaldybė	25 180	23 893	23 391	22 932	22 929	22 493
Trakų rajono savivaldybė	31 447	31 447	32 492	32 546	33 204	32 552
Ukmergės rajono savivaldybė	33 011	31 822	37 345	36 906	36 434	35 864
Vilniaus miesto savivaldybė	543 493	546 287	547 484	561 887	598 680	566 440
Vilniaus rajono savivaldybė	102 014	102 268	103 481	105 109	107 337	108 948
Viso gyventojų	811752	812295	822363	834242	838 117	841 992

Šaltinis: AAA duomenys

2 Priedas

33 Lentelė. Gyventojų pasiskirstymas tarp miesto ir kaimo

		2018	2019	2020
Vilniaus regionas	Miestas	635 886,00	628 492,21	621 184,39
	Kaimas	169 481,00	167 510,35	165 562,62
Elektrėnų sav.	Miestas	15 784,00	15 600,47	15 419,08
	Kaimas	7 940,00	7 847,68	7 756,43
Šalčininkų r. sav.	Miestas	10 771,00	10 645,76	10 521,98
	Kaimas	20 494,00	20 255,71	20 020,18
Širvintų r. sav.	Miestas	5 690,00	5 623,84	5 558,45
	Kaimas	9 880,00	9 765,12	9 651,58
Švenčionių r. sav.	Miestas	14 692,00	14 521,17	14 352,32
	Kaimas	9 189,00	9 082,15	8 976,55
Trakų r. sav.	Miestas	16 493,00	16 301,23	16 111,68
	Kaimas	15 999,00	15 812,97	15 629,11
Ukmergės r. sav.	Miestas	20 570,00	20 330,82	20 094,42
	Kaimas	13 806,00	13 645,47	13 486,81
Vilniaus m. sav.	Miestas	547 272,00	549 233,45	551 201,94
	Kaimas	212	209,53	207,10
Vilniaus r. sav.	Miestas	4 614,00	4 560,35	4 507,32

	Kaimas	91 961,00	90 891,72	89 834,87
--	--------	-----------	-----------	-----------

Šaltinis: Statistikos departamentas, 2019

3 Priedas

34 Lentelė. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis Vilniaus apskrities savivaldybėse (tonos/metus)

	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.	7 403	6 813	6 347	7 060
Šalčininkų r. sav.	6 428	7 018	7 570	7 078
Širvintų r. sav.	3 824	4 133	4 446	4 541
Švenčionių r. sav.	9 440	8 224	8 354	8 588
Trakų r. sav.	10 956	12 212	14 616	20 493
Ukmergės r. sav.	14 737	14 021	15 478	15 518
Vilniaus m	222 656	185 440	163 766	178 838
Vilniaus r. sav.	39 288	39 339	41 747	42 882
Viso	314 732	277 201	262 323	284 998

Šaltinis: AAA duomenys

4 Priedas

35 Lentelė. Konteinerių aikštelių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti, skaičius

Savivaldybė	Metai			
	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	66	66	67	67
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	359	363	360	387
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	10	10	10	10
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	5	5	5	5
Šalčininkų r. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	113	113	113	117
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	335	306	299	282
Sodų bendrijų skaičius, vnt.	3	10	10	10

Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	1		–	–
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	1	1	1	1
Širvintų r. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	55	46	47	73
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	302	355	344	218
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	1	–	–	–
Trūkstamų aikštelių skaičius sodų bendrijose, vnt.	4	–	–	–
Garažų bendrijų skaičius, vnt.	11	11	11	11
Švenčionių r. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	57	76	107	88
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	410	302	214	256
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	–	5	18	7
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	–	10	24	8
Trakų r. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	122	75	82	90
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	266	434	405	362
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	–	4	4	4
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	–	2	2	2
Ukmergės r. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	112	90	98	96
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	333	410	372	374
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	15	15	15	15
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	7	7	7	7

Vilniaus m. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	586	615	707	1 469
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	934	914	847	386
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.		–	–	–
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.		–	–	–
Vilniaus r. sav.				
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	242	242	242	242
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	428	434	444	450
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	10	10	10	10
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	2	2	2	2

5 Priedas

36 Lentelė. Konteinerių kiekis Vilniaus regiono savivaldybėse

Elektrėnų sav.	2018	2019	2020	2021
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	81	81	80	80
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	81	81	82	82
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	81	81	77	77
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	0	0	0
Šalčininkų r. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	163	163	163	167
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	151	153	153	157
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	163	163	163	167
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	7	7	14
Širvintų r. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	60	51	49	78
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	56	44	44	78
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	58	50	50	81

Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	0	0	0
Švenčionių r. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	2073	2140	2106	2106
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	73	140	106	106
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	2073	2140	2106	2106
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	0	8	8
Trakų r. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	122	81	177	187
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	122	81	177	187
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	122	81	177	187
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	15	15	18
Ukmergės r. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	71	116	102	137
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	56	101	91	124
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	57	99	94	151
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	0	0	0
Vilniaus m. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	568	615	707	20788
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	568	615	707	0
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	568	615	707	14214
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	80	105	105
Vilniaus r. sav.				
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	10100	10100	12342	14342
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	182	182	182	182
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	10100	10100	12342	14342
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	0	0	0

Šaltinis: AAA duomenys

6 Priedas

37 Lentelė. Vilniaus regiono DGASA

Savivaldybė	Aikštelė	Projektinis pajėgumas t/metus
Elektrėnų	Vidugirių k. 3, Vievio sen., Elektrėnai	DGASA pajėgumai svyruoja nuo 1993 iki 210 t/m. nepavojingų ir po 20 t/m. pavojingų atliekų
	Elektrinės g. 14A, Elektrėnai	
Šalčininkų r.	Vilniaus g. 3G, Šalčininkų r.	
	Malūno g. 20, Eišiškės	
	Jašiūnų k., Jašiūnų sen.	
Širvintų r.	Šniponių k., Širvintų r.	
Švenčionių r.	Maleikėnų k., Pabradės sen., Švenčionių r.	
	Pliauškių I k., Švenčionių r.	
Trakų r.	Trakų g. 1a, Lentvaris, Trakų r.	
Ukmergės r.	Garseniškių g. 5, Ukmergės r.	
Vilniaus m.	Pramonės g. 209S, Vilniaus m.	
	Liepkalnio g. 113B, Vilniaus m.	
	Graičiūno g. 36C, Vilniaus m.	
	Pumpėnų g. 10, Vilniaus m.	
	Pilaitės pr. 50, Vilniaus m.	
Vilniaus r.	Vėlučionių k., Šatrininkų sen., Vilniaus r.	
	Grikienių k., Sudervės sen., Vilniaus r.	
	Pakryžės k.	

Šaltinis: UAB VAATC

7 Priedas

38 Lentelė. 2020 m. Vilniaus apskrities savivaldybių teritorijose susidariusių – sutvarkytų bešeimininkų atliekų kiekiai

Savivaldybė	Metai			
	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	70	110	76	50
Skirta lėšų, Eur	9 003	15 006	10 367	9 000

Šalčininkų r. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	2		2	30 800
Skirta lėšų, Eur	800		493	2 378
Širvintų r. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t		0	61	27
Skirta lėšų, Eur		0	7 086	2 652
Švenčionių r. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	494	377	147	141
Skirta lėšų, Eur	20 887	19 362	17 030	18 400
Trakų r. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	51	61	663	857
Skirta lėšų, Eur	3 979	8 883	108 609	151 426
Ukmergės r. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	41	43	11	21
Skirta lėšų, Eur	11 222	11 614	3 509	3 000
Vilniaus m. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	46 921	4 822	5 988	2 088
Skirta lėšų, Eur	228 597	471 462	168 953	152 412
Vilniaus r. sav.				
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	313	339	269	173
Skirta lėšų, Eur	33 887	29 627	34 389	17 739
Viso	47 892	5 752	7 217	34 157

Šaltinis: AAA

8 Priedas

39 Lentelė. MKA kiekiai pagal savivaldybes, tvarkomi MBA

	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.	5 122	5 360	5 420	5 320
Šalčininkų r. sav.	5 943	5 884	5 989	5 923
Širvintų r. sav.	2 811	2 836	2 915	2 867
Švenčionių r. sav.	6 759	6 796	7 249	7 218

Ukmergės r. sav.	10 375	10 272	10 419	10 486
Trakų r. sav.	8 515	8 732	8 990	9 219
Vilniaus m. sav.	156 649	153 398	145 179	143 272
Vilniaus r. sav.	32 302	32 659	32 659	35 605
Viso	228 475	225 937	218 820	219 912

Šaltinis: AAA duomenys

9 Priedas

40 Lentelė. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai Vilniaus regione

	2019	2020	2021
Elektrėnų savivaldybė			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	107	137	163
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	86	102	133
PET pakuotės	3	6	9
Metalinės pakuotės	7	9	11
Kombinuota pakuotė	4	8	10
Stiklas, stiklo pakuotės	361	105	321
Šalčininkų r. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	126	114	66
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	90	55	0
PET pakuotės	4	46	9
metalinės pakuotės	0	11	1
Kombinuota pakuotė	0	4	4
Stiklas, stiklo pakuotės	126	325	0
Širvintų r. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	193	159	189
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	332	0	4
PET pakuotės	0	444	383
metalinės pakuotės	32	41	41
Kombinuota pakuotė	-	40	36
Stiklas, stiklo pakuotės	521	515	578
Švenčionių r. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	105	107	95
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	20	20	31

	2019	2020	2021
PET pakuotės	-	6	7
metalinės pakuotės	5	13	9
Kombinuota pakuotė	-	2	3
Stiklas, stiklo pakuotės	-	89	116
Trakų r. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	575	223	81
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	329	348	72
PET pakuotės	14	18	0
metalinės pakuotės	16	26	3
Kombinuota pakuotė	18	22	0
Stiklas, stiklo pakuotės	585	694	206
Ukmergės r. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	107	94	85
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	91	340	657
Stiklas, stiklo pakuotės	231	375	376
Vilniaus m. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	4 745	4 817	4 833
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	6 141	6 139	6 129
PET pakuotės	-	146	2 750
metalinės pakuotės	340	347	1 336
Kombinuota pakuotė	465	603	694
Stiklas, stiklo pakuotės	9 477	3 517	8 574
Vilniaus r. sav.			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	531	463	468
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	702	794	513
PET pakuotės	44	52	41
metalinės pakuotės	196	175	86
Kombinuota pakuotė	52	61	44
Stiklas, stiklo pakuotės	1 509	1 630	1 162
Viso regione			
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	7 885	7 436	7 276
Plastikas, plastikinės pakuotės	7 791	7 798	7 539
PET pakuotės	65	1162	3582
Metalinės pakuotės	591	609	1478

	2019	2020	2021
Kombinuota pakuotė	539	740	791
Stiklas, stiklo pakuotės	12 810	7 250	11 333
Viso	29 681	24 995	31 999

Šaltinis: AAA duomenys

10 Priedas

41 Lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymas Vilniaus regione, t

	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	7 403	6 813	6 347	7 060
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	4 609	2 474	1 704	3 431
Sudeginta komunalinių atliekų, t	206	101	507	3 078
Pašalinta komunalinių atliekų, t	1 000	1 218	1 357	550
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	1 588	3 020	2 779	
Šalčininkų r. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	6 428	7 018	7 570	7 078
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	3 361	2 416	2 492	1 427
Sudeginta komunalinių atliekų, t	227	107	555	3 405
Pašalinta komunalinių atliekų, t	1 097	1 292	1 484	1 817
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	1 744	3 204	3 039	
Širvintų r. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	3 824	4 133	4 446	4 541
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	2 351	1 854	1 958	2 277
Sudeginta komunalinių atliekų, t	109	53	272	1 659
Pašalinta komunalinių atliekų, t	527	640	727	605
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	837	1 586	1 489	
Švenčionių r. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	9 440	8 224	8 354	8 588
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	5 885	2 904	2 208	2 841
Sudeginta komunalinių atliekų, t	263	123	671	4 220
Pašalinta komunalinių atliekų, t	1 272	1 494	1 796	1 527
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	2 021	3 703	3 678	

	2018	2019	2020	2021
Trakų r. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	10 956	12 212	14 616	20 493
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	6 493	5 335	6 994	102
Sudeginta komunalinių atliekų, t	330	159	832	5 435
Pašalinta komunalinių atliekų, t	1 596	1 931	2 228	1 950
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	2 537	4 787	4 561	
Ukmergės r. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	14 737	14 021	15 478	15 518
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	9 283	5 940	6 644	7 232
Sudeginta komunalinių atliekų, t	403	187	965	6 068
Pašalinta komunalinių atliekų, t	1 951	2 269	2 582	2 218
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	3 101	5 625	5 287	
Vilniaus m. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	222 656	185 440	163 766	178 838
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	140 437	64 451	40 674	63 924
Sudeginta komunalinių atliekų, t	6 074	2 805	13 444	82 901
Pašalinta komunalinių atliekų, t	29 410	33 971	35 978	30 309
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	46 734	84 214	73 670	
Vilniaus r. sav.				
Surinkta komunalinių atliekų, t	39 288	39 339	41 747	42 882
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	22 229	13 338	11 884	10 147
Sudeginta komunalinių atliekų, t	1 260	603	3 262	20 622
Pašalinta komunalinių atliekų, t	6 102	7 301	8 729	12 112
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	9 696	18 098	17 873	

Šaltinis: AAA duomenys

11 priedas

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ KIEKIŲ PROGNOZĖ 2022-2027 (t)

Atliekų rūšis	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	9711	13894	18077	22259	26442	32817
Žaliosios atliekos	6263	7292	8321	9351	10380	11667
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	2094	2363	2631	2900	3168	3504
Biologiškai skaidžios maisto (virtuvės) atliekos	0	300	20330	20520	20678	20838
Tekstilės atliekos	3733	5411	7088	8765	10443	12747
Plastiko, įskaitant pakuotes, atliekos	9794	14522	19250	23978	28706	34616
PET pakuočių atliekos	3522	3845	4167	4490	4907	5358
Kombinuotų pakuočių atliekos	934	1296	1658	2020	2382	2834
Metalu, įskaitant pakuotes, atliekos	2186	2723	3261	3798	4335	5007
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	13034	14325	15617	16909	18200	19804
Inertinės atliekos (keramika, betonas, akmenys ir panašiai)	1645	3289	4934	6578	8223	10278
Didžiosios atliekos	9734	10247	10813	11415	12055	12735
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	7095	6934	6954	10187	10905	11905
Baterijų ir akumuliatorių atliekos	60	61	61	61	62	62
Buityje susidarančios pavojingosios atliekos	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Kitos komunalinės atliekos	6850	6816	6782	6748	6714	6681
Mišrios komunalinės atliekos	181153	182797	146724	130476	112541	84708
Iš viso	266443	276116	276515	280304	279992	275413

Šaltinis: Sudaryta konsultanto